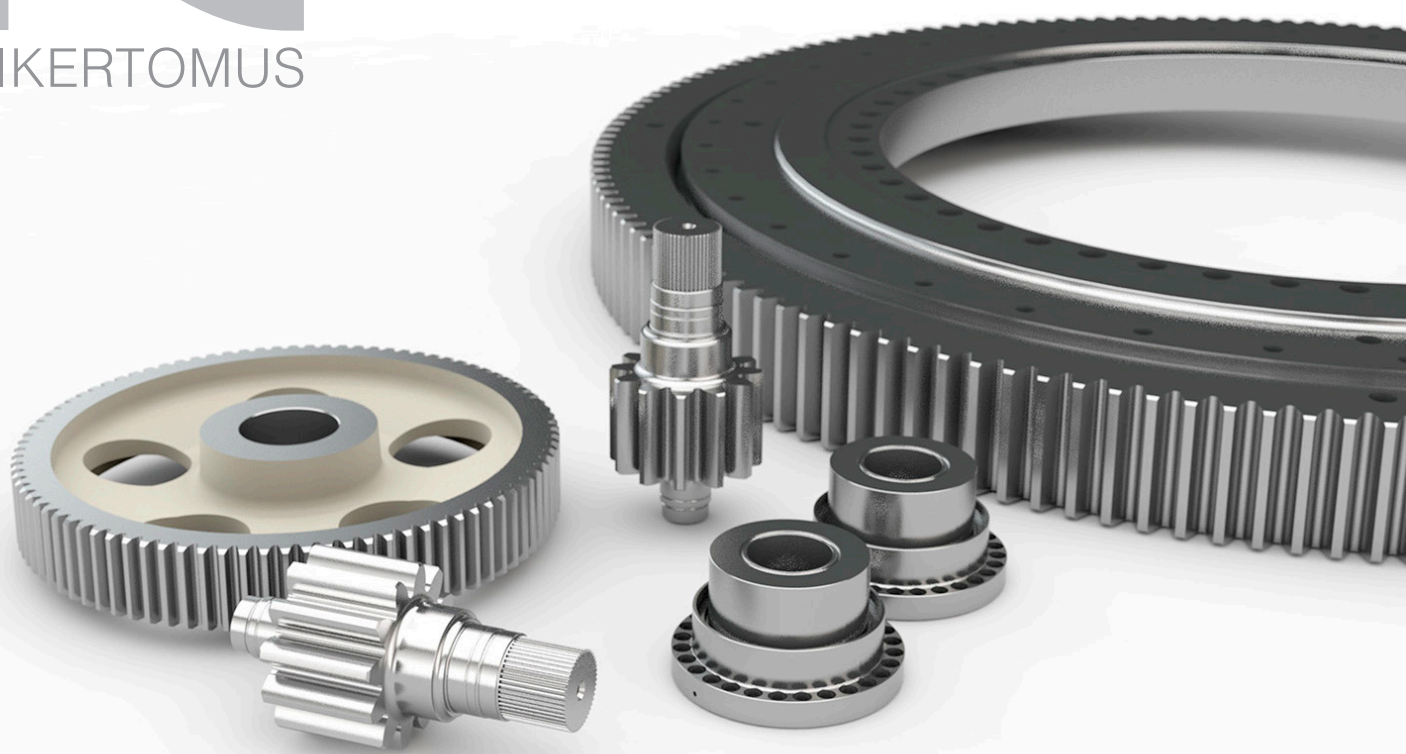

2015

VUOSIKERTOMUS

sisällysluettelo

Tietoa sijoittajille	2	Takoma valmistaa voimansiirron komponentteja	7
Takoma lyhyesti	3	Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä	8
Toimitusjohtajan katsaus	4	Riskienhallinta ja sisäinen valvonta.....	12
Hallitus	6	Tilinpäätös 2015.....	15
Johto.....	6		

tietoa **SJOITTAJILLE**

YHTIÖKOKOUS

Takoma Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidetään Tampereella tiistaina helmikuun 2. päivänä 2016 alkaen klo 10.00 Technopolis Oyj Yliopistonrinteen Häggman-salissa osoitteessa Kalevantie 2, Tampere. Oikeus osallistua yhtiökokoukseen on osakkeenomistajalla, joka on viimeistään 21.1.2016 rekisteröity Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon. Osakkeenomistaja, jonka osakkeet on merkitty hänen henkilökohtaiselle suomalaiselle arvo-osuustililleen, on rekisteröity yhtiön osakasluetteloon. Osakkeenomistajan, joka haluaa osallistua yhtiökokoukseen, tulee ilmoittautua viimeistään 28.1.2016 kello 16.00 mennessä.

Yhtiökokoukseen voi ilmoittautua:

- sähköpostin kautta osoitteella milla.store@panostaja.fi tai
- kirjeitse osoitteeseen talousjohtaja Takoma Oyj, c/o Panostaja Oyj Milla Store, Kalevantie 2, 33100 Tampere

Hallintarekisteröidyn osakkeen omistajaa kehoitetaan pyytämään hyvissä ajoin omaisuudenhoitajaltaan tarvittavat ohjeet koskien rekisteröitymistä tilapäiseen osakasluetteloon, valtakirjojen antamista ja ilmoittautumista yhtiökokoukseen. Omaisuudenhoitajan tilinhoitajayhteisön tulee ilmoittaa hallintarekisteröidyn osakkeen omistaja, joka haluaa osallistua varsinaiseen yhtiökokoukseen, merkittäväksi tilapäisesti yhtiön osakasluetteloon viimeistään 28.1.2016 klo 10.00 mennessä.

HALLITUKSEN ESITYS TULOKSEN KÄSITTELYSTÄ

Saneerausohjelman aikana yhtiön hallitus ei voi ehdottaa osingonjakoa. Hallitus on siten päättänyt ehdottaa yhtiökokoukselle, että 31.10.2015 päättyneeltä tilikaudelta ei jaeta osinkoa.

TALOUDELLISEN TIEDOTTAMISEN AIKATAULU VUONNA 2016

Tilikaudelta 1.11.2015-31.10.2016 Takoma julkaisee yhden osavuositarkastuksen (6 kk) sekä kaksi johdon osavuotista selvitystä (3 ja 9 kk) seuraavasti:

Johdon osavuotinen selvitys 1.11.2015-31.1.2016 (3 kk)
3.3.2016

Osavuositarkastus 1.11.2015-30.4.2016 (6 kk)
2.6.2016

Johdon osavuotinen selvitys 1.11.2015-31.7.2016 (9 kk)
1.9.2016

TAKOMA lyhyesti

Takoma Oyj on suomalainen pörssiyhtiö, joka toimii kapealla asiakassegmentillä ja on erikoistunut tarjonnassaan tuotteisiin ja palveluihin, joilla ratkaistaan sen vaativissa olosuhteissa toimivien asiakkaiden haasteita ja tarpeita. Takoman toiminnallinen yhtiö

on Takoma Gears Oy Parkanossa, jonka tuotteita ovat muun muassa hammastetut ja erikoiskäsitellyt komponentit. Takoma Gears Oy:llä on merkittävä rooli suomalaisen meri- ja offshore-toiminnan arvoketjussa.

<i>(milj. euroa)</i>					
TOIMINNAN LAAJUUS JA KANNATTAVUUS	2015	2014	2013	2012	2011
Liikevaihto *	13,2	15,3	14,1	28,9	27,5
Liikevoitto *	-0,7	-0,4	-4,3	-5,4	-1,4
% liikevaihdosta	-5,2	-2,4	-30,6	-18,7	-4,9
Voitto ennen veroja *	-0,9	-0,7	-4,4	-5,9	-1,7
% liikevaihdosta	-7,1	-4,7	-30,9	-20,4	-6,1
Jatkuvien liiketoimintojen tulos *	-0,9	-0,9	-4,0		
Lopetettujen liiketoimintojen tulos *	0,3	-0,8	-5,9		
Tilikauden tulos	-0,7	-1,7	-9,9	-5,1	-1,2
Bruttoinvestoinnit	0,1	0,1	0,5	0,6	5,5
Henkilöstö keskimäärin	91	91	95	197	180
Oman pääoman tuotto (ROE), %	-312,1	-122,0	-136,7	-34,9	-6,8
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI), %	-12,9	-1,6	-25,7	-21,4	-4,8
RAHOITUS JA TALOUDELLINEN ASEMA					
Taseen loppusumma	10,7	13,6	20,4	27,7	33,8
Velat yhteensä	10,8	13,0	17,4	15,5	16,4
Osakepääoma	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9
Muu oma pääoma	-1,1	-0,4	1,4	11,2	16,4
Omavaraisuusaste, %	-1,3	4,1	11,3	43,8	51,2
Nettovelkaantumisaste (Gearing), %	n/a	952,4	420,6	72,3	62,7
Korolliset nettovelat	3,4	5,9	9,7	8,8	10,9
Osingonjako					
OSAKEKOHTEAISET TUNNUSLUVUT					
Tulos/osake, euroa *	-0,059	-0,058	-0,257	-0,328	-0,078
Tulos/osake lopetetut liiketoiminnot, euroa	0,016	-0,053	-0,374		
Tulos/osake, laimentamaton ja laimennettu, euroa	-0,043	-0,111	-0,630	-0,328	-0,078
Oma pääoma/osake, euroa	-0,01	0,04	0,15	0,78	1,10
P/E-luku	-6,2	-3,8	-0,4	-1,3	-10,5
Osakekannan markkina-arvo, milj. euroa	4,2	6,6	3,8	6,6	12,8
Osakkeiden vaihto pörssissä					
vaihdon arvo, milj. euroa	0,5	1,5	1,9	0,5	1,2
vaihdon määrä, 1 000 kpl	1 279	5894	4280	937	1122
osuus osakkeiden kokonaismäärästä, %	8,2	37,6	27,3	6,0	7,2
OSAKKEIDEN KURSSIKEHITYS, EUROA					
ylin	0,48	0,46	0,93	0,82	1,21
alin	0,26	0,11	0,21	0,42	0,82
keskikurssi	0,39	0,26	0,45	0,55	1,09
kauden lopussa	0,27	0,42	0,24	0,42	0,82
Osakkeiden lukumäärä, osakeantioikaistu					
keskimäärin, 1 000 kpl	15 664	15 664	15 664	15 664	15 664
kauden lopussa, 1 000 kpl	15 664	15 664	15 664	15 664	15 664

*) Tilikaudet 2013-2015 tuloslaskelmat on jaettu nykyisen raportointikäytännön mukaisesti jatkuvien toimintojen ja lopetettujen toimintojen tulokseen. Näitä aiempien vuosien vertailutietoja ei ole muutettu.

toimitusjohtajan katsaus

Kohtuullinen vuosi antaa **VAROVAISET LUPAUKSET**

Takoman liikevaihto kehittyi päättyneellä tilikaudella kohtuullisesti, vaikka laskikin heikosta markkinatilanteesta johtuen. Vuoden loppua kohden tilauskanta kasvoi hieman. Kannattavuus parani, vaikka tulos jäi vielä tappiolliseksi osin kertaluonteisten kulujen takia.

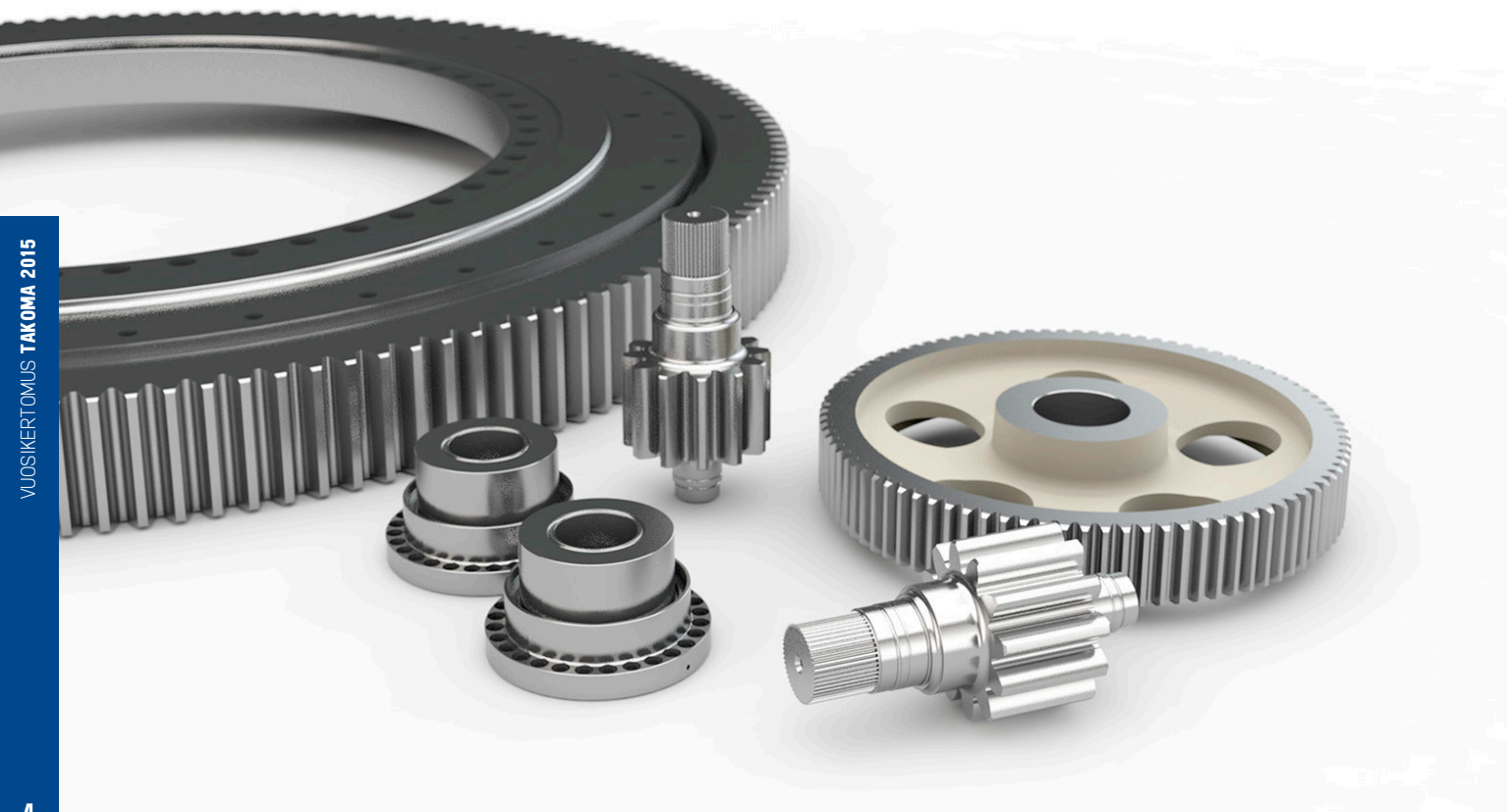
Markkinatilanteeseen nähden Takoman vuosi oli lupaava, vaikka toimintaympäristö oli vaikea ja joidenkin projektien laskutusta on jouduttu toimitusten aikataulumuutosten takia siirtämään alkaneelle tilikaudelle. Öljyn alhainen maailmanmarkkinahinta lähes jähdytti offshore-alan investoinnit. Muu teollisuus, erityisesti meriteollisuus, sen sijaan tasasi tilannetta.

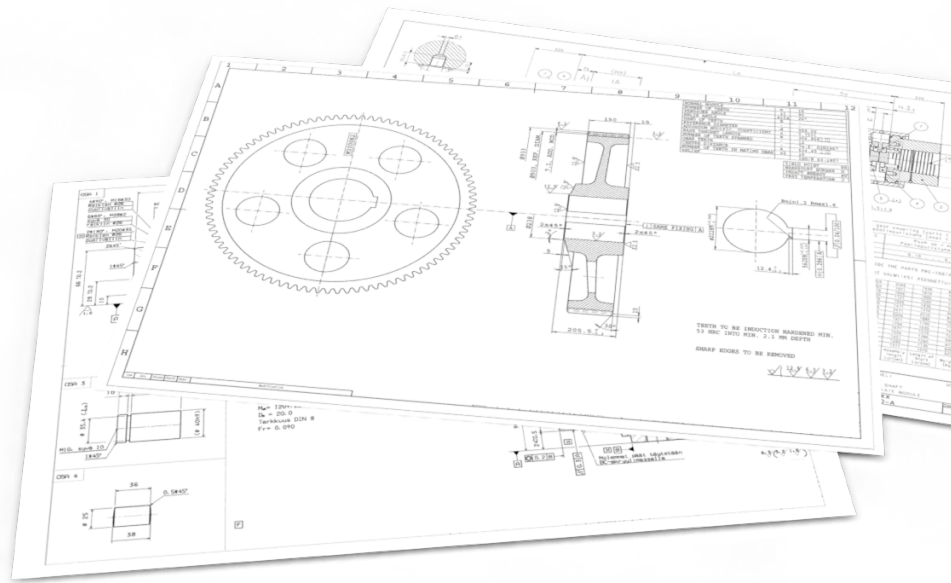
Takoma on viime vuosien aikana muuttunut paljon. Kustannusten karsimiseen ja myynnin tehostamiseen on panostettu vahvasti. Tehdyt sopeuttamiset ja uudelleenjärjestelyt ovat olleet merkit-

täviä. Takoma on luopunut tappiollisista toiminnoistaan ja keskittänyt tuotantonsa Parkanoon. Näiden vaikeiden vaiheiden jälkeen olemme päässeet keskittymään liiketoiminnan kehittämiseen.

Kun aloitin Takoman toimitusjohtajana elokuussa 2015, tavoitteeni oli keskittyä asiakaspohjan vahvistamiseen ja tarvittavien kehitystoimien nopeuttamiseen. Suunnitelmien mukaan toteutunut ja etenevä saneerausmenettely on vahvistanut asiakkaiden ja toimittajien luottamusta Takomaan. Menettelyhän alkoi vuonna 2013.

Takoman tuote- ja palvelutarjonnan perusta on toimitusketjun hallinta, tehokas valmistusprosessi ja verkostoituminen. Takoman tärkeimmät kilpailutekijät ovat asiakkaiden tarpeiden ymmärtäminen, korkea laatu ja toimitusvarmuus. Toimimme laivanrakennuksen vahvoilla markkina-alueilla Suomessa ja Norjassa. Yhtiöllä on hyvä maine asiakaskunnan keskuudessa.

Euroopan talous kasvaa edelleen hitaasti. Myös Kiinan talouden viimeaikainen hidastuminen ja rahoitusmarkkinoiden epävarmuus ovat vaikuttaneet Takoman pääasiakkaiden päätöksiin ja näin Takoman tuotteiden kysyntään.

Öljyn hinnan lasku on hidastanut offshore-teollisuuden investointihaluja ja aiheuttanut sekä offshore- että meriteollisuusmarkkinoille epävarmuutta. Kehitys tällä alueella on edelleen laskeva.

Tilanteeseen ei näytä olevan tulossa muutosta lähitulevaisuudessa. Siksi Takoman tavoite on kasvattaa asiakaspohjaansa entisestään.

Meriteollisuudessa laivojen kappalemääräiset valmistusvolyymit ovat pudonneet vuotta 2008 edeltävälle tasolle. Merkittävää kasvua ei ole lähitulevaisuudessa näkyvissä. Samalla valmistus on siirtynyt entistä vahvemmin Kaukoitään, jossa toimiala myös kasvaa nopeammin kuin muualla maailmassa.

Laivojen potkurijärjestelmiä ja kansilaitteita valmistetaan kuitenkin edelleen Euroopassa. Takoman Meriteollisuuden, pois luki offshore, asiakaskunnan tilauskanta onkin tämän ansiosta hivinen vahvistunut.

Alkavan tilikauden markkinoiden suunta on edelleen epävarma. Kilpailu jatkuu kovana, sillä muutkin alan toimijat kärsivät kysynnän supistumisesta. Takoman erikoisosaaminen, motivoitunut henkilöstö sekä laadukkaat tuotteet ja palvelut luovat kuitenkin uskoa tulevaan ja ennen kaikkea suotuisaan kehitykseen.

Takoman kehittäminen jatkuu. Huomio keskittyy varsinkin myyntiin ja Takoman tarjonnan tuotteistamiseen. Markkinoiden ennustettavuus on vaikeaa, mutta eräiden asiakassegmenttien parantuneet näkymät antavat viitteitä kasvusta. Potentiaaliahan Takomalla on.

Jari Lilja, toimitusjohtaja

HALLITUS

Tapio Tommila
KTM, s. 1978

Takoma Oyj:n hallituksen puheenjohtaja,
hallituksen jäsen 27.1.2011 lähtien
Panostaja Oyj:n talous- ja rahoitusjohtaja

osakkeita
467 kpl

Aikaisempi työkokemus:
Yritysanalyttikko Panostaja Oyj,
Yritysrahoitusasiantuntija Deloitte
Corporate Finance Oy,
Tilintarkastaja Pricewaterhouse Coopers Oy

Esa Pyöriä
DI, s. 1968

Takoma Oyj:n hallituksen jäsen
29.1.2013 lähtien
Toimitusjohtaja PG Mekaniikka Sp z00

Aikaisempi työkokemus ja luottamustehtävät:
Promeco Group Oy,
KMT Group Oy
Hallituspaikat: Promeco Group Oy

Harri Kumpu
Insinööri, Msc Quality in Business
Management, University of Glamorgan,
Wales, s. 1974

Takoma Oyj:n hallituksen jäsen
27.1.2011 lähtien
Pajakulma Oy:n myyntipäällikkö

Aikaisempi työkokemus:
Myyntipäällikkö Bronto Skylift,
Tuotepäällikkö Bronto Skylift,
Koneensuunnittelija Gardner Denver Oy

Simo Mustila
KTM, MBA, s. 1967

Takoma Oyj:n hallituksen jäsen
5.2.2015 lähtien
CFO Polarica Group

Aikaisempi työkokemus ja luottamustehtävät:
F&I Manager Delta Motor Group Oy,
Talous- ja hallintojohtaja DNA-konserni,
Elinkeinoelämän keskusliitto EK:n talous- ja
verovaliokunnan jäsen,
Palvelualojen työnantajat PALTA ry:n
elinkeinopoliittisen valiokunnan jäsen,
Tampereen kauppakamarin finanssi-
valiokunnan jäsen

JOHTORYHMÄ Takoma Gears Oy

1.11.2015 alkaen

Jari Lilja
Insinööri
s. 1963
Takoma Oyj:n toimitusjohtaja
3.8.2015 alkaen

Taru Haapakoski
Insinööri
s. 1976
Asiakaspalvelujohtaja

Juha Törmä
Insinööri
s. 1967
Tuotantopäällikkö

Jonna Laurinaho
Tradenomi
s. 1976
Controller

Takoma valmistaa **VOIMANSIIRRON TUOTTEITA**

TUOTTEET ERI TOIMIALOILLE

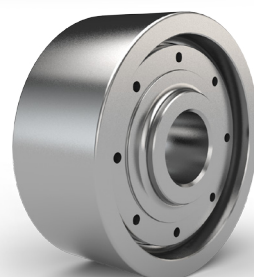
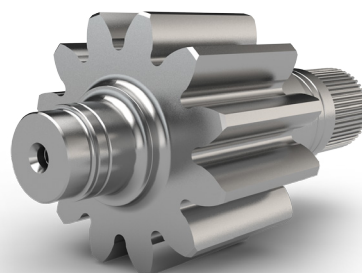
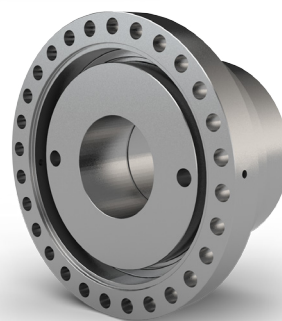
Takoma Gears suunnittelee ja kehittää mekaanisen voimansiirron komponentteja ja kokonaisia asiakasräätälöityjä ratkaisuja vastaamaan vaativia ympäristö- ja sovellusvaatimuksia. Tyypillisiä käyttökohteita Takoman Gearsin tuotteille ovat laivojen potkurilaitteet ja kansikoneet.

Offshore tuotannon äärimmäiset olosuhteet edellyttävät jatkuvaa kehitysyhteistyötä asiakkaidemme kanssa. Takoma on mukana asiantuntijana useissa projekteissa, joissa luokitusvaatimukset laitteille ja materiaaleille ovat arktisten olosuhteiden mukaiset. Takoma on pitkän historiansa aikana toimittanut lukuisia voimansiirtokomponentteja ja -ratkaisuja eri teollisuuden aloille. Teemme laiva- ja offshore-luokiteltuja tuotteita mm. seuraavien luokituslaitosten vaatimusten mukaisesti: ABS, BV, CCS, DNV, GL, KR, LRS, NK, RINA ja RMRS

Takoman yhteistyö metsä- ja prosessiteollisuuden kanssa on kestänyt vuosikymmeniä. Ensimmäiset mekaanisen voimansiirron komponentit ja tuotteet valmistettiin sementtituotannon soveltuksi jo 1970-luvulla ja sen jälkeen komponentteja on toimitettu muun muassa murskain- ja poralaitteisiin.

TAKOMA VALMISTAA:

- Hammaskehiä
- Hammaskytкимиä
- Hammaspyöriä
- Pinioneita

SELVITYS

hallinto- ja ohjausjärjestelmästä

SELVITYS HALLINTO- JA OHJAUSJÄRJESTELMÄSTÄ

Olemme laatineet tämän selvityksen hallinto- ja ohjausjärjestelmästä suomalaisten listayhtiöiden hallinnointikoodin suosituksen 54 mukaisesti. Tämä selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä julkaistaan erillään hallituksen toimintakertomuksesta. Se on saatavilla myös yhtiön kotisivuilta www.takoma.fi kohdasta Sijoittajille/Hallinto. Takoma Oyj:n hallitus on käsitellyt ja hyväksynyt julkaistavaksi tämän selvityksen 18.11.2015.

>>Ajantasaista tietoa hallinnointiin liittyvistä asioista löytyy internet-sivustoltamme www.takoma.fi.

SOVELLETTAVAT SÄÄNNÖKSET

Takoma Oyj on suomalainen osakeyhtiö, jonka hallinnoinnissa ja päätöksenteossa noudatetaan Suomen osakeyhtiölakia, julkisesti noteerattuja yhtiöitä koskevia muita säädöksiä, Nasdaq OMX Helsinki Oy:n sääntöjä ja sisäpiiriöhjetta sekä Takoma Oyj:n yhtiöjärjestystä. Yhtiö noudattaa hallinnoinnissaan 1.10.2010 voimaan tullutta Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodi (Corporate Governance) 2010:tä lukuun ottamatta suosituksia 14 Riippumattomien jäsenten määrä ja 9 Hallituksen jäsenten lukumäärä, kokoonpano ja pätevyys. Takoman neljähenkisen hallituksen jäsenten enemmistö on yhtiöstä riippumaton. Hallituksen jäseneksi tilikaudelle 2015 ei ollut löydettävissä sopivaa kyseiseen tehtävään käytettävissä olevaa naisjäsentä.

>>Hallinnointikoodi on julkisesti saatavilla Arvopaperiyhdistys ry:n internetsivuilla osoitteessa www.cgfinland.fi.

YHTIÖKOKOUS

Yhtiökokous on Takoman ylin päättävä elin. Varsinaisen yhtiökokouksen kutsuu koolle yhtiön hallitus, joka tekee päätösehdotukset kokouksessa käsiteltävistä asioista. Varsinainen yhtiökokous on yhtiöjärjestyksen mukaan pidettävä vuosittain huhtikuun loppuun mennessä. Ylimääräinen yhtiökokous pidetään, milloin yhtiön hallitus katsoo sen tarpeelliseksi tai mikäli osakkeenomistaja tai -omistajat, joilla on vähintään 10 prosenttia yhtiön kaikista osakkeista, tai yhtiön tilintarkastaja sitä vaativat.

Kutsu yhtiökokoukseen on toimitettava osakkeenomistajille aikaisintaan kolme (3) kuukautta ja viimeistään kolme (3) viikkoa ennen yhtiökokousta julkaisemalla kutsu yhtiön internetsivuilla tai julkaisemalla kutsu sanomalehti Aamulehdessä. Yhtiökokouskutsu on kuitenkin toimitettava vähintään yhdeksän (9) päivää ennen yhtiökokouksen täsmäytyspäivää.

Osakkeenomistajan on, saadakseen osallistua yhtiökokoukseen, ilmoittauduttava yhtiölle viimeistään kokouskutsussa mainittuna

päivänä, joka voi olla aikaisintaan kymmenen (10) päivää ennen yhtiökokousta.

>>Yhtiö julkaisee hyvissä ajoin internetsivuillaan päivämäärän, johon mennessä osakkeenomistajan on ilmoitettava yhtiön hallitukselle varsinaisen yhtiökokouksen käsiteltäväksi vaatimansa asia.

Yhtiön toimitusjohtaja, hallituksen puheenjohtaja sekä hallituksen jäsenet, mukaan lukien hallituksen jäseneksi ensimmäistä kertaa ehdolla olevat henkilöt, osallistuvat yhtiökokoukseen, ellei heidän poissaololleen ole painavia syitä. Myös yhtiön tilintarkastajat osallistuvat varsinaiseen yhtiökokoukseen.

Merkittävimpiä yhtiökokouksen päätösvaltaan kuuluvia asioita ovat:

- tuloslaskelman ja taseen vahvistaminen
- toimenpiteet, joihin vahvistetun taseen mukainen voitto tai tappio antaa aihetta
- vastuuvapauden myöntäminen hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle
- hallituksen jäsenten ja tilintarkastajien lukumäärä, valinta ja palkkiot
- mahdolliset yhtiöjärjestyksen muutokset
- osakepääoman korottaminen tai alentaminen

>>Yhtiön kotisivuilla ja pörsstitiedotteella julkaistaan kahden viikon kuluessa yhtiökokouksesta yhtiökokouksen pöytäkirja äänestystuloksineen ja liitteineen.

YHTIÖKOKOUS 2015

Varsinainen yhtiökokous pidettiin 5.2.2015. Yhtiökokoukseen osallistui henkilökohtaisesti tai valtakirjalla 8 osakkeenomistajaa, jotka edustivat 78,73% osakkeiden kokonaismäärästä ja äänistä. Hallituksen jäsenet Juha Sarsama, Tapio Tommila, Esa Pyöriä ja Harri Kumpu olivat läsnä. Lisäksi läsnä oli hallituksen jäseneksi ehdolla oleva Simo Mustila. Hallituksen jäsen Harri Launonen ei ollut läsnä. Takoman vt. toimitusjohtaja sekä ulkopuoliset tilintarkastajat olivat läsnä.

HALLITUS

Kokoonpano ja toimikausi

Takoma Oyj:n hallitus huolehtii konsernin hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä sekä ohjaa ja valvoo konsernin toimintaa. Hallituksen jäsenet valitsee varsinainen yhtiökokous. Yhtiön hallitukseen kuuluu yhtiöjärjestyksen mukaan vähintään kolme (3) ja enintään seitsemän (7) varsinaista jäsentä. Yhtiöjär-

jestyksessä ei ole erityistä hallituksen jäseniä koskevaa asettamisjärjestystä. Hallituksen jäsenten vuoden pituinen toimikausi päättyy vaalia ensiksi seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä. Hallitus valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan toimikaudeksi kerrallaan. Hallituksen jäsenten toimikausien määrää ei ole rajoitettu.

Hallituksen tehtävät ja vastuu

Hallituksen tehtävät ja vastuut määräytyvät osakeyhtiölain, yhtiöjärjestyksen ja hallituksen työjärjestyksen pohjalta. Takoma Oyj:n hallitus on 31.1.2012 hyväksynyt kirjallisen työjärjestyksen hallituksen tehtävistä. Hallitus uudistaa työjärjestyksensä vuosittain, jotta se kulloinkin vastaisi hyvää hallintotapaa. Yhtiön toimitusjohtaja valmistelee ja esittelee hallituksen kokouksissa käsiteltävät asiat.

Hallitus arvioi vuosittain toimintaansa ja työskentelytapojaan sisäisenä itsearviointina.

Hallituksessa käsiteltäviin ja päätettäviin tehtäviin kuuluvat kaikki yhtiön liiketoiminnan kannalta laaja-kantoiset asiat. Työjärjestyksen mukaan hallitus käsittelee muun muassa:

- pitkän aikavälin vision, strategiset tavoitteet ja taloudelliset tavoitteet,
- konserniin kuuluvien yhtiöiden budjetit osana konsernin budjettia,
- konsernin olennaiset investoinnit, liiketoiminnan olennaiset laajentumiset tai supistumiset,
- merkittävät yritys- ja liiketoimintakaupat.

Lisäksi tehtäviensä toteuttamiseksi hallitus:

- vahvistaa yhtiön arvot ja toimintatavat sekä seuraa niiden toteutumista,
- määrittelee yhtiön voitonjakopolitiikan,
- käsittelee ja hyväksyy toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen sekä osavuosikatsaukset,
- nimittää ja vapauttaa tehtävistään toimitusjohtajan ja päättää hänen työehdoistaan ja kannustinjärjestelmästään,
- tekee tarvittaessa esityksen yhtiökokoukselle johdon ja henkilöstön palkkiojärjestelmästä,
- huolehtii tarkastusvaliokunnalle kuuluvista tehtävistä suosituksen 27 mukaisesti,

- käy vuosittain läpi yhtiön toimintaan liittyvät keskeiset riskit ja niiden hallinnan sekä antaa tarvittaessa niitä koskevia ohjeita toimitusjohtajalle,
- pitää vähintään kerran vuodessa yhteisen kokouksen tilintarkastajien kanssa,
- arvioi kerran vuodessa omaa toimintaansa ja toimitusjohtajan toimintaa.

Valiokunnat

Takoman hallitus on todennut, ettei yhtiön liiketoiminnan laajuus edellytä erillisten valiokuntien perustamista. Tarkastusvaliokunnan tehtäviin, joista hallitus vastaa, kuuluu suosituksen 27 mukaisesti:

- tilinpäätösprosessin ja taloudellisen raportointiprosessin valvonta
- yhtiön sisäisen valvonnan ja riskienhallintajärjestelmän tehokkuuden seuranta
- hallinto- ja ohjausjärjestelmästä annettavaan selvitykseen sisältyvään taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteiden kuvauksen käsittely
- tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen lakisääteisen tilintarkastuksen seuranta
- lakisääteisen tilintarkastajan ja tilintarkastusyhteisön riippumattomuuden arviointi ja tarjottujen oheispalvelujen arviointi
- tilintarkastajan valintaa koskevan päätösehdotuksen valmistelu
- yhtiön taloudellisen tilanteen seuranta
- lakien ja määräysten noudattamisen arviointi

HALLITUS TILIKAUDELLE 2015

Takoma Oyj:n 5.2.2015 pidetty varsinainen yhtiökokous valitsi hallitukseen neljä jäsentä. Jäsenistä Harri Kumpu, Tapio Tommila ja Esa Pyöriä olivat hallituksessa edellisellä tilikaudella. Uudeksi jäseneksi valittiin Simo Mustila.

Hallituksen tilikauden kokouksista 4 oli puhelinkokouksia. Hallituksen jäsenten tarkemmat tiedot on esitetty vuosikertomuksessa kohdassa hallitus ja johto.

Nimi	Syntymävuosi	Jäsen alkaen/ajalla	Asema hallituksessa	Läsnäolo kokouksissa
Harri Kumpu *	1974	27.1.2011	jäsen	15/15
Tapio Tommila	1978	27.1.2011	puheenjohtaja	15/15
Simo Mustila**	1967	5.2.2015	Varapj.	15/15
Esa Pyöriä *	1968	29.1.2013	jäsen	15/15

* Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista

** Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista 1.11.2015 alkaen

Vuoden 2011 lopulla alkanut Euroopan rahoitusmarkkinoiden epävakaus vaikutti negatiivisesti investointitavaroiden kysyntään ja siten Takoman asiakkaiden lähiajan näkyymiin sekä Takoman kannattavuuteen ja rahoitusasemaan. Rahoitusneuvotteluja käytiin tilikaudella 2014, mutta neuvottelut eivät johtaneet Takomaa ja päärahoittajaa tyydyttävään yhteiseen näkemykseen. Tämän vuoksi Takoma Oyj ja Takoma Gears Oy haettiin saneeraukseen 9.12.2013.

Takoman ja Takoma Gearsin saneerausohjelmat on vahvistettu 30.9.2014. Yrityssaneerauslain perusteella yhtiön päätöksenteko on alisteinen saneerausohjelman valvojalle.

Takoman hallitus on tilikauden 2015 aikana keskittynyt erityisesti Takoma Oyj:n ja sen tytäryhtiön Takoma Gears Oy:n saneerausmenettelyn toteuttamiseen tarvittavien resurssien turvaamiseen ja saneerausohjelman läpiviemiseksi tarvittavan rahoituksen järjestämiseen sekä Takoma Gears Oy:n liiketoiminnan vakauttamiseen.

RIIPPUMATTOMUUSARVIOINTI

Hallitus on arvioinut jäsentensä riippumattomuuden ja todennut, että tällä hetkellä yhtiöllä on kolme merkittävästä osakkeenomistajista riippumatonta hallituksen jäsentä (Harri Kumpu, Simo Mustila ja Esa Pyöriä). Suosituksen 14 mukaisesti tämän hetkisen neljähenkisen hallituksen jäsenten enemmistö on yhtiöstä riippumaton. Yhtiön pääomistajat edellyttävät, että hallituksen kokoonpano heijastaa selvästi yhtiön omistusrakennetta ja tavoitteena on suurimpien osakkeenomistajien kattava ja jatkuva edustus hallituksessa. Poiketen suosituksesta 9 yhtiön hallituksen jäseneksi tilikaudelle 2015 ei ollut löydettävissä sopivaa kyseiseen tehtävään käytettävissä olevaa naisjäsentä.

TOIMITUSJOHTAJA

Yhtiön hallitus nimittää toimitusjohtajan ja päättää tämän palvelussuhteen ehtoista, jotka määrittellään toimitusjohtajasopimuksessa. Toimitusjohtajan tehtävä on johtaa yhtiön operatiivista hallintoa ja konsernin liiketoimintaa hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Toimitusjohtaja saa ryhtyä yhtiön toiminnan laajuus ja laatu huomioon ottaen epätavallisiin tai laajakantoisiin toimiin vain hallituksen valtuuttamana. Toimitusjohtaja vastaa yhtiön kirjanpidon lainmukaisuudesta ja varainhoidon luotettavasta järjestämisestä. Tällä hetkellä ainoan operatiivisen tytäryhtiön hallitukseen on valittu Takoma Oyj:n emoyhtiön Panostaja Oyj:n edustajia. Takoma Oyj:n toimitusjohtajan tehtävässä on toiminut 16.1.2015 asti Ilkka Miettinen, vt toimitusjohtajana Tapio Tommila 17.1.2015-1.3.2015 ja Lasse Mannola 2.3.2015-2.8.2015 sekä Jari Lilja 3.8.2015 alkaen. Entisillä ja nykyisellä toimitusjohtajalla, poislukien Tapio Tommila, ei ole osakeomistusta.

JOHTORYHMÄ

Konsernin johtoryhmä avustaa toimitusjohtajaa toiminnan suunnittelussa ja operatiivisessa johtamisessa sekä valmistelee emoyhtiön hallituksessa käsiteltäviä asioita. Saneerausmenettelyn alettua konsernin ainoa operatiivinen yhtiö on Takoma Gears Oy ja sen johtoryhmä on toiminut valmistelevana elimenä muun muassa

konsernin strategian suunnittelussa, budjetoinnissa ja operatiivista toimintaa valvottaessa.

Konsernilla ei ole omaa johtoryhmää.

Takoma Gears Oy:n johtoryhmän tarkemmat henkilötiedot on esitelty vuosikertomuksen kohdassa Hallitus ja johtoryhmä.

LIIKETOIMINNAN ORGANISOINTI

Takoma-konsernin liiketoiminta on keskittynyt yhteen tehtaaseen Takoma Gears Oy:öön. Takoman myynti- ja suunnittelutoiminnot on siirretty Takoma Gears Oy:n alaisuuteen. Konsernin ylintä operatiivista päätäntävaltaa käyttää toimitusjohtaja.

Liiketoiminnan raportointi ja valvonta perustuvat vuosittain tehtäviin budjetteihin ja liiketoimintasuunnitelmiin, kuukausiraportointiin sekä kuukausittaisiin liiketoiminta-alueen johtoryhmän kokoukseen.

SANEERAUSOHJELMAN TOTEUTTAMINEN

Saneerausohjelman valvoja saa käyttöönsä yhtiön kuukausittaiset raportit ja raportoi puolivuositain velkojille saneerausohjelman toteuttamisesta.

TYTÄRYHTIÖN HALLITUS

Tytäryhtiön hallitukseen kuuluvat puheenjohtajana toimiva Panostaja Oyj:n toimitusjohtaja ja kahdesta kolmeen puheenjohtajan nimeämää jäsentä. Takoman hallituksen puheenjohtaja päättää konserniin kuuluvien yhtiöiden hallitusten jäsenistä ja muodollisista lisätehtävistä.

SISÄINEN VALVONTA, RISKIENHALLINTA JA SISÄINEN TARKASTUS

Vastuu yhtiön valvonnan järjestämisestä kuuluu yhtiön hallitukselle ja toimitusjohtajalle. Hallitus on 8.9.2009 hyväksynyt riskienhallintapolitiikan, joka määrittelee riskienhallinnan periaatteet, tavoitteet, vastuut, riskienhallintaprosessin organisoinnin ja valvonnan. Riskienhallintapolitiikkaa on käsitelty ja päivitetty hallituksessa 18.11.2014. Toimitusjohtaja huolehtii koko konsernin kirjanpidon luotettavuudesta ja valvontamekanismien järjestämisestä. Yhtiön taloudellista kehitystä ja asetettujen tavoitteiden toteutumista seurataan kuukausittain yhtiön sisäisen raportointijärjestelmän avulla.

Konsernilla ei ole erillistä omaa sisäisen tarkastuksen organisaatiota. Konsernin tilintarkastaja arvioi osana toiminnan laillisuusvalvontaa myös yhtiön sisäisen valvontajärjestelmän toimivuutta. Riskienhallinnan tavoitteena on turvata edellytykset liiketoiminnan tavoitteiden ja strategian toteuttamiselle ja toiminnan jatkumiselle. Konsernin talousjohtaja vastaa yhdessä liiketoimintajohtojen kanssa rahoitusriskien tunnistamisesta ja tekee tarvittavat toimenpiteet riskeiltä suojautumiseen.

Kuvaus taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteistä sisältyy tämän selvityksen Riskienhallinta ja sisäinen valvonta osaan.

TILINTARKASTUS

Yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiöllä on vähintään kaksi (2) ja enintään neljä (4) varsinaista tilintarkastajaa.

Takoma Oyj:n varsinainen yhtiökokous 5.2.2015 valitsi tilikauden 2015 tilintarkastajiksi KHT Markku Launiksen ja PricewaterhouseCoopers Oy:n päävastuullisena tilintarkastajanaan KHT Lauri Kallaskari.

Tilintarkastajat antavat vuosittain tilintarkastuskertomuksen Takoma Oyj:n varsinaiselle yhtiökokoukselle. Takoma Oyj:n hallitus saa tilinpäätöstä käsitellessään vastuulliselta tilintarkastajalta selostuksen tarkastuksen toteutumisesta ja havainnoista.

Tilintarkastuksen laajuuden ja sisällön määrittelyssä otetaan huomioon, että yhtiöllä ei ole omaa sisäisen tarkastuksen organisaatiota.

Tilikauden 2015 tilintarkastajien palkkio lakisääteisestä tilintarkastuksesta oli 41 296 euroa. Tilintarkastajille maksettiin tilikaudella 2015 palkkioita tilintarkastukseen liittymättömistä palveluista 48 799 euroa.

SISÄPIIRIHALLINTO

Takoma Oyj:n sisäpiirihallinto noudattaa Nasdaq OMX Helsinki Oy:n antamaa 9.10.2009 voimaan tullutta sisäpiiriohjetta. Takoman sisäpiiriin ilmoitusvelvollisina sisäpiiriläisinä kuuluvat hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja ja tilintarkastajat sekä yhtiön johtoryhmä. Pysyviä yrityskohtaisia sisäpiiriläisiä ovat tytäryhtiön johtoryhmä ja saneerausohjelman valvoja sekä muut tehtävien perusteella yrityskohtaiseen sisäpiiriin katsotut henkilöt. Yksittäisiä hankkeita koskevien sisäpiirirekisterien tarve arvioidaan tapauskohtaisesti. Takoma huolehtii koulutuksella ja tiedottamisella siitä, että ilmoitusvelvolliset ja pysyvät yrityskohtaiset sisäpiiriläiset tunnistavat asemansa ja sen vaikutukset.

SULJETTU IKKUNA

Ilmoitusvelvollisten ja pysyvien yrityskohtaisten sisäpiiriläisten sekä heidän lähipiiriinsä kuuluvien ja määräysvallassaan olevien yhteisöjen kaupankäynti yhtiön osakkeilla on kielletty 14 vuorokauden aikana ennen yhtiön osavuosikatsauksen ja tilinpäätöstiiedotteen julkistamista.

SISÄPIIRIREKISTERI

Yhtiön sisäpiirirekisterin ylläpitämisestä ja sisäpiiritiedottamisesta vastaa konsernin toimitusjohtaja. Takoma Oyj ylläpitää sisäpiirirekisteriään Euroclear Finland Oy:n Sire -järjestelmässä, jossa arvopapereita koskevat omistustiedot saadaan suoraan arvo-osuusjärjestelmästä.

>>Ajan tasalla olevat tiedot Takoman ilmoitusvelvollisten sisäpiiriläisten ja heidän lähipiiriinsä omistuksesta ja kaupankäynnistä ovat nähtävillä yhtiön kotisivuilla kohdassa Sijoittajille/Hallinto/Sisäpiiri.

PALKKA- JA PALKKIOSELVITYS

Hallituksen jäsenten palkitseminen

Varsinainen yhtiökokous päättää vuosittain hallituksen palkkioista ja kulujen korvausperusteista. Hallituksen jäsenten palkkiot maksetaan rahakorvauksina. Varsinaisen yhtiökokouksen 5.2.2015 päättämä hallituksen jäsenten palkkio oli 1 500 euroa kuukaudessa. Edellä mainitun lisäksi hallituksen jäsenet ovat oikeutettuja päivärahaan ja matkakustannusten korvauksiin.

Yhtiöön tai sen kanssa samassa konsernissa olevaan yhtiöön työtai palvelusuhteessa olevalle hallituksen jäsenelle ei kuitenkaan makseta palkkiota eikä kulujen korvauksia. Yhtiössä ei ole käytössä osakepohjaisia kannustinjärjestelmiä, jotka koskisivat hallituksen jäseniä suosituksen 43 mukaisesti.

Toimitusjohtajan palkitsemisjärjestelmä

Yhtiön hallitus nimittää toimitusjohtajan ja päättää tämän palvelussuhteen ehdoista. Toimitusjohtajan palkka ja muut etuudet tilikaudella ilmenevät alla olevasta taulukosta. Toimitusjohtajina toimineilla palkka on muodostunut kiinteästä kuukausipalkkiosta. Yhtiössä ei ole käytössä osakepohjaisia kannustinjärjestelmiä, jotka koskisivat toimitusjohtajaa tai muuta johtoa.

Toimitusjohtajan kanssa ei ole sopimusta eläkkeellesiirtymisestä eikä hänelle makseta lisäeläkettä.

Toimitusjohtajan tehtäviä hoitavan henkilön irtisanomisaika on 6 kuukautta ja eroraha vastaa 6 kuukauden palkkaa.

Muun johdon ja henkilöstön palkitseminen

Konsernin avainhenkilöiden palkitseminen perustuu kiinteään kuukausikorvaukseen ja tilikausittain Takoman Oyj:n toimitusjohtajan määrittämään mahdolliseen muuttuvaan osaan. Muun henkilöstön kannustejärjestelmä perustuu tilikausittain päivitetävään tehdaskohtaiseen tulosmatriisiin, jonka määräytymismittarit hyväksyy konsernin toimitusjohtaja.

Hallituksen, toimitusjohtajan ja muun johdon taloudelliset etuudet tilikaudella 2015

	2015	2014
Toimitusjohtaja Ilkka Miettinen		
2.3.2015 asti	51 724	76 170
Toimitusjohtaja Lasse Mannola		
3.8.2015 asti	77 773	
Toimitusjohtaja Jari Lilja		
3.8.2015 alkaen	36 880	
Hallituksen jäsenet		
Esa Pyöriä	18 000	18 000
Harri Kumpu	18 000	18 000
Muu Johto	120 047	124 930

RISKIENHALLINTA

ja sisäinen valvonta

Takoman riskienhallintaa ohjaa yhtiön hallituksen 8.9.2009 hyväksymä riskienhallintapolitiikka, joka määrittelee yhtiön riskienhallinnan tavoitteet, periaatteet, vastuut ja riskienhallinnan organisoinnin sekä valvonnan. Takoman riskienhallintapolitiikkaa pyritään päivittämään vuosittain kehityssuunnitelman mukaisesti. Riskienhallintapolitiikkaa on viimeksi päivitetty hallituksen kokouksissa 18.11.2014 sekä 10.12.2014.

RISKIENHALLINNAN TAVOITTEET

Riski on Takoman strategian toteuttamista, tavoitteiden saavuttamista tai liiketoiminnan jatkuvuutta uhkaava ulkoinen tai konsernin sisäinen epävarmuus.

Takoman riskienhallinnan tavoitteena on turvata liiketoiminnan häiriöttömyys ja varmistaa yhtiölle asetettujen tavoitteiden saavuttaminen sekä määritetyn strategian toteutuminen ilman liiketoimintaan olennaisesti kuulumattomien tapahtumien ja ilmiöiden negatiivista vaikutusta.

Riskienhallinta on olennainen osa yhtiön liiketoiminnan suunnittelua ja johtamista. Se on osa päivittäistä päätöksentekoa, toiminnan seuranta ja sisäistä valvontaa. Riskienhallinta on yrityksen johdon vastuulla, mutta käytännön toimiin tarvitaan koko henkilöstön panos.

RISKIEN TUNNISTAMINEN JA ARVIOINTI

Riskianalyysit ja -arvioinnit toteutetaan itse arviointina ja arvioinnin tukena pyritään käyttämään tilastollisia menetelmiä ja -seurantoja.

Riskien todennäköisyyttä arvioidaan asteikolla 1-3 (epätodennäköinen - mahdollinen - todennäköinen) ja riskitapahtuman vakavuutta asteikolla 1-3 (vähäinen - haitallinen - vakava). Riskin merkittävyys (todennäköisyys x vakavuus) vaikuttaa sen hallintakeinoihin ja raportointiin.

Riskienhallinnan keinoja ovat riskien välttäminen, poistaminen ja niiden todennäköisyyden pienentäminen. Tärkeitä keinoja ovat myös riskien vaikutusten rajaaminen ja pienentäminen.

Liiketoimintamahdollisuuksiin liittyvät riskit (esim. yritysjärjestelyt tai markkinapanostukset) analysoidaan tapauskohtaisesti samoin kuin merkittävien kehityshankkeiden riskit määritetään ja seurataan hankekohtaisesti.

Yhtiön sisäinen riskiraportointi kuuluu olennaisesti Takoman strategiaan, vuosittaiseen liiketoimintasuunnitteluun (budjetointiin), kuukausiraportointiin ja ennusteprosessiin.

RISKIEN LUOKITTELU JA TARKASTELUFREKVENSSI

Takoma luokittelee riskit neljään pääluokkaan helpottaakseen niiden luonteen ja mahdollisten hallintakeinojen ymmärtämistä:

A) Strategiset liiketoimintariskit

- Liiketoimintaympäristöön liittyvät riskit (taloudelliset, yhteiskunnalliset, poliittiset)
- Liiketoimintastrategiaan liittyvät riskit (yritysosotot ja haltuunotot, synergiat, hidas orgaaninen kasvu)
- Markkinariskit (asiakkaat, markkinat, kilpailijat, kilpailukyky ja avaintoimittajat)
- Teknologiariskit (uudet korvaavat teknologiat, innovaatiot, hallussa oleva erikoisosaaminen)

Takoma tarkastelee vuosittain hallituksen budjettikokouksen yhteydessä strategisia liiketoimintariskejään. Yritysjärjestelyjen riskejä tarkastellaan hankekohtaisesti sovitun yrityskauppa-prosessin mukaisesti.

B) Operatiiviset riskit

- Organisaatioon ja johtoon liittyvät avainhenkilöriskit (kannustejärjestelmät, varamiessuunnitelmat)
- Toimintaprosessit ja tuotannon keskeytyminen (koneiden ja laitteiden kunnossapito-ohjelmat, elinkaari, prosessikehitys, uusinviestintiohjelmat, toimitusvarmuus)
- Asiakkaiden talouteen liittyvät riskit
- Toimittajien ja alihankkijoiden toimintaan liittyvät riskit
- Tuotteiden laatu
- Tuotannontekijöiden hintakehitys (raaka-aineet ja energia)
- Toimintakulujen hintakehitys
- Kehityshankkeisiin liittyvät riskit
- Sopimus- ja vastuuriskit
- Tietoturvariskit
- Lainvastainen toiminta tai hyvien liiketapojen vastainen toiminta

Takomassa operatiivisten riskien tarkastelu on jatkuvaa. Toiminnan kehityshankkeiden riskejä tarkastellaan hankekohtaisesti.

C) Rahoitusriskit

- Maksuvalmius
- Korkoriskit
- Valuuttariskit
- Luotto- ja vastapuoliriskit

Takomassa rahoitusriskien tarkastelu on jatkuvaa. Rahoitusriskien hallintaa on kuvattu tarkemmin tilinpäätöksen 2015 liitetiedossa 24.

D) Vahinkoriskit

- Työterveys- ja -turvallisuusriskit
- Tulipalot ja muut onnettomuudet, luonnonkatastrofit
- Toimitilaturvallisuusriskit (murto, varkaus, tuhopolttot, ilkivalta)
- Omaisuusriskit
- Ympäristöriskit

Takoman vakuutettavia riskejä tarkastellaan vakuutusyhtiöiden kanssa vuosittain, työterveys- ja -turvallisuusriskejä käsitellään työsuojelupiirien tarkastuskäyntien yhteydessä ja työterveyden toimintasuunnitelmien mukaan. Paloturvallisuustarkastukset tehdään säännöllisesti, merkittäviä ympäristöriskejä tarkastellaan vuosittain johdon katselmusten yhteydessä ja 5S seurannan yhteydessä.

RISKIENHALLINNAN ORGANISOINTI JA VASTUU

Takoman hallitus on vastuussa yhtiön riskienhallinnasta ja valvoo sen toteutumista. Hallitus hyväksyy yhtiön riskienhallintapolitiikan.

Takoman merkittävin strateginen liiketoimintariski liittyy riippuvuuteen muutamasta merkittävästä asiakkaasta ja kannattavuuden tavoitetasoon saavuttamiseen.

Toimitusjohtaja ja johtoryhmä ovat vastuussa riskienhallintaperiaatteiden määrittämisestä ja käyttöönnotosta. He myös vastavat siitä, että riskit otetaan huomioon yhtiön suunnitteluprosesseissa ja että niistä raportoidaan riittävällä ja asianmukaisella tavalla Takoman hallitukselle. Lisäksi he vastaavat riskienhallinnan kehittämisestä.

Operatiivinen johto vastaa vastuualueensa mukaisesti riskien tunnistamisesta ja arvioinnista sekä tekee ehdotukset riskien hallitsemiseksi konsernin toimitusjohtajalle tai johtoryhmän jäsenelle. Korjaaviin toimenpiteisiin on kuitenkin ryhdyttävä välittömästi.

Konsernin talousjohtaja vastaa yhdessä liiketoimintajohdon kanssa rahoitusriskien tunnistamisesta ja käytännön riskienhallinnasta. Rahoitusriskeistä raportoidaan säännöllisesti Takoman hallitukselle. Talousjohtaja vastaa myös siitä, että Takoman riskienhallinta on yhtiön hallinnointikäytännön mukaista.

Jokainen työntekijä vastaa omaan työhönsä liittyvien ja muutoin havaitsemiensa riskien tunnistamisesta ja raportoinnista esimiehelle.

Takoma Oyj ja sen liiketoimintayhtiö ovat vakuuttaneet henkilöstönsä, omaisuutensa ja toimintansa asianmukaisin henkilö-, omaisuus-, keskeytys-, kuljetus- ja vastuuvakuutuksin. Vakuutus- ja kustannustehokkuuden valvonta on keskitetty emoyhtiön toimitusjohtajalle. Vakuutusten kattavuus, omavastuu ja vakuutusarvot tarkistetaan vakuutusyhtiöiden kanssa vähintään vuosittain.

PÄÄPIIRTEET TALOUDELLISEEN RAPORTOINTIPROSESSIIN LIITTYVÄSTÄ SISÄISESTÄ VALVONNASTA JA RISKIENHALLINNASTA

Vastuu yhtiön valvonnan järjestämisestä kuuluu yhtiön hallitukselle ja toimitusjohtajalle. Hallitus valvoo ja arvioi konsernin riskienhallinta- ja sisäisen valvonnan prosessien riittävyyttä, tarkoituksenmukaisuutta ja tehokkuutta. Toimitusjohtaja huolehtii koko konsernin kirjanpidon luotettavuudesta ja valvontamekanismien järjestämisestä.

Taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvällä sisäisellä valvonnalla on tavoitteena varmistaa, että Takoma-konsernin toiminta on tuloksellista ja että päätöksenteko perustuu luotettavaan informaatioon ja riittävään liiketoimintariskien tunnistamiseen.

Takomassa ei liiketoiminnan luonne ja laajuus huomioon ottaen ole toistaiseksi katsottu tarkoituksenmukaiseksi järjestää erityistä sisäisen tarkastuksen organisaatiota. Konsernin tilintarkastaja arvioi osana laillisuusvalvontaa yhtiön sisäisten kontrollien toimivuutta. Sisäinen valvonta on osa liiketoimintojen tehtäviä ja johtamista. Yhtiön hallitus arvioi sisäisen valvonnan tason vähintään kerran vuodessa. Hallitus voi myös tarvittaessa käyttää erillisiin sisäisen tarkastuksen toimeksiantoihin ulkopuolista palveluntuottajaa.

Konsernin liiketoiminnan valvonta perustuu kuukausittain hallitukselle esitettävään raporttiin, joka sisältää tuloslaskelman, käyttö pääomaerät, kassavirtalaskelman, merkittävät liiketoiminnan muut mittarit sekä kvartaaleittain päivitettävän kuluksen tilikauden ennusteen. Raportti sisältää kirjalliset kommentit markkinoista, merkittävistä poikkeamista tulos- ja tase-erissä sekä liiketoiminnan kehityshankkeista ja riskeistä.

Hallitukselle esitettävä talousraporttikoooste sisältää toteuma-, budjetti- ja vertailutiedot kyseisestä kuukaudesta sekä tiedot vuoden alusta raportointiajankohtaan. Lisäksi raporttikoooste kattaa koko vuoden ennusteen ja vertailun edelliseen tilikauteen sekä vuosibudjettiin.

Talousraportit käsitellään liiketoimintajohdon kokouksissa vähintään kuukausittain. Myynti/toimitusraportit laaditaan soveltuvin osin päivittäin, viikoittain tai kuukausittain, tilauskanta, merkittävät asiakasprojektit ja uudet tilaukset raportoidaan kuukausittain. Merkittävistä poikkeamista ja riskeistä liiketoimintajohto on velvollinen tiedottamaan konsernijohtoa välittömästi ne havaittuaan.

Konsernissa on vakiomuotoiset esityslistat liiketoimintajohdon kokouksille sen varmistamiseksi, että sisäinen valvonta toteutuu vähintään seuraavilla alueilla:

- a. Luotonvalvonta (erääntyneet saatavat)
- b. Tulos, kassavirta, käyttö pääoma
- c. Tarjous- ja tilauskanta, uudet tilaukset
- d. Toimitusvarmuus ja laatu
- e. Liiketoiminnan kehittäminen
- f. Investoinnit

Taloudellisen raportoinnin tulee tukea liiketoiminnan pitkántähtäimen suunnittelua ja strategian toteuttamista. Konsernin taloudellisesta raportoinnista, yhtenäisten laskenta- ja raportointiperiaatteiden määrittelystä, ohjeistamisesta ja raportoinnin kehittämisestä vastaa konsernin talousjohtaja.

Hallituksen tietoon tulleita merkittävimpiä riskejä ja epävarmuustekijöitä ja keinoja niiden johtamiseen

Yrityssaneerausohjelman vahvistuttua riskienhallinta on yksinkertaistunut, mutta ei ole poistanut sen merkitystä ja jatkuvaa seuranta. Saneeraukseen liittyneiden toiminnallisten muutosten vuoksi Takoman riippuvuus muutamasta merkittävästä avainasiakkaasta on lisääntynyt. Yhtiö tekee jatkuvasti töitä, joilla tähdätään uusien asiakkaiden hankintaan sekä asiakasportfolion tasapainottamiseen.

Merkittävimmät konsernin sisäiset riskit liittyvät

- Riippuvuuteen merkittävimmistä avainasiakkaista
- Avainhenkilöiden sitoutumiseen ja uudelleen organisoitumisen onnistumiseen
- Riippuvuuteen meri- ja offshore teollisuuden asiakkaiden volyymin kehityksestä
- Joidenkin tuotteiden osalta riippuvuuteen merkittävistä komponenttitoimittajista
- Prosessien, toiminnan laadun ja tehokkuuden kehittämiseen vastaamaan yhä paremmin asiakkaiden kustannustehokkuutta koskevia vaatimuksia
- Saneerausohjelman mukaisten investointien rahoitukseen ja toteutukseen
- Maksuvalmiuteen ja käyttöpääoman hallinta

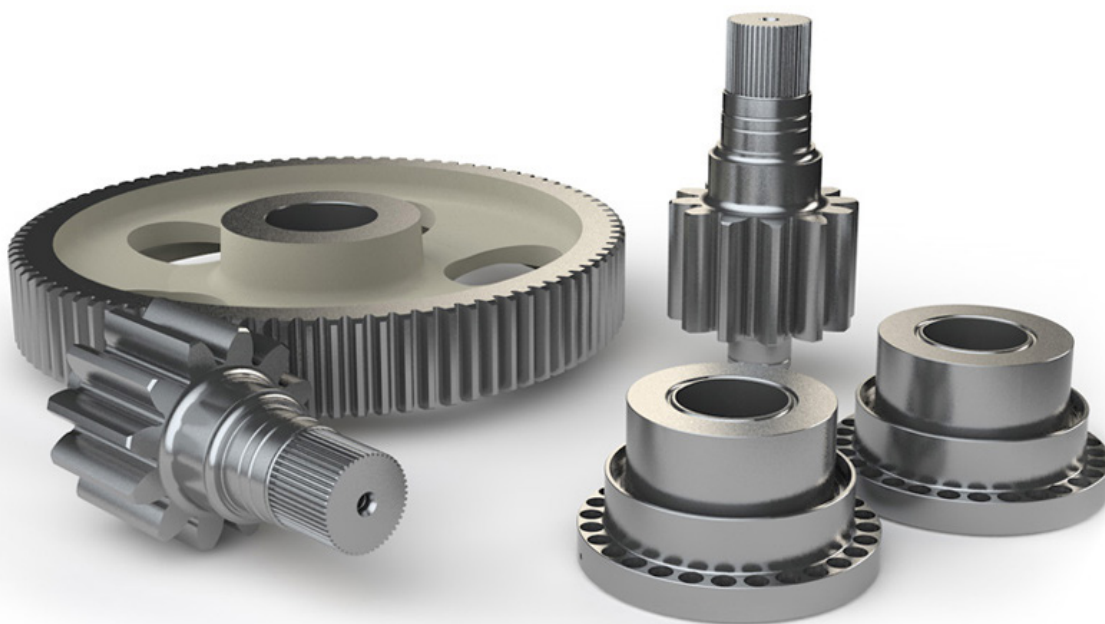
Avainhenkilöriippuvuutta vähennetään kehittämällä ja dokumentoimalla prosesseja siten, että prosessit ovat henkilöriippumattomia. Samassa yhteydessä kannattavuutta pyritään parantamaan tekemällä tuottavuutta ja kyvykkyyttä parantavia investointeja, kehittämällä hankintoimea sekä parantamaan yhtiön valmistusprosesseja.

Takoman taloustoimintojen ja raportoinnin avainhenkilöriippuvuutta on vähennetty ulkoistamalla yhtiöiden taloushallinto ja raportointi. Johtamisen laatua, mittareita ja reagoitukykyä muutoksiin tullaan edelleen kehittämään, kun uudelleen organisointi on saatu päätökseen tilikauden 2015 aikana.

Takoman myynti on organisoitu kokonaan Takoma Gears Oy:n toimintojen alaisuuteen. Suunnittelu ja tarjouslaskenta tullaan kehittämään selkeästi tukitoiminnoksi, jolloin myyntiorganisaatio pystyy keskittymään uusasiakashankintaan.

Takoman vientiasiakkaisiin liittyvää riskiä on pienennetty vientikauppojen luottovakuutuksella, joka korvaa mahdollisia vientikauppaan liittyviä luottotappioita.

Käyttöpääoman hallinnassa pyritään edelleen neuvottelemaan pidempiä maksuaikoja ostoille sekä käyttämään toimitusketjun mahdollisuuksia käyttöpääoman hallintaan.

TAKOMA OYJ

Tasekirja 01.11.2014-31.10.2015

Vanhantalontie 3, 39700 Parkano

Y-tunnus: 0597397-9

Säilytys: 31.10.2025 asti, KPL 2:10.1 §

TILINPÄÄTÖS

1.11.2014 - 31.10.2015

sisällysluettelo

Hallituksen toimintakertomus	3	17. Vaihto-omaisuus	29
KONSERNITILINPÄÄTÖS (IFRS)		18. Myyntisaamiset ja muut saamiset	29
Konsernin tunnusluvut	7	19. Rahavarat	29
Tunnuslukujen laskentakaavat	8	20. Omaa pääomaa koskevat liitetiedot	30
Konsernin tuloslaskelma	9	21. Varaukset	30
Konsernin laaja tuloslaskelma	9	22. Rahoitusvelat	31
Konsernin tase	10	23. Pääomalainat, ostovelat ja muut velat	31
Konsernin rahavirtalaskelma	11	24. Rahoitusriskien hallinta	32
Konsernin laskelma oman pääoman muutoksista	12	25. Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot	34
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot	13	26. Liiketoiminnan rahavirtojen oikaisut	35
1. Toimintasegmentit	22	27. Muut vuokrasopimukset	36
2. Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot	23	28. Ehdolliset velat ja hankintasitoumukset	36
3. Liikevaihto	23	29. Lähipiiritapahtumat	36
4. Liiketoiminnan muut tuotot	23	30. Tilikauden jälkeiset tapahtumat	36
5. Materiaalit ja palvelut	23	EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖS (FAS)	
6. Liiketoiminnan muut kulut	23	Emoyhtiön tuloslaskelma	37
7. Poistot ja arvonalentumiset	23	Emoyhtiön tase	38
8. Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	24	Emoyhtiön rahavirtalaskelma	39
9. Rahoitustuotot	24	Emoyhtiön tilinpäätöksen laadintaperiaatteet	40
10. Rahoituskulut	24	Emoyhtiön tuloslaskelman liitetiedot	41
11. Tuloverot	24	Emoyhtiön taseen liitetiedot	42
12. Osakekohtainen tulos	24	Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset	45
13. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	25	Tilintarkastuskertomus	46
14. Aineettomat hyödykkeet	26		
15. Muut rahoitusvarat	27		
16. Laskennalliset verot	28		

HALLITUKSEN toimintakertomus

LIIVEVAIHTO JA TULOKSEN MUODOSTUMINEN

Konsernin jatkuvien liiketoimintojen liikevaihto oli 13,18 (15,34) milj. euroa, laskua viime tilikaudesta 14,1 %. Konsernin jatkuvien liiketoimintojen liikevaihdosta tuli voimansiirron valmistuksesta laivanrakennus- ja offshore-teollisuuteen 91 % (82 %), energia- ja prosessiteollisuuden laitevalmistajille 5 % (13 %) sekä muun teollisuuden tarpeisiin 4 % (5 %).

Jatkuvien toimintojen liikevoitto oli -0,68 (-0,37) milj. euroa. Jatkuvien toimintojen liikevoitto-% oli -5,2 % (-2,4 %) katsauskauden liikevaihdosta.

TILIKAUDEN TULOS

Konsernin nettorahoituskulut olivat -0,25 (-0,57) milj. euroa. Vertailuvuoden rahoituskuluissa on 0,3 milj. euroa saneeraukseen liittyviä kulukirjauksia. Jatkuvien toimintojen tulos ennen veroja oli -0,93 (-0,72) milj. euroa. Konsernin katsauskauden kokonaistulos oli -0,68 (-1,74) milj. euroa, josta lopetettujen toimintojen osuus 0,25 (-0,83) milj. euroa. Lopetettujen toimintojen katsauskauden tulokseen sisältyy konkurssipesistä tuloutuneet erät yhteensä 0,25 milj. euroa. Osakekohtainen tulos oli -4,3 (-11,1) senttiä, josta jatkuvien toimintojen osuus oli -5,9 (-5,8) senttiä ja lopetettujen 1,6 (-5,3) senttiä. Sijoitetun pääoman tuotto oli -12,9 (-1,6) %.

KONSERNIN RAHOITUSASEMA

Pirkanmaan käräjäoikeus on hyväksynyt yhtiöiden saneerausohjelmat 30.9.2014 ja tase-erät on luokiteltu tilinpäätökseen saneerausohjelman mukaisesti. Takoma Oyj:n saneerausohjelma päättyi 31.3.2022 ja Takoma Gears Oy:n 31.3.2021.

Konsernin liiketoiminnan nettorahavirta katsauskaudelta oli 2,92 (0,56) milj. euroa. Käyttöpääoman muutoksien vaikutus oli 2,89 (0,95) milj. euroa.

Nettokäyttöpääoma oli 4,26 (6,74) milj. euroa katsauskauden lopussa. Nettokäyttöpääoman pieneneminen johtui pääasiassa katsauskaudella käyttöön otetuista suurimpien asiakkaiden toimitajarahoituksesta.

Investointien nettorahavirta oli -0,08 (1,81) milj. euroa. Vertailukauden positiivinen kassavirta johtui realisointien päätökseen viemisestä.

Rahoituksen nettorahavirta oli -2,87 (-1,94) milj. euroa. Katsauskauden merkittävin muutos oli factoring-velan pieneneminen.

Likvidejä varoja konsernilla oli tilikauden lopussa 0,52 (0,55) milj. euroa, josta emoyhtiön käytettävissä 0,04 (0,04) milj. euroa. Pitkäaikaisia saneerausvelkoja konsernilla oli yhteensä 4,26 (5,00) milj. euroa, joista korollisia 1,97 (2,34) milj. euroa. Lyhytaikaisia saneerausvelkoja konsernilla oli 0,76 (0,74) milj. euroa, joista korollisia yhteensä 0,34 (0,30) milj. euroa. Tilinpäätöshetkellä factoring-luoton limiitti oli 3,0 milj. euroa, josta oli käytössä 0,09 milj. euroa.

Konsernin oma pääoma oli tilikauden lopussa -0,12 (0,56) milj. euroa.

Tilikauden lopussa konsernin omavaraisuusaste oli -1,3 (4,1) %. Nettovelkaa laskettaessa pääomallinaa ei ole laskettu velkoihin, koska se on saneerausohjelman mukaisesti korotonta.

TILAUSKANTA JA TILAUSKERTYMÄ

Tilaukanta 5,09 (6,49) milj. euroa, pienennystä 21,5%. Vertailukelpoinen tilaukertymä 11,78 (17,41) milj. euroa, pienennystä 5,63 milj. euroa eli 32,3 %.

INVESTOINNIT

Tilikauden aikana yhtiö ei tehnyt merkittäviä investointeja ja bruttoinvestoinnit olivat 0,07 (0,05) milj. euroa. Suunnitelman mukaiset, yhtiön käytössä olleiden koneiden, poistot olivat 0,65 (0,95) milj. euroa.

KONSERNIRAKENTEEN MUUTOKSET

Takoma Oyj myi katsauskaudella tytäryhtiönsä Takoma Eesti AS:n koko osakekannan. Yhtiö ei harjoittanut liiketoimintaa.

TAKOMAN TAVOITTEET

Saneerausohjelman toteuttamiseksi yhtiön ja sen johdon tavoitteena tulee olemaan voimansiirtoliiketoiminnan sekä lyhyen että pitkän aikavälin kehityksen varmistaminen. Tämä tulee tapahtumaan henkilöstön osaamista kehittämällä sekä varmistamalla saneerausohjelman puitteissa tuottavuutta ja vyvykkyyttä parantavien investointien toteuttaminen.

YHTIÖKOKOUKSEN PÄÄTÖKSET

Takoman varsinainen yhtiökokous 5.2.2015 hyväksyi esitetyn tilinpäätöksen 1.11.2013 - 31.10.2014 ja päätti, että osinkoa ei tilikaudelta 2014 jaettu. Yhtiökokous myönsi vastuuvapauden hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajana toimineille henkilöille.

Takoma Oyj:n hallitus vahvisti hallituksen jäsenten lukumääräksi neljä. Nelijäseniseen hallitukseen valittiin Tapio Tommila, Harri Kumpu, Esa Pyöriä ja Simo Mustila. Hallitus piti järjestäytymiskokouksensa heti yhtiökokouksen jälkeen ja valitsi keskuudestaan puheenjohtajaksi Tapio Tommilan ja varapuheenjohtajaksi Simo Mustilan.

Varsinaisiksi tilintarkastajiksi valittiin KHT Markku Launis ja KHT-yhteisö PricewaterhouseCoopers Oy, päävastuullisena tilintarkastajanaan KHT Lauri Kallaskari.

HALLITUKSEN VALTUUTUKSET

Takoman hallituksella olleet, yhtiökokouksen 29.1.2013 antamat valtuutukset omien osakkeiden hankkimisesta sekä valtuutus päättää osakeannista ja erityisten oikeuksien antamisesta on päättynyt.

HENKILÖSTÖ

Takoman jatkuvien toimintojen henkilöstömäärä katsauskauden lopussa oli 90 (92). Henkilöstömäärä katsauskaudella keskimäärin oli 91 (91).

Toimihenkilöitä oli katsauskauden lopussa 22 (20) ja tuotannon työntekijöitä 68 (72).

Katsauskauden lopussa voimansiirron komponenttivalmistuksessa työskenteli 90 henkilöä. Emoyhtiön palveluksessa ei ollut henkilökuntaa.

MUUTOKSET YLIMMÄSSÄ JOHDOSSA

Toimitusjohtaja Ilkka Miettinen vapautettiin omasta pyynnöstään tehtävästään 16.1.2015 ja uudeksi toimitusjohtajaksi nimitettiin Lasse Mannola 2.3.2015 alkaen. Mannola toimi tehtävässä 2.8.2015 asti ja uutena toimitusjohtajana aloitti 3.8.2015 alkaen Jari Lilja.

OSAKKEEN KURSSIKEHITYS JA OSAKEVAIHTO

Takoman markkina-arvo tilikauden lopussa oli 4,21 (6,58) milj. euroa. Osakkeen päätöskurssi 31.10.2015 oli 0,27 (0,42) euroa. Tilikauden aikana Takoman osakevaihto oli 1 278 753 (5 894 051) osaketta. Osakevaihto vastaa 8,2 (37,6) %:a koko osakekannasta.

Osakkeenomistajien kokonaismäärä oli 1.148 (1.160) tilikauden lopussa.

OSAKEPÄÄOMA

Takoman osakepääoma ja osakkeiden lukumäärä ei muuttunut tilikauden aikana. Takoman osakepääoma on tilikauden päättyessä 939 856 euroa ja liikkeessä olevien osakkeiden lukumäärä 15 664 266 kappaletta. Osakkeen nimellisarvo on 0,06 euroa. Yhtiön vähimmäispääoma on 600.000 euroa ja enimmäispääoma 60.000.000 euroa, joissa rajoissa osakepääomaa voidaan korottaa ja alentaa yhtiöjärjestyksestä muuttamatta.

Yhtiöllä on yksi osakesarja, jonka osakkeiden äänioikeus on yksi ääni per osake.

OMAT OSAKKEET

Yhtiön hallussa ei ole omia osakkeita.

JOHDON OSAKEOMISTUS

Tilikauden lopussa 31.10.2015 Takoman hallituksen puheenjohtajalla Tapio Tommilalla on 467 (0,00 %) osaketta ja hallituksen jäsenellä Esa Pyöriällä 18.000 (0,11 %) osaketta.

Yhtiöllä ei ole osakepohjaisia kannustejärjestelmiä.

SELVITYS HALLINTO- JA OHJAUSJÄRJESTELMÄSTÄ

Yhtiön selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä esitetään toimintakertomuksesta erillisenä selvityksenä vuosikertomuksessa 2015. Vuosikertomus 31.10.2015 päättyneeltä tilikaudelta julkaistaan viimeistään 19.1.2016 yhtiön internet-sivuilla. Takoma Oyj:n hallitus on käsitellyt ja hyväksynyt selvityksen yhtiön hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 18.11.2015.

Yhtiö noudattaa hallinnoinnissaan 1.10.2010 voimaan tullutta Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodi (Corporate Governance) 2010:tä, lukuun ottamatta suosituksia 14 Riippumattomien hallituksen jäsenten määrä ja 9 Hallituksen jäsenten lukumäärä, kokoonpano ja pätevyys. Takoman nelihenkinen hallituksen jäsenistä puolet on yhtiöstä riippumattomia. Hallituksen jäseneksi tilikaudelle 2015 ei ollut löydettävissä sopivaa kyseiseen tehtävään käytettävissä olevaa naisjäsentä

Toimintakertomuksesta erillisessä selvityksessä on kuvattu yhtiön taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteet sekä kuvattu hallituksen kokoonpano ja toiminta mukaan lukien tiedot toimitusjohtajasta.

Yhtiön hallitus huolehtii tarkastusvaliokunnan tehtävistä: taloudellisen raportointiprosessin valvonnasta, sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja tilintarkastuksen seurannasta sekä tilintarkastajan riippumattomuuden ja tilintarkastuksen oheispalvelujen arvioinnista.

RISKIENHALLINTA

Takoman hallitus on vastuussa yhtiön riskienhallinnasta ja valvoo sen toteutumista. Hallitus on hyväksynyt yhtiön riskienhallintapolitiikan keväällä 2009 ja päivittänyt sitä kokouksessaan 10.12.2014. Takoman riskienhallinnan tavoitteena on turvata liiketoiminnan häiriöttömyys, varmistaa yhtiön tavoitteiden saavuttaminen sekä määritetyn kannattavan kasvustrategian toteuttaminen.

Takoma luokittelee riskit neljään pääluokkaan helpottaakseen niiden luonteen ja mahdollisten hallintakeinojen ymmärtämistä: Strategiset liiketoimintarisikit, operatiiviset liiketoimintarisikit, rahoitusriskit ja vahinkoriskit.

Takoma tarkastelee vuosittain hallituksen budjettikokouksen yhteydessä strategisia liiketoimintariskejään. Operatiivisten liiketoimintarisikien tarkastelu on jatkuvaa. Yritysjärjestelyjen ja toiminnan kehityshankkeiden riskejä tarkastellaan hankekohtaisesti.

Rahoitustilanteestaan johtuen yhtiö ei ole kyennyt strategiassa määriteltyyn toiminnan laajentamiseen erityisesti yritysostoin vaan se on keskittänyt voimavaroja liiketoiminnan fokusointiin ja rakenteiden uudelleen organisointiin.

Rahoitusriskien hallinnasta ja tavoitteista annetaan tarkempia tietoja tilikauden 2015 konsernitilinpäätöksen liitetiedoissa.

Takoman vahinkoriskejä tarkastellaan vakuutusyhtiöiden kanssa vuosittain, työterveys- ja työturvallisuusriskejä käsitellään työsuojelupiirien tarkastuskäyntien yhteydessä ja työterveyden toimintasuunnitelman mukaan. Paloturvallisuustarkastukset tehdään vuosittain, merkittäviä ympäristöriskejä tarkastellaan vuosittain johdon katselmusten yhteydessä.

RISKIT JA LIIKETOIMINNAN EPÄVARMUUSTEKIJÄT

Saneerausohjelman vahvistaminen vakautti yhtiön toimintaympäristöä sekä asiakkaiden että toimittajien luottamusta. Tavarantoimittajien vaatimukset ennakkomaksuista lisäsivät käytönpääomarahoituksen tarvetta saneerauksen alussa. Ohjelman vahvistamisen jälkeen yhtiö käynnisti neuvottelut tavarantoimittajien kanssa maksuehtojen normalisoimiseksi, joissa on edistytty etenkin kotimaisten toimijoiden kanssa.

Euroopan talouden hidas kasvu ja rahoitusmarkkinoiden epävarmuus ovat vaikuttaneet Takoman investointihyödykkeitä valmistavien asiakkaiden kysyntään jo pitkään. Vaikka yhtiön tavoitteena on kasvattaa asiakaspohjaansa, nykyinen volyymin kasvu on tullut muutamalta pääasiakkaalta. Siten asiakasriippuvuus on edelleen yhtiön liiketoimintaan huomattavasti vaikuttava riski.

Lähtulevaisuudessa Takoman toiminnalliset ja rahoitusriskit liittyvät hyväksytyyn yrityssaneerausohjelman lyhennysohjelman toteuttamiseen ja Takoman kykyyn hankkia riittävä rahoitus rahoitukseen käyttöpääomatarpeensa sekä toiminnan kehittämiseen

tarvittavat investoinnit. Emoyhtiön saneerausohjelman toteuttaminen edellyttää Takoma Gears Oy:n kykyä maksaa saneerausohjelman puitteissa määritellyt hallintopalveluveloitukset.

MARKKINANÄKYMÄT

Offshore-markkinoiden kehitys on edelleen laskeva. Öljyn hinnan lasku on hidastanut offshore-teollisuuden investointihalua ja synnyttänyt sekä offshore- että meriteollisuusmarkkinoille epävarmuutta: projekteja siirretään ja osittain jäädytetään. Meriteollisuudessa laivojen kappalemääräiset valmistusvolyymit ovat pudonneet eikä merkittävää kasvua ole lähiaikoina näköpiirissä. Vaikka valmistuksen ja kasvun painopiste on siirtynyt Kaukoitään, niin esimerkiksi laivojen potkurijärjestelmiä ja kansilaitteita valmistetaan edelleen Euroopassa. Takoman Meriteollisuuden, puolukien offshore, asiakaskunnan tilauskannassa on tapahtunut lievä myönteistä kehitystä vaativampien laitteiden ja järjestelmien osalta. Kilpailu laivojen kansilaitteissa on kuitenkin vastaavasti selkeästi kiristynyt mikä osaltaan heikentää myös Takoman näkymiä.

SANEERAUSOHJELMA JA TOIMINNAN JATKUVUUS

Tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuden oletusta noudattaen. Johto tiedostaa, että yrityksellä on edelleen tietty epävarmuus rahoituksensa varmistamiseksi, mikä liittyy mm. asiakkaiden sekä tavarantoimittajien käyttäytymiseen ja siten toiminnan kannattavuuteen. Toiminnasta tehdyillä oletuksilla, kannattavuuden parantamiseksi ja rahoituksen riittävyuden varmistamiseksi tehdyillä toimenpiteillä sekä hyväksytyyn saneerausohjelman lyhennysohjelma toteuttamalla, Takomalla on johdon arvion mukaan riittävät edellytykset turvata toiminnan rahoitus seuraavaksi 12 kuukaudeksi.

Pirkanmaan käräjäoikeus hyväksyi Takoma Oyj:n sekä Takoma Gears Oy:n yrityssaneerausohjelmat 30.9.2014. Saneerausohjelmassa Takoma Gears Oy:n saneerausvelkoja ei leikattu lainkaan, koska saneerausohjelmaehdotuksessa esitettiin perustellusti, että Takoma Gears Oy pystyy maksamaan kaikki saneerausvelkansa sekä toiminnan kehittämiseen tarvittavat investoinnit tulo-rahoituksellaan sekä osin uusia luottoja nostamalla konerahoitustarpeisiin. Takoma Oyj:n saneerausvelkoja leikattiin 35 % ja sen saneerausvelkojen hoito perustuu konkurssiin asetettujen tytäryhtiöiden konkurssipesien jako-osuuksiin tai muuhun rahoitukseen. Yhtiö ei voi jakaa osinkoa tai antaa pääomanpalautusta, kunnes saneerausohjelma on päättynyt. Saneerausohjelman valvojaksi on asetettu asianajaja Jussi Laakkonen Asianajotoimisto Ylikraka Oy:stä.

Yrityssaneerausohjelman vahvistamisella on ollut positiivinen vaikutus sekä asiakkaiden että tavarantoimittajien käyttäytymiseen. Takoman saneerausmenettelyn alettua tavarantoimittajien vaatimukset ennakkomaksuista vaikuttavat edelleen käyttöpääoman tarpeeseen. Mikäli asiakkaiden tai tavarantoimittajien käyttäytymisessä tapahtuu olennaisia negatiivisia muutoksia, on konkurssiriski edelleen olemassa.

Euroopan talouden hidas kasvu ja rahoitusmarkkinoiden epävarmuus ovat vaikuttaneet Takoman investointihyödykkeitä valmistavien asiakkaiden kysyntään jo pitkään. Vaikka yhtiön tavoitteena on kasvattaa asiakaspohjaansa, nykyinen volyymin kasvu on tullut muutamalta pääasiakkaalta. Siten asiakasriippuvuus on edelleen yhtiön liiketoimintaan huomattavasti vaikuttava riski.

Saneerausohjelmaehdotuksessa esitetty maksuohjelma saneerausveloille ja sen vaikutukset on esitetty Takoman taseessa sekä liitetiedoissa.

Lähitulevaisuudessa Takoman toiminnalliset ja rahoitusriskit liittyvät tilauskannan käyttöpääomatarpeen rahoittamiseen sekä toimituskyvyn ylläpitämiseen. Emo-yhtiön saneerausohjelman toteuttaminen edellyttää Takoma Gears Oy:n kykyä maksaa saneerausohjelman puitteissa määritellyt hallintoveloitukset.

Hallitukselle raportoidaan kuukausittain Takoman toiminnallinen kehitys ja hallitus tarkastelee kokouksissaan toiminnan kehitystä sekä sen edellyttämää rahoitusta. Saneerausohjelman perustana ovat olleet tietyt kannattavuuteen ja rahoitukseen liittyvät olosuhteet, joita päivitetään kuukausittain sekä mikäli olosuhteissa tapahtuu olennaisia muutoksia.

TAKOMAN NÄKYMÄT TILIKAUDELLE 2016

Takoma ei anna liikevaihto- tai tulosohejausta.

HALLITUKSEN ESITYS YHTIÖKOKOUKSELLE TULOKSEN KÄSITTELYSTÄ

Emo-yhtiön voitonjakokelpoiset varat ovat tilikauden päättyessä 693.233 (677.361) euroa. Saneerausohjelman aikana yhtiön hallitus ei voi ehdottaa osingonjakoa.

TAKOMAN TALOUDELLISEN TIEDOTTAMISEN AIKATAULU VUONNA 2016

Tilikaudelta 1.11.2015 - 31.10.2016 Takoma julkaisee yhden osavuositarkastuksen (6 kk) sekä kaksi johdon osavuotista selvitystä (3 ja 9 kk) seuraavasti:

Osavuotinen selvitys 1.11.2015 - 31.1.2016 (3 kk) 3.3.2016

Osavuositarkastus 1.11.2015 - 30.4.2016 (6 kk) 2.6.2016

Osavuotinen selvitys 1.11.2015 - 31.7.2016 (9 kk) 1.9.2016

VARSINAINEN YHTIÖKOKOUS

Takoma Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidetään Tampereella tiistaina 2.2.2016.

TILIKAUDEN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

Ei olennaisia raportoitavia tilikauden jälkeisiä tapahtumia.

KONSERNIN

tunnusluvut

<i>(milj. euroa)</i>					
TOIMINNAN LAAJUUS JA KANNATTAVUUS	2015	2014	2013	2012	2011
Liikevaihto *	13,2	15,3	14,1	28,9	27,5
Liikevoitto *	-0,7	-0,4	-4,3	-5,4	-1,4
% liikevaihdosta	-5,2	-2,4	-30,6	-18,7	-4,9
Voitto ennen veroja *	-0,9	-0,7	-4,4	-5,9	-1,7
% liikevaihdosta	-7,1	-4,7	-30,9	-20,4	-6,1
Jatkuvien liiketoimintojen tulos *	-0,9	-0,9	-4,0		
Lopetettujen liiketoimintojen tulos *	0,3	-0,8	-5,9		
Tilikauden tulos	-0,7	-1,7	-9,9	-5,1	-1,2
Bruttoinvestoinnit	0,1	0,1	0,5	0,6	5,5
Henkilöstö keskimäärin	91	91	95	197	180
Oman pääoman tuotto (ROE), %	-312,1	-122,0	-136,7	-34,9	-6,8
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI), %	-12,9	-1,6	-25,7	-21,4	-4,8
RAHOITUS JA TALOUDELLINEN ASEMA					
Taseen loppusumma	10,7	13,6	20,4	27,7	33,8
Velat yhteensä	10,8	13,0	17,4	15,5	16,4
Osakepääoma	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9
Muu oma pääoma	-1,1	-0,4	1,4	11,2	16,4
Omavaraisuusaste, %	-1,3	4,1	11,3	43,8	51,2
Nettovelkaantumisaste (Gearing), %	n/a	952,4	420,6	72,3	62,7
Korolliset nettovelat	3,4	5,9	9,7	8,8	10,9
Osingonjako					
OSAKEKOHTAISET TUNNUSLUVUT					
Tulos/osake, euroa *	-0,059	-0,058	-0,257	-0,328	-0,078
Tulos/osake lopetetut liiketoiminnot, euroa	0,016	-0,053	-0,374		
Tulos/osake, laimentamaton ja laimennettu, euroa	-0,043	-0,111	-0,630	-0,328	-0,078
Oma pääoma/osake, euroa	-0,01	0,04	0,15	0,78	1,10
P/E-luku	-6,2	-3,8	-0,4	-1,3	-10,5
Osakekannan markkina-arvo, milj. euroa	4,2	6,6	3,8	6,6	12,8
Osakkeiden vaihto pörssissä					
vaihdon arvo, milj. euroa	0,5	1,5	1,9	0,5	1,2
vaihdon määrä, 1 000 kpl	1 279	5894	4280	937	1122
osuus osakkeiden kokonaismäärästä, %	8,2	37,6	27,3	6,0	7,2
OSAKKEIDEN KURSSIKEHITYS, EUROA					
ylin	0,48	0,46	0,93	0,82	1,21
alin	0,26	0,11	0,21	0,42	0,82
keskikurssi	0,39	0,26	0,45	0,55	1,09
kauden lopussa	0,27	0,42	0,24	0,42	0,82
Osakkeiden lukumäärä, osakeantioikaistu					
keskimäärin, 1 000 kpl	15 664	15 664	15 664	15 664	15 664
kauden lopussa, 1 000 kpl	15 664	15 664	15 664	15 664	15 664

*) Tilikaudet 2013-2015 tuloslaskelmat on jaettu nykyisen raportointikäytännön mukaisesti jatkuvien toimintojen ja lopetettujen toimintojen tulokseen. Näitä aiempien vuosien vertailutietoja ei ole muutettu.

TUNNUSLUKUJEN

laskentakaavat

Oman pääoman tuotto (ROE), %	$\frac{\text{Tilikauden tulos} \times 100}{\text{Oma pääoma (keskimäärin vuoden aikana)}}$
Sij. pääoman tuotto (ROI), %	$\frac{\text{Tulos ennen veroja} + \text{rahoituskulut} \times 100}{\text{Oma pääoma} + \text{korolliset rahoitusvelat (keskimäärin vuoden aikana)}}$
Omavaraisuusaste, %	$\frac{\text{Oma pääoma} \times 100}{\text{Taseen loppusumma} - \text{saadut ennakot}}$
Osakekohtainen tulos, euroa	$\frac{\text{Osakkeenomistajille kuuluva tilikauden tulos}}{\text{Osakkeiden lukumäärä (keskimäärin vuoden aikana)}}$
Oma pääoma per osake, euroa	$\frac{\text{Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva oma pääoma}}{\text{Osakkeiden laimentamaton lukumäärä tilinpäätöspäivänä}}$
Nettovelkaantumisaste, %	$\frac{\text{Korolliset nettorahoitusvelat} \times 100}{\text{Oma pääoma}}$
Osinko/tulos,%	$\frac{\text{Tilikaudella jaettu osinko} \times 100}{\text{Tilikauden tulos}}$
Efektiiivinen osinkotuotto, %	$\frac{\text{Osinko/osake} \times 100}{\text{Osakkeen kurssi tilikauden lopussa}}$
P/E-luku	$\frac{\text{Osakkeen kurssi tilikauden lopussa}}{\text{Tulos/osake}}$
Osakekannan markkina-arvo	Osakkeiden lukumäärä x kurssi tilikauden lopussa

KONSERNIN

tuloslaskelma (IFRS)

	Liitetieto	1.11.2014 - 31.10.2015	1.11.2013-31.10.2014
Liikevaihto	1,3	13 181 738	15 339 455
Liiketoiminnan muut tuotot	4	117 129	274 288
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varaston muutos		581 741	185 192
Materiaalit ja palvelut	5	-7 178 706	-7 608 602
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	8	-4 299 343	-4 887 073
Poistot ja arvonalentumiset	7	-648 950	-946 949
Liiketoiminnan muut kulut	6	-2 433 317	-2 721 775
Liikevoitto		-679 708	-365 464
Rahoitustuotot	9	576	222 620
Rahoituskulut	10	-250 607	-572 810
Tulos ennen veroja		-929 740	-715 654
Tuloverot	11	-1 036	-191 830
Tilikauden tulos jatkuvista liiketoiminnoista		-930 776	-907 485
Voitto/tappio lopetetuista liiketoiminnoista		250 000	-833 731
Tilikauden tulos		-680 776	-1 741 215
Jakautuminen			
Emoyhtiön omistajille		-680 776	-1 741 215
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta voitosta laskettu osakekohtainen tulos:	12		
laimentamaton ja laimennusvaikutuksella oikaistu			
osakekohtainen tulos		-0,043	-0,111

KONSERNIN

laaja tuloslaskelma (IFRS)

	1.11.2014 - 31.10.2015	1.11.2013-31.10.2014
Tilikauden tulos	-680 776	-1 741 215
Muut laajan tuloksen erät		
Rahavirran suojaukset verojen jälkeen	0	-2 016
Muuntoerot	-340	-325
Tilikauden laaja tulos yhteensä	-681 116	-1 743 557
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen		
Emoyhtiön omistajille	-681 116	-1 743 557

KONSERNIN

tase (IFRS)

euroa	Liitetieto	31/10/2015	31/10/2014
VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	13	2 287 424	2 868 214
Liikearvo	14	2 538 429	2 538 429
Muut aineettomat hyödykkeet	14	29 887	25 558
Muut rahoitusvarat	15	28 643	31 643
		4 884 383	5 463 844
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	17	3 419 514	3 269 220
Myyntisaamiset ja muut saamiset	18	1 872 661	4 313 990
Rahavarat	19	518 945	546 073
		5 811 120	8 129 283
VARAT YHTEENSÄ		10 695 503	13 593 127
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma	20		
Osakepääoma		939 856	939 856
Ylikurssirahasto		421 849	421 849
Muut rahastot		-665	-325
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		4 902 967	4 902 967
Kertyneet voittovarot		-6 386 469	-5 705 680
Oma pääoma yhteensä		-122 462	558 667
Pitkäaikaiset velat			
Laskennalliset verovelat	16	21 444	21 444
Pääomalainat	23	1 425 235	1 305 235
Velat saman konsernin yrityksille	23	504 838	597 322
Muut pitkäaikaiset velat	23	3 757 318	4 398 824
		5 708 835	6 322 825
Lyhytaikaiset velat			
Ostovelat ja muut velat	23	4 740 524	4 373 260
Velat saman konsernin yrityksille	23	92 484	73 987
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat		0	3 348
Varaukset	21	188 511	151 495
Lyhytaikaiset rahoitusvelat	22	87 611	2 109 544
		5 109 130	6 711 635
Velat yhteensä		10 817 965	13 034 460
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ		10 695 503	13 593 127

KONSERNIN

rahavirtalaskelma (IFRS)

euroa	Liitetieto	1.11.2014-31.10.2015	1.11.2013-31.10.2014
Liiketoiminnan rahavirrat			
Tilikauden voitto		-680 776	-1 741 215
Oikaisut:			
Liiketoimet, joihin ei liity maksutapahtumaa	26	651 950	1 113 408
Korkokulut ja muut rahoituskulut		250 607	572 810
Korkotuotot		-252	-222 296
Osinkotuotot		-324	-324
Verot		1 036	191 830
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta		222 242	-85 786
Käyttöpääoman muutokset:			
Myyntisaamisten ja muiden saamisten muutos		2 446 712	21 843
Vaihto-omaisuuden muutos		-150 294	371 096
Ostovelkojen ja muiden velkojen muutos		556 686	1 119 029
Varausten muutos		37 015	-564 818
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja		3 112 361	861 364
Maksetut korot		-178 780	-311 738
Saadut korot		248	8 701
Maksetut verot		-12 134	-2 538
Liiketoiminnan nettorahavirta		2 921 695	555 789
Investointien rahavirrat			
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin käyttöomaisuushyödykkeisiin		-72 489	-50 234
Tytäryritysten myynti vähennettynä myyntihetken rahavaroilla		5 151	
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myynnit			1 861 240
Saadut osingot		328	320
Investointien nettorahavirta		-77 312	1 811 326
Rahoituksen rahavirrat			
Pitkäaikaisten sisäisten lainojen muutos		27 516	1 116 815
Lyhytaikaisten saamisten muutos		0	-44 999
Lyhytaikaisten lainojen muutos		-2 260 676	-193 580
Lainojen takaisinmaksut		-638 011	-2 820 908
Rahoituksen nettorahavirta		-2 871 171	-1 942 672
Rahavarojen muutos			
Rahavarat kauden alussa		546 073	121 799
Kurssierot		-340	-168
Rahavarat kauden lopussa	19	518 945	546 073

KONSERNIN

laskelma oman pääoman muutoksista (IFRS)

Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma

euroa	Osakepääoma	Ylikurssi- rahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Muut rahastot	Kertyneet voittovarot	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.11.2013	939 856	421 849	4 902 967	2 638	-3 970 946	2 296 949
Laaja tulos						
Tilikauden tulos					-1 741 215	-1 741 215
Muut laajan tuloksen erät (verovaikutuksella oikaistuna)						
Rahavirran suojaukset				-2 016		-2 016
Muuntoero				-325		-325
Tilikauden laaja tulos yhteensä	0	0	0	-2 342	-1 741 215	-1 743 557
Muu ero				-621	6 481	5 275
Oma pääoma 31.10.2014	939 856	421 849	4 902 967	-325	-5 705 680	558 667
Oma pääoma 1.11.2014	939 856	421 849	4 902 967	-325	-5 705 680	558 667
Laaja tulos						
Tilikauden tulos					-680 776	-680 776
Muut laajan tuloksen erät (verovaikutuksella oikaistuna)						
Rahavirran suojaukset						
Muuntoero				-340		-340
Tilikauden laaja tulos yhteensä	0	0	0	-340	-680 776	-681 116
Muu ero					-13	-13
Oma pääoma 31.10.2015	939 856	421 849	4 902 967	-665	-6 386 469	-122 462

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN

liitetiedot

KONSERNIN PERUSTIEDOT

Takoma on erikoistunut vaativien voimansiirtokomponenttien valmistukseen. Hydrauliiikan kokonaisjärjestelmien ja alihankintakoneistuksesta koneistuksesta on luovuttu edellisen tilikauden aikana ja niihin liittyvät toiminnot ja resurssien kulut on esitetty päättyneissä liiketoiminnoissa.

Konsernin emoyritys on Takoma Oyj. Emoyrityksen kotipaikka on Tampere ja sen rekisteröity osoite on c/o Takoma Gears Oy Vanhantalontie 3, 39700 Parkano. Takoma Oyj on suomalainen, Suomen lakien mukaan perustettu julkinen osakeyhtiö. Takoma Oyj:n osakkeet on noteerattu NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä Small Cap-listalla.

Jäljennös konsernitilinpäätöksestä on saatavissa yhtiön www-osoitteesta www.takoma.fi tai konsernin emoyrityksen pääkonttorista c/o Takoma Gears Oy Vanhantalontie 3, 39700 Parkano. Takoma Oyj:n suurin osakkeenomistaja on Panostaja Oyj, kotipaikka Tampere. Takoma -konserni kuuluu Panostaja -konserniin.

Takoma Oyj:n hallitus on hyväksynyt kokouksessaan 11.12.2015 tämän tilinpäätöksen julkistettavaksi. Suomen osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistajilla on mahdollisuus hyväksyä tai hylätä tilinpäätös sen julkistamisen jälkeen 2.2.2016 pidettävässä yhtiökokouksessa. Yhtiökokouksella on myös mahdollisuus tehdä päätös tilinpäätöksen muuttamisesta.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET

Laatimisperusta

Konsernitilinpäätös on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti ja sitä laadittaessa on noudatettu 31.10.2015 voimassa olevia IAS- ja IFRS-standardeja sekä SIC- ja IFRIC-tulkintoja. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitolaisia ja sen nojalla annetuissa säännöksissä EU:n asetuksessa (EY) N:o 1606/2002 säädetyn menettelyn mukaisesti EU:ssa sovellettavaksi hyväksytyt standardit ja niistä annettuja tulkintoja. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ovat myös suomalaisten, IFRS-säännöksiä täydentävien kirjanpito- ja yhteisöläinsäädännön vaatimusten mukaiset.

Konsernitilinpäätös on laadittu alkuperäisiin hankintamenoihin perustuen lukuun ottamatta myytävissä olevia rahavaroja, käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavia rahoitusvaroja ja -velkoja sekä johdannaisinstrumentteja. Tilinpäätöstiedot esitetään euroina ja se on esitetty kululajikohtaista tuloslaskelmakaavaa noudattaen. Konsernitilinpäätös on laadittu jatkuvuuden periaatetta noudattaen.

Toiminnan jatkuvuus

Tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuden oletusta noudattaen. Johto tiedostaa, että yrityksellä on edelleen tietty epävarmuus rahoituksensa varmistamiseksi, mikä liittyy mm. asiakkaiden sekä tavarantoimittajien käyttäytymiseen ja siten toiminnan kannattavuuteen. Toiminnasta tehdyillä oletuksilla, alla esitetyillä kannattavuuden parantamiseksi ja rahoituksen riittävyyden varmistamiseksi tehdyillä toimenpiteillä sekä hyväksytyin saneerausohjelman lyhennysohjelma toteuttamalla, Takomalla on johdon arvion mukaan riittävät edellytykset turvata toiminnan rahoitus seuraavaksi 12 kuukaudeksi.

Pirkanmaan kärjäoikeus hyväksyi Takoma Oyj:n sekä Takoma Gears Oy:n yrityssaneerausohjelmat 30.9.2014. Saneerausohjelmassa Takoma Gears Oy:n saneerausvelkoja ei leikattu lainkaan, koska saneerausohjelmaehdotuksessa esitettiin perustellusti, että Takoma Gears Oy pystyy maksamaan kaikki saneerausvelkansa sekä toiminnan kehittämiseen tarvittavat investoinnit tulorahoituksellaan sekä osin uusia luottoja nostamalla konerahoitustarpeisiin. Takoma Oyj:n saneerausvelkoja leikattiin 35 % ja sen saneerausvelkojen hoito perustuu etupainoisesti konkurssiin asetettujen tytäryhtiöiden konkurssipesien jako-osuuksista tai muusta rahoituksesta.

Takoman saneerausmenettelyn alettua tavarantoimittajien vaatimukset ennakkomaksuista vaikuttavat edelleen käyttöpääoman tarpeeseen. Mikäli asiakkaiden tai tavarantoimittajien käyttäytymisessä tapahtuu olennaisia negatiivisia muutoksia, on konkurssiriski edelleen olemassa.

Lähtötilaisuudessa Takoman toiminnalliset ja rahoitusriskit liittyvät hyväksytyin yrityssaneerausohjelman lyhennysohjelman toteuttamiseen ja Takoman kykyyn hankkia riittävä rahoitus rahoitukseen käyttöpääomatarpeensa sekä toiminnan kehittämiseen tarvittavat investoinnit. Emoyhtiön saneerausohjelman toteuttaminen edellyttää Takoma Gears Oy:n kykyä maksaa saneerausohjelman puitteissa määritellyt hallintoveloitukset.

Sovelletut uudet ja uudistetut standardit ja tulkinnat

1.11.2014 alkaen ei ole tullut voimaan uusia tai uudistettuja standardeja ja tulkintoja, joilla olisi ollut merkitystä konsernin tilinpäätökseen.

Konserni on soveltanut 1.11.2014 alkaen seuraavia uusia ja uudistettuja standardeja ja tulkintoja, joilla ei ole ollut merkitystä konsernin tilinpäätökseen:

- IFRS 12 Tilinpäätöksessä esitettävät tiedot osuuksista muissa yhteisöissä (voimaan 1.1.2014 tai sen jälkeen al-

kavilla tilikausilla). Standardi sisältää liitetietovaatimukset koskien erilaisia osuuksia muissa yhteisöissä, mukaan lukien osakkuusyhtiöt, yhteiset järjestelyt, erityistä tarkoitusta varten perustetut yhtiöt ja muut, taseen ulkopuolelle jäävät yhtiöt.

- IFRS 10 Konsernitilinpäätös (voimaan 1.1.2014 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Standardi määrittää olemassa olevien periaatteiden mukaisesti määräysvallan keskeiseksi tekijäksi, kun ratkaistaan, tuleeko yhteisö yhdistellä konsernitilinpäätökseen. Lisäksi standardissa annetaan lisäohjeistusta määräysvallan määrittelystä silloin, kun sitä on vaikea arvioida
- IAS 27 (uudistettu 2011) Erillistilinpäätös (voimaan 1.1.2014 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Uudistettu standardi sisältää erillistilinpäätöstä koskevat vaatimukset, jotka ovat jääneet jäljelle, kun määräysvaltaa koskevat kohdat on sisällytetty uuteen IFRS 10:een.
- IAS 36:n Omaisuuserien arvon alentuminen muutos Recoverable Amount Disclosures for Non-Financial Assets (sovellettava 1.1.2014 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutos täsmentää liitetietovaatimuksia, jotka koskevat sellaisia rahavirtaa tuottavia yksiköitä, joihin on kohdistunut arvonalentumiskirjauksia.
- Muutos IFRS 10:n, 11:n ja 12:n siirtymäsääntöihin. IFRS 10:n, 11:n ja 12:n siirtymäsääntöjä helpotetaan siten, että oikaistuja vertailutietoja vaaditaan vain yhdeltä tilikaudelta. Konsernitilinpäätökseen yhdistelemättömiä strukturoituja yhteisöjä koskevia vertailutietoja ei tarvitse esittää IFRS 12:n käyttöönottoa edeltäviltä tilikausilta.
- IFRS 11 Yhteisjärjestelyt (voimaan 1.1.2014 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Standardi painottaa yhteisten järjestelyiden kirjanpidollisessa käsittelyssä niistä seuraavia oikeuksia ja velvoitteita enemmän kuin niiden oikeudellista muotoa. Yhteisjärjestelyjä on kahden tyyppiä: yhteiset toiminnot ja yhteisyritykset. Standardi lisäksi edellyttää yhteisyritysten raportoinnissa yhtä menetelmää, pääomaosuusmenetelmää, eikä aiempi suhteellisen yhdistelyn vaihtoehto ole enää sallittu.
- IAS 28 (uudistettu 2011) Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä (voimaan 1.1.2014 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Uudistettu standardi sisältää vaatimukset sekä osakkuus- että yhteisyritysten käsittelystä pääomaosuusmenetelmällä IFRS 11:n julkaisemisen seurauksena.
- IAS 39:n Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen muutos Novation of Derivatives and Continuation of Hedge Accounting (sovellettava 1.1.2014 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutos koskee suojauslaskennan soveltamisedellytyksiä tilanteissa, joissa johdannaisopimus siirretään ns. keskusvastapuolelle. Standardimuutoksen myötä suojauslaskentaa voidaan jatkaa tiettyjen ehtojen täytyessä kyseisissä siirtotilanteissa.

- IFRIC 21 Levies (sovellettava 1.1.2014 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Tulkinta käsittelee julkisista maksuista maksajaosapuolelle mahdollisesti syntyvän veloitteen kirjanpitokäsittelyä. Tulkinalla ei tule olemaan vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.
- Työntekijöiden tai kolmansien osapuolten maksusuorituksia koskeva muutos IAS 19:ään ”Työsuhde-etuudet” (sovellettava 1.7.2014 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla).
- Muutos IAS 32:een rahoitusinstrumentit: esittämistapa (voimaan 1.1.2014 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutos tarkentaa rahoitusvarojen ja -velkojen nettomääräistä esittämistä koskevia sääntöjä ja lisää aihetta koskevaa soveltamisohjeistusta. Standardin muutosta ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.
- IFRS-standardeihin tehdyt vuosittaiset parannukset 2012 - 2013 (voimaan 1.1.2014 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla), jotka aiheuttavat muutoksia seuraaviin standardeihin: IFRS 1, IFRS 2, IFRS 3, IFRS 8, IFRS 13, IAS 16, IAS 38, IAS 24, IAS 40
- IFRS-standardeihin tehdyt parannukset (Annual Improvements to IFRSs 2010 - 2012 ja 2011 - 2013, joulukuun 2013, voimaan 1.7.2014). Hankkeeseen kuuluvat muutokset koskevat yhteensä kahdeksaa standardia.

KONSOLIDOINTIPERIAATTEET

Konsernitilinpäätökseen sisältyvät emoyritys Takoma Oyj ja Takoma Gears Oy. Tytäryritykset ovat yrityksiä, joissa konsernilla on määräysvalta. Määräysvalta syntyy, kun konserni omistaa yli puolet äänivallasta tai sillä on muutoin määräysvalta. Myös potentiaalisen äänivallan olemassaolo on otettu huomioon määräysvallan syntyminen ehtoja arvioitaessa silloin, kun potentiaaliseen äänivaltaan oikeuttavat instrumentit ovat tarkasteluhetkellä toteutettavissa. Määräysvallalla tarkoitetaan oikeutta määrätä yrityksen talouden ja liiketoiminnan periaatteista hyödyn saamisesta sen toiminnasta.

Konsernin keskinäinen osakkeenomistus on eliminoitu hankintamenetelmällä. Luovutettu vastike ja hankitun yrityksen yksilöitävissä olevat varat ja vastattavaksi otetut velat on arvostettu käypään arvoon hankintahetkellä. Hankintaan liittyvät menot, lukuun ottamatta vieraan tai oman pääoman ehtoisten arvopapereiden liikkeeseen laskusta aiheutuvia menoja, on kirjattu kuluksi. Luovutettu vastike ei sisällä hankinnasta erillisenä käsiteltäviä liiketoimia. Näiden vaikutus on huomioitu hankinnan yhteydessä tulospäätöksessä. Mahdollinen ehdollinen lisäkauppahinta on arvostettu käypään arvoon hankintahetkellä ja se on luokiteltu joko velaksi tai omaksi pääomaksi. Velaksi luokiteltu lisäkauppahinta arvostetaan käypään arvoon jokaisen raportointikauden päättämispäivänä ja tästä syntyvä voitto tai tappio kirjataan tulospäätöksessä tai muihin laajan tuloksen eriin. Omaksi pääomaksi luokiteltua lisäkauppahintaa ei arvosteta uudelleen. Konsernilla ei ole ehdollisia lisäkauppahintoja.

Hankitut tytäryritykset yhdistellään konsernitilinpäätökseen siitä hetkestä lähtien, kun konserni on saanut määräysvallan ja luovutetut tytäryritykset siihen saakka, jolloin määräysvalta lakkaa. Kaikki konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset, velat ja rea-

lisoitumattomat voitot sekä sisäinen voitonjako eliminoidaan konsernitilinpäätöstä laadittaessa. Realisoitumattomia tappioita ei eliminoida siinä tapauksessa, että tappio johtuu arvonalentumisesta. Tilikauden voiton tai tappion jakautuminen emoyrityksen omistajille ja määräysvallattomille omistajille esitetään erillisessä tuloslaskelmassa sekä laajan tuloksen jakautuminen emoyrityksen omistajille ja määräysvallattomien omistajille esitetään laajan tuloslaskelman yhteydessä. Mahdollinen määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteessa arvostetaan joko käypään arvoon tai määrään, joka vastaa määräysvallattomien omistajien osuuden suhteellista osuutta hankinnan kohteen yksilöitävissä olevasta nettovarallisuudesta. Arvostamisperiaate määritetään erikseen kullekin yritysryhmälle. Laaja tulos kohdistetaan emoyrityksen omistajille ja määräysvallattomille omistajille, vaikka tämä johtaisi siihen, että määräysvallattomien omistajien osuudesta tulisi negatiivinen. Määräysvallattomille omistajille kuuluva osuus omasta pääomasta esitetään omana eränään taseessa oman pääoman osana. Emoyrityksellä tytäryrityksessä olevan omistuosuuden muutokset, jotka eivät johda määräysvallan menettämiseen, käsitellään omaa pääomaa koskevinä liiketoiminä. Tilinpäätöshetkellä Takomalla ei ole määräysvallattomille omistajille kuuluvaa osuutta.

Vaiheittain toteutuvan hankinnan yhteydessä aiempi omistuosuus arvostetaan käypään arvoon ja tästä syntyvä voitto tai tappio kirjataan tulosvaikutteisesti. Konsernin menettäessä määräysvallan tytäryhtiössä, arvostetaan jäljelle jäävä sijoitus määräysvallan menettämispäivän käypään arvoon ja tästä syntyvä erotus kirjataan tulosvaikutteisesti.

ULKOMAAN RAHAN MÄÄRÄISTEN ERIEN MUUTTAMINEN

Konsernitilinpäätös esitetään euroissa, joka on konsernin emoyrityksen sekä tytäryritysten toiminta- ja esittämisvaluutta. Konserniyhtiöt muuntavat omissa kirjanpidoissaan päivittäiset valuuttamääräiset liiketapahtumat tapahtumapäivän kurssija käyttäen toimintavaluuttakseen. Tilinpäätöksissä valuuttamääräiset saamiset ja velat arvostetaan käyttäen tilinpäätöspäivän valuuttakurssija. Liiketoiminnan kurssivoitot ja -tappiot sisältyvät vastaaviin eriin liikevoiton yläpuolelle. Valuuttamääräisten pankkitilien kurssivoitot ja -tappiot sisältyvät rahoitustuottoihin ja -kuluihin. Ei-monetaariset erät arvostetaan tapahtumapäivän kurssiin.

AINEELLISET KÄYTTÖMAISUUSHYÖDYKKEET

Käytössä olevat aineelliset hyödykkeet on arvostettu kertyneillä poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettyyn alkuperäiseen hankintameno.

Mikäli käyttöomaisuushyödyke koostuu useammasta osasta, joiden taloudelliset vaikutusajat ovat eripituiset, kukin osa käsitellään erillisenä hyödykkeenä. Tällöin osan uusimiseen liittyvät menot aktivoidaan. Muussa tapauksessa myöhemmin syntyvät menot sisällytetään aineellisen käyttöomaisuushyödykkeen kirjanpitoarvoon vain, mikäli on todennäköistä, että hyödykkeeseen liittyvä vastainen taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi ja hyödykkeen hankintameno on luotettavasti määritettävissä. Muut korjaus- ja ylläpitomenot kirjataan tulosvaikutteisesti, kun ne ovat toteutuneet.

Käyttöomaisuushyödykkeistä tehdään tasapoistot arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Arvioidut taloudelliset vaikutusajat ovat seuraavat:

• Rakennukset	25 vuotta
• Rakennelmat	10 vuotta
• Raskaat koneet	4-10 vuotta
• Moottoriajoneuvot	4 vuotta
• Kevyet koneet, laitteet ja kalusto	3-5 vuotta
• Atk-laitteet	3-5 vuotta
• Muut aineelliset hyödykkeet	10 vuotta

Hyödykkeiden taloudellinen vaikutusaika ja jäännösarvot tarkistetaan vähintään jokaisen tilikauden lopussa ja tarvittaessa oikaistaan kuvastamaan taloudellisen hyödyn odotuksissa tapahtuneita muutoksia.

Kun aineellinen käyttöomaisuushyödyke luokitellaan myytävänä olevaksi IFRS 5 Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot -standardin mukaisesti, poistojen kirjaaminen lopetetaan. Takoma on luokitellut osan käyttöomaisuudestaan myytävänä olevaksi omaisuudeksi 31.7.2013. Luokitellut koneet on arvostettu myyntikuluilla vähennettyyn todennäköiseen myyntihintaan tai sitä alhaisempaan todelliseen luokitteluhetkellä poistamattomaan hankintameno. Myytäväksi luokiteltu omaisuus on myyty tilikausien 2013 ja 2014 aikana.

Jatkuvien toimintojen aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myyntivoitot sisältyvät liiketoiminnan muihin tuottoihin ja myyntitappiot liiketoiminnan muihin kuluihin. Lopetettujen toimintojen aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myyntivoitot sisältyvät lopetettujen toimintojen tulokseen. Markkinahintaan arvostamisesta aiheutuneet käyttöomaisuuden alaskirjaukset on esitetty poistoissa.

Ehdot täyttävän aineellisen käyttöomaisuushyödykkeen hankkimisesta, rakentamisesta tai valmistamisesta välittömästi johtuvat vieraan pääoman menot aktivoidaan osaksi omaisuuserän hankintamenoa.

JULKISET AVUSTUKSET

Julkiset avustukset, esimerkiksi valtiolta saadut aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden hankintoihin liittyvät avustukset, on kirjattu aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden kirjanpitoarvojen vähennykseksi silloin, kun on kohtuullisen varmaa, että ne tullaan saamaan ja että konserni täyttää avustuksen saamisen edellytykset. Avustukset tuloutuvat pienempien poistojen muodossa hyödykkeen taloudellisen vaikutusajan kuluessa.

Sellaiset avustukset, jotka on saatu syntyneiden menojen korvauksiksi, tuloutetaan tuloslaskelmaan samalla kun avustuksen kohteeseen liittyvät menot kirjataan kuluksi. Tällaiset avustukset esitetään liiketoiminnan muissa tuotoissa. Yhtiö saa säännöllisesti oppisopimus- ja koulutuskorvauksia julkisilta tahoilta. Nämä korvaukset esitetään liiketoiminnan muissa tuotoissa, vastaavat syntyneet menot esitetään työsuhte-etuuksista aiheutuneina kuluina.

LIIEARVO JA MUUT AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

Liikearvo

1.11.2010 jälkeen tapahtuneiden liiketoimintojen yhdistämisessä syntyvä liikearvo kirjataan määrään, jolla luovutettu vastike, määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteessa ja aiemmin omistettu osuus yhteen laskettuina ylittävät konsernin osuuden hankitun nettovarallisuuden käyvästä arvosta. Tätä ennen tapahtuneet yrityshankinnat on kirjattu aikaisemman IFRS-normiston (IFRS 3 (2004)) mukaisesti.

Liikearvoista (ja muista taloudelliselta vaikutusajaltaan rajoittamattomista aineettomista hyödykkeistä) ei kirjata poistoja, vaan ne testataan tarvittaessa tai vähintään vuosittain mahdollisen arvonalentumisen varalta. Tätä tarkoitusta varten liikearvo on kohdistettu rahavirtaa tuottaville yksiköille (CGU). Liikearvo arvostetaan alkuperäiseen hankintamenoa vähennettynä arvonalentumisilla.

Muut aineettomat hyödykkeet

Muut aineettomat hyödykkeet merkitään taseeseen alkuperäiseen hankintamenoa, jos hyödykkeen hankintameno on määriteltävissä luotettavasti ja on todennäköistä, että hyödykkeestä koituu yritykselle vastaista taloudellista hyötyä. Ne aineettomat hyödykkeet, joilla on rajallinen taloudellinen vaikutusaika, kirjataan tasapoistoina kuluksi niiden tunnetun tai arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Aineettomista hyödykkeistä, joilla on rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika, ei kirjata poistoja, vaan ne testataan vuosittain arvonalentumisen varalta. Yhtiöllä ei ole muita aineettomia hyödykkeitä, joilla on rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika.

Muista aineettomista hyödykkeistä tehdään tasapoistot arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Arvioidut taloudelliset vaikutusajat ovat seuraavat:

- Asiakassopimukset 2-4 vuotta
- Aineettomat oikeudet, lähinnä IT-järjestelmät 3-5 vuotta

Taloudelliset käyttöajat arvioidaan kunkin tilikauden lopussa, ja jos ne poikkeavat merkittävästi aiemmista arvioista, poistoajokoja muutetaan vastaavasti.

VAIHTO-OMAISUUS

Vaihto-omaisuus on arvostettu hankintamenoa tai sitä alemmaan todennäköiseen nettorealisointiarvoon. Vaihto-omaisuuden hankintameno on määritelty painotettua keskihintamenetelmää käyttäen. Vaihto-omaisuus perustuu tilinpäätöspäivän fyysiseen inventaariin tai rullaavaan inventointiin. Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden hankintameno muodostuu raaka-aineista, välittömistä työsuorituksista johtuvista menoista, muista välittömistä menoista sekä asianmukaisesta osuudesta valmistuksen muuttuvista yleismenoista ja kiinteistä yleismenoista normaalilla toiminta-asteella. Nettorealisointiarvo on tavanomaisessa liiketoiminnassa saatava arvioitu myyntihinta, josta on vähennetty arvioidut tuotteen valmiiksi saattamiseen tarvittavat menot ja myynnistä johtuvat menot.

VUOKRASOPIMUKSET

Konserni vuokralle ottajana

Aineellisia käyttöomaisuushyödykkeitä koskevat vuokrasopimukset, joissa konsernilla on olennainen osa omistamiselle ominaisista riskeistä ja eduista, luokitellaan rahoitusleasingsopimuksiksi. Rahoitusleasingsopimus merkitään taseeseen vuokra-ajan alkamisajankohtana vuokratun hyödykkeen käypään arvoon tai sitä alemmaan vähimmäisvuokrien nykyarvoon. Rahoitusleasingsopimuksella hankitusta hyödykkeestä tehdään poistot hyödykkeen taloudellisen vaikutusajan tai sitä lyhyemmän vuokra-ajan kuluessa. Maksettavat leasingvuokrat jaetaan rahoitusmenoon ja velan vähennykseen vuokra-aikana siten, että tilikausittain jäljellä olevalle velalle muodostuu samansuuruinen korkoprosentti. Vuokralveltoitteet sisältyvät korollisiin velkoihin.

Vuokrasopimukset, joiden mukaan omistamiselle ominaiset riskit ja edut kantaa vuokralle antaja, käsitellään muina vuokrasopimuksina. Muiden vuokrasopimusten perusteella suoritettavat vuokrat kirjataan kuluksi tasaerinä vuokra-ajan kuluessa.

Silloin, kun vuokrasopimus sisältää sekä maa-alueita että rakennuksia koskevia osuuksia, arvioidaan kunkin osuuden luokittelu rahoitusleasingsopimukseksi tai muuksi vuokrasopimukseksi erikseen. Silloin kun on tarpeellista luokitella ja määrittää kirjanpitoa varten maa-alueen ja rakennuksen osuus vuokrasopimuksesta, kohdistetaan vähimmäisvuokrat (jotka sisältävät mahdolliset kerralla suoritettavat etukäteismaksut) maa-alueen ja rakennuksen vuokraoikeuksien sopimuksen syntymisajankohdan käypien arvojen suhteessa.

Ei-purettavissa olevista vuokrasopimuksista syntynyt vuokravastuu on esitetty liitetietojen kohdassa 27 Muut vuokrasopimukset.

Käyttämättömistä vuokratiloista aiheutuneet nettovastuut on kirjattu tulosvaikutteisesti Liiketoiminnan muihin kuluihin.

Konserni vuokralle antajana

Konsernilla ei ole vuokralle annettuja hyödykkeitä. Konserni on antanut vuokraamistaan toimisto- ja verastiloista itselleen tarpeettomat tilat edelleen vuokralle. Käyttämättömien vuokratilojen edelleenvuokrauksesta ei tuloudu yhtiölle tuloa eikä menoja ellei edelleenvuokrauksen perusteissa tapahdu tilikauden aikana muutoksia.

ARVONALENTUMISET

Konserni arvioi jokaisena tilinpäätöspäivänä, onko viitteitä siitä, että jonkin omaisuuserän arvo on alentunut. Jos viitteitä ilmenee, arvioidaan kyseisestä omaisuuserästä tai rahavirtaa tuottavasta yksiköstä (CGU) kerrytettävissä oleva rahamäärä.

Arvonalentumistestit tehdään aina liikearvolle ja sellaisille aineettomille hyödykkeille, joiden taloudellinen vaikutusaika on rajoittamaton tai jotka ovat keskeneräisiä. Arvonalentumistarvetta tarkastellaan rahavirtaa tuottavien yksiköiden tasolla, eli sillä alimmalla yksikkötasolla, joka on pääosin muista yksiköistä riippumaton, ja jonka rahavirrat ovat erotettavissa muista rahavirroista.

Kerryttävissä oleva rahamäärä on omaisuserän käypä arvo vähennettynä myynnistä aiheutuville menoilla tai sitä korkeampi käyttöarvo. Käyttöarvolla tarkoitetaan kyseisestä omaisuserästä tai rahavirtaa tuottavasta yksiköstä saatavissa olevia arvioituja vastaisia nettorahavirtoja, jotka diskontataan nykyarvoonsa. Diskonttauskorkona käytetään ennen veroa määritettyä korkoa, joka kuvastaa markkinoiden näkemystä rahan aika-arvosta ja omaisuserään liittyvistä erityisriskeistä.

Arvonalentumistappio kirjataan siinä tapauksessa, että omaisuserän tai rahavirtaa tuottavan yksikön kerryttävissä oleva rahamäärä on pienempi kuin sen kirjanpitoarvo. Arvonalentumistappio kirjataan välittömästi tuloslaskelmaan. Mikäli arvonalentumistappio kohdistuu rahavirtaa tuottavaan yksikköön, se kohdistetaan ensin vähentämään rahavirtaa tuottavalle yksikölle kohdistettua liikearvoa ja tämän jälkeen vähentämään muita yksikön omaisuseriä tasasuhteisesti. Arvonalentumistappion kirjaamisen yhteydessä poistojen kohteena olevan omaisuserän taloudellinen vaikutusaika arvioidaan uudelleen.

Muusta omaisuserästä kuin liikearvosta kirjattu arvonalentumistappio perutaan siinä tapauksessa, että on tapahtunut muutos niissä arvioissa, joita on käytetty määrittäessä omaisuserästä kerryttävissä olevaa rahamäärää. Arvonalentumistappiota ei kuitenkaan peruta enempää, kuin mikä hyödykkeen kirjanpitoarvo olisi ilman arvonalentumistappion kirjaamista.

Liikearvosta kirjattuja arvonalentumistappioita ei peruuteta missään tilanteessa.

MYYTÄVÄNÄ OLEVAT PITKÄAIKAISET OMAISUSERÄT JA LOPETETUT TOIMINNOT

Pitkäaikaiset omaisuserät (tai luovutettavien erien ryhmät) luokitellaan myytävänä oleviksi, kun niiden kirjanpitoarvoa vastaava määrä tulee kertymään pääasiassa niiden myynnistä ja myynti on erittäin todennäköinen. Jos niiden kirjanpitoarvoa vastaava määrä tulee kertymään pääasiassa niiden myynnistä sen sijaan, että se kertyisi niiden jatkuvasta käytöstä, ne esitetään kirjanpitoarvoonsa tai käypään arvoon vähennettynä myynnistä aiheutuville menoilla sen mukaan, kumpi näistä on pienempi. Poistot pitkäaikaisista omaisuseristä lopetetaan luokitteluhetkellä.

Lopetettu toiminto on konsernin osa, josta on luovuttu tai joka on luokiteltu myytävänä olevaksi ja joka edustaa erillistä merkittävää liiketoiminta-alueetta tai maantieteellistä toiminta-alueetta, on osa yhtä koordinoitua suunnitelmaa, joka koskee luopumista erillisestä merkittävästä liiketoiminta-alueesta tai maantieteellisestä toiminta-alueesta, tai on tytäryritys, joka on hankittu yksinomaan tarkoituksena myydä se edelleen. Lopetettujen toimintojen tulos esitetään omalla rivillään konsernin tuloslaskelmassa.

Edellisen tilikauden aikana yhtiön tytäryhtiöt Tampereen Laatu-koneistus Oy ja Hervannan Koneistus Oy on asetettu konkurssiin 17.1.2014 sekä Takoma Systems Oy 2.1.2014. Näiden yhtiöiden toimintojen tulos on esitetty lopetettuina toimintoina konsernin tuloslaskelmassa.

TYÖSUHDE-ETUUKSET

Eläkeveloitteet

Konsernin eläkejärjestelyt ovat maksupohjaisia järjestelyjä, joista konserni suorittaa kiinteitä maksuja erilliselle yksikölle. Konsernilla ei ole oikeudellista eikä tosiasiallista velvoitetta lisämaksujen suorittamiseen, mikäli maksujen saajataho ei pysty suoriutumaan kyseisten eläke-etuuksien maksamisesta. Maksupohjaisiin eläkejärjestelyihin tehdyt suoritukset kirjataan tuloslaskelmaan sillä tilikaudella, jota velvoite koskee. Henkilöstön eläketurva on järjestetty lakisääteisillä työeläkevakuutuksilla ulkopuolisissa eläkevakuutusyhtiöissä.

Osakeperusteiset maksut

Konsernilla ei ole optiojärjestelyjä eikä muita osakeperusteisia maksujärjestelyjä.

VARAUKSET JA EHDOLLISET VELAT

Varaus kirjataan, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite, maksuveloitteen toteutuminen on todennäköistä ja veloitteen suuruus on arvioitavissa luotettavasti. Varaukset arvostetaan veloitteen kattamiseksi vaadittavien menojen nykyarvoon. Nykyarvon laskennassa käytetty diskonttaustekijä valitaan siten, että se kuvastaa markkinoiden näkemystä rahan aika-arvosta tarkasteluhetkellä ja veloitteeseen liittyvistä riskeistä. Jos osasta velvoitetta on mahdollista saada korvaus joltakin kolmannelta osapuolelta, korvaus kirjataan erilliseksi omaisuseräksi, mutta vasta siinä vaiheessa kun korvauksen saaminen on käytännössä varmaa.

Takuukustannukset kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan välittömästi syntymishetkellään. Takuuvaraus kirjataan todennäköisten takuukustannusten arvion perusteella. Takuun aikana havaitut viat korjataan konsernin kustannuksella tai asiakkaalle annetaan vastaava tuote. Takuuvaraukset odotetaan käytettävän seuraavan vuoden aikana.

Uudelleenjärjestelyvaraus kirjataan, kun konserni on laatinut yksityiskohtaisen uudelleenjärjestelysuunnitelman ja aloittanut suunnitelman toimeenpanon tai tiedottanut asiasta. Konsernin jatkuvaan toimintoon liittyvistä menoista ei kirjata varausta.

Tappiollisista sopimuksista kirjataan varaus, kun veloitteiden täyttämiseksi vaadittavat välittömät menot ylittävät sopimuksesta saatavat hyödyt.

Ehdollinen velka on aikaisempien tapahtumien seurauksena syntynyt ehdollinen velvoite, joka varmistuu kun konsernin määräysvallan ulkopuolella oleva epävarma tapahtuma realisoituu. Ehdolliseksi velaksi katsotaan myös sellainen olemassa oleva velvoite, joka ei todennäköisesti edellytä maksuveloitteen täyttämistä, tai jonka suuruutta ei voida määrittää luotettavasti. Ehdollinen velka esitetään liitetietona.

KAUDEN VEROTETTAVAAN TULOON PERUSTUVAT VEROT JA LASKENNALLISET VEROT

Tuloslaskelman verokulu muodostuu tilikauden verotettavaan tulokseen perustuvasta verosta ja laskennallisesta verosta. Verot kirjataan tulosvaikutteisesti, paitsi milloin ne liittyvät suoraan omaan pääomaan tai laajaan tuloslaskelmaan kirjattuihin eriin. Tällöin myös vero kirjataan kyseisiin eriin. Kauden verotettavaan tuloon perustuva vero lasketaan verotettavasta tulosta kunkin maan voimassaolevan verokannan perusteella.

Laskennalliset verot lasketaan väliaikaisista eroista kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon välillä. Laskennallista verovelkaa ei kuitenkaan kirjata, kun kyseessä on alun perin kirjanpitoon merkittävä omaisuus- tai velka eikä kyseessä ole liiketoimintojen yhdistäminen eikä tällaisen omaisuus- tai velkaerän kirjaaminen vaikuta kirjanpidon tulokseen eikä verotettavaan tuloon liiketoimen toteutumisajankohtana. Verotuksessa vähennyskeltottomasta liikearvon arvonalentumistappiosta ei kirjata laskennallista veroa eikä tytäryritysten jakamattomista voittovaroista kirjata laskennallista veroa siltä osin, kuin ero ei todennäköisesti purkudu ennakoitavissa olevassa tulevaisuudessa.

Merkittävimmät väliaikaiset erot syntyvät pitkäaikaisen omaisuuden poistoeroista ja yrityshankintojen yhteydessä tehdyistä käypään arvoon arvostamisista.

Laskennalliset verot lasketaan käyttämällä raportointikauden päättymispäivään mennessä säädettyjä verokantoja tai jotka on käytännössä hyväksytty raportointikauden päättymispäivään mennessä.

Laskennallinen verosaaminen kirjataan siihen määrään asti kuin on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan hyödyntää. Laskennallisen verosaamisen kirjaamisedellytykset arvioidaan tältä osin aina jokaisen raportointikauden päättymispäivänä. Laskennalliset verovelat kirjataan täysimääräisinä.

TULOUTUSPERIAATTEET

Liikevaihtona esitetään tuotteiden myynnistä ja palveluiden suorituksesta saadut tuotot käypään arvoon arvostettuina oikaistuna välillisillä veroilla, alennuksilla ja valuuttamääräisen myynnin kurssieroilla.

Myydyt tavarat ja palvelut

Tuotot tavaroiden myynnistä kirjataan, kun tavaroiden omistukseen liittyvät merkittävät riskit, edut ja määräysvalta ovat siirtyneet ostajalle. Pääsääntöisesti tämä tapahtuu tuotteiden sopimusehtojen mukaisen luovutuksen yhteydessä. Tuotot palveluista tuloutetaan, kun palvelu on suoritettu ja taloudellisen hyödyn saaminen palvelusuoritteesta on todennäköistä.

Vuokratuotot

Vuokratuotot tuloutetaan tasaerinä vuokrakaudelle.

Korot ja osingot

Korkotuotot kirjataan, kun oikeus korkoon on syntynyt ja osingot kirjataan, kun oikeus osinkoon on syntynyt. Korkotuotot on kirjattu efektiivisen koron menetelmällä.

LIIVEVOITTO

IAS 1 Tilinpäätöksen esittäminen -standardi ei määrittele liikevoiton tai -tappion käsitettä. Konserni on määrittänyt sen seuraavasti: liikevoitto on nettosumma, joka muodostuu kun liikevaihtoon lisätään liiketoiminnan muut tuotot, vähennetään ostokulut valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutoksella sekä omaan käyttöön valmistuksesta syntyneillä kuluilla oikaistuna, vähennetään työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut, poistot ja mahdolliset arvonalentumistappiot sekä liiketoiminnan muut kulut. Kaikki muut kuin edellä mainitut tuloslaskelmaerät esitetään liikevoiton alapuolella. Liiketoimintaan liittyvistä eristä syntyvät kurssierot sisältyvät liikevoittoon, muuten ne on kirjattu rahoituseriin.

RAHOITUSVARAT JA RAHOITUSVELAT

Rahoitusvarat

Konsernin rahoitusvarat luokitellaan seuraaviin ryhmiin: käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat, eräpäivään asti pidettävät sijoitukset, lainat ja muut saamiset sekä myytävissä olevat rahoitusvarat. Luokittelu tapahtuu rahoitusvarojen hankinnan tarkoituksen perusteella ja ne luokitellaan alkuperäisen hankinnan yhteydessä. Konsernilla ei ole tilinpäätöksessään eräpäivään asti pidettäviä sijoituksia.

Transaktiomenot sisällytetään rahoitusvarojen alkuperäiseen kirjanpitoarvoon, kun kyseessä on erä, jota ei arvosteta käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Kaikki rahoitusvarojen ostot ja myynnit kirjataan kaupantekopäivänä.

Rahoitusvarojen taseesta pois kirjaaminen tapahtuu silloin, kun konserni on menettänyt sopimusperusteisen oikeuden rahavirtoihin tai kun se on siirtänyt merkittäviä osin riskit ja tuotot konsernin ulkopuolelle.

Rahoitusvaroihin kuuluva erä luokitellaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat -ryhmään, kun se on hankittu kaupankäyntitarkoituksessa pidettäväksi tai se luokitellaan alkuperäisen kirjaamisen tapahtuessa käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi (käyvän arvon vaihtoehdon soveltaminen). Jälkimmäiseen ryhmään luokitellaan sellaiset rahoitusvarat, joita hallinnoidaan käypään arvoon perustuen yhtiön riskienhallintastrategian mukaisesti tai rahoitusvaroihin kuuluva erä, johon liittyy yksi tai useampi kytketty johdannainen, joka muuttaa sopimuksen rahavirtoja merkittävästi, jolloin koko yhdistelmäinstrumentti arvostetaan käypään arvoon. Johdannaiset, jotka eivät ole takauksensopimuksia tai jotka eivät täytä suojauslaskennan ehtoja, on luokiteltu kaupankäyntitarkoituksessa pidettäväksi.

Kaupankäyntitarkoituksessa pidettäväksi luokitellut erät on arvostettu käypään arvoon, joka perustuu raportointikauden päättymispäivänä noteerattuun markkinahintaan. Koronvaihtosopimusten käyvät arvot määritetään rahavirtojen nykyarvona. Käyvän arvon muutoksista johtuvat sekä realisoitumattomat että realisoituneet voitot ja tappiot kirjataan tulosvaikutteisesti sillä tilikaudella, jonka aikana ne syntyvät.

Lainat ja muut saamiset ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia varoja, joihin liittyvät maksut ovat kiinteät ja määriteltävissä ja joita ei noteerata toimivilla markkinoilla, eikä konserni pidä niitä kaupankäyntitarkoituksessa tai alkuperäisen kirjaamisen yh-

teydessä luokittele myytävissä oleviksi. Niiden arvostusperuste on efektiivisen koron menetelmällä jaksotettu hankintameno. Ne sisältyvät taseessa luonteensa mukaisesti lyhyt- tai pitkäaikaisiin varoihin: viimeksi mainittuihin, mikäli ne erääntyvät yli 12 kuukauden kuluttua. Myyntisaatavat kirjataan arvioituun käypään arvoonsa (kerrytettävissä oleva rahamäärä), joka vastaa arvioidulla arvonalentumistappiovarauksella vähennettyä alkuperäistä laskelettua määrää. Arvonalentumistappiovaraus perustuu erääntyneiden saamisten eräkohtaiseen tarkasteluun.

Myytävissä olevat rahoitusvarat ovat johdannaisvaroihin kuuluttomia varoja, jotka nimenomaisesti on luokiteltu tähän ryhmään tai joita ei ole luokiteltu muuhun ryhmään. Ne sisältyvät pitkäaikaisiin varoihin, paitsi jos ne on tarkoitus pitää alle 12 kuukauden ajan tilinpäätöspäivästä lähtien, jolloin ne sisällytetään lyhytaikaisiin varoihin. Takoman myytävissä olevat rahoitusvarat tilinpäätöshetkellä sisältävät ainoastaan suomalaisia noteeraamattomia osakkeita ja ne on taseessa esitetty pitkäaikaisissa muissa rahoitusvaroissa. Noteeraamattomat sijoitukset arvostetaan hankintamenuun, mikäli käypää arvoa ei luotettavasti voi määrittää.

Myytävissä olevien rahoitusvarojen käyvän arvon muutokset kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja esitetään käyvän arvon rahastossa verovaikutus huomioon ottaen. Kertyneet käyvän arvon muutokset siirretään omasta pääomasta tulosvaikutteisiksi luokittelun oikaisuna silloin, kun sijoitus myydään tai kun sen arvo on alentunut siten, että sijoituksesta tulee kirjata arvonalentumistappio.

Rahavarat

Rahavarat koostuvat käteisestä rahasta, pankkitilien saldoista ja muista lyhytaikaisista erittäin likvideistä sijoituksista. Rahavarioihin luokitelluilla erillä on enintään kolmen kuukauden maturiteetti hankinta-ajankohdasta lukien.

Rahoitusvarojen arvonalentuminen

Konserni arvio jokaisena raportointikauden päättymispäivänä, onko olemassa objektiivista näyttöä yksittäisen rahoitusvaroihin kuuluvan erän tai rahoitusvarojen ryhmän arvon alentumisesta. Mikäli osakesijoitusten käypä arvo on alittanut hankintamenu merkittävästi ja konsernin määrittelemän ajanjakson, tämä on osoitus myytävissä olevan osakkeen arvonalentumisesta. Jos arvonalentumisesta on näyttöä, käyvän arvon rahastoon kertynyt tappio siirretään tulosvaikutteiseksi eräksi. Myytävissä oleviin rahoitusvaroihin luokiteltujen oman pääoman ehtoisten sijoitusten arvonalentumistappiota ei peruuteta tulosvaikutteisesti, kun taas korkoinstrumentteihin kohdistuneen arvonalentumistappion myöhempi peruuntuminen kirjataan tulosvaikutteisesti.

Konserni kirjaa myyntisaamisista arvonalentumistappion, kun on olemassa objektiivista näyttöä siitä, että saamista ei saada perityksi täysimääräisesti. Velallisen merkittävät taloudelliset vaikeudet, konkurssin todennäköisyys, maksujen laiminlyönti tai maksusuorituksen viivästyminen yli 180 päivää ovat näyttöjä myyntisaamisen arvonalentumisesta. Tuloslaskelmaan kirjattavan arvonalentumistappion suuruus määritetään saamisen kirjanpitoarvon ja efektiivisellä korolla diskontattujen arvioidujen vastaisten rahavirtojen nykyarvon erotuksena. Mikäli arvonalentumistappion määrä pienenee jollakin myöhemmällä tilikaudella

ja vähennyksen voidaan objektiivisesti katsoa liittyvän arvonalentumisen kirjaamisen jälkeiseen tapahtumaan, kirjattu tappio perutaan tulosvaikutteisesti.

Rahoitusvelat

Rahoitusvelat merkitään alun perin kirjanpitoon käypään arvoon. Transaktiomenot on sisällytetty rahoitusvelkojen alkuperäiseen kirjanpitoarvoon. Myöhemmin rahoitusvelat, lukuun ottamatta johdannaisvelkoja, arvostetaan efektiivisen koron menetelmällä jaksotettuun hankintamenuun. Rahoitusvelkoja sisältyy pitkä- ja lyhytaikaisiin velkoihin ja ne voivat olla korollisia tai korottomia. Rahoitusvelat luokitellaan lyhytaikaisiksi, ellei konsernilla ole ehdotonta oikeutta siirtää velan maksua vähintään 12 kuukauden päähän tilinpäätöspäivästä.

Ehdot täyttävän omaisuuserän hankkimisesta, rakentamisesta tai valmistamisesta välittömästi johtuvat vieraan pääoman menot aktivoidaan osana kyseisen omaisuuserän hankintamenua silloin, kun on todennäköistä, että ne tuottavat vastaista taloudellista hyötyä, ja kun menot on määritettävissä luotettavasti. Muut vieraan pääoman menot kirjataan kuluksi sillä tilikaudella, jonka aikana ne ovat syntyneet. Lainan noston yhteydessä lainasitoumuksiin liittyvä järjestelypalkkio merkitään osaksi transaktiokuluja.

Kaikkien rahoitusvarojen- ja velkojen käypien arvojen laskenta-periaatteet ja käyvät arvot on esitetty liitetietojen kohdassa 25 Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot.

JOHDANNAISSOPIMUKSET JA SUOJAUSLASKENTA

Johdannaissopimukset merkitään kirjanpitoon alun perin käypään arvoon sinä päivänä, jona konsernista tulee sopimusosapuoli ja ne arvostetaan myöhemmin edelleen käypään arvoon. Voitot ja tappiot, jotka syntyvät käypään arvoon arvostamisesta, käsitellään kirjanpidossa johdannaissopimuksen käyttötarkoituksen määräämällä tavalla. Niiden johdannaissopimusten, joihin sovelletaan suojauslaskentaa ja jotka ovat tehokkaita instrumentteja, arvomuutosten tulosvaikutukset esitetään yhtenevästi suojatun erän kanssa. Kun johdannaissopimuksia solmitaan, konserni käsittelee ne joko saamisten, velkojen tai kiinteiden sitoumusten käyvän arvon suojausina tai valuuttariskin kyseessä ollessa rahavirran suojausina tai johdannaissopimuksina, jotka eivät täytä suojauslaskennan soveltamisedellytyksiä.

Konserni dokumentoi suojauslaskentaa aloittaessaan suojattavan kohteen ja suojausinstrumenttien välisen suhteen sekä konsernin riskienhallinnan tavoitteet ja suojaukseen ryhtymisen strategian. Konserni dokumentoi ja arvioi suojausta aloitettaessa ja vähintään joka tilinpäätöksen yhteydessä, suojauskohteiden tehokkuuden tarkastelemalla suojaavan instrumentin kykyä kumota suojattavan erän käyvän arvon tai rahavirtojen muutokset.

Rahavirran suojaukset

Konserni soveltaa IAS 39:n mukaista suojauslaskentaa rahavirran suojauksiin operatiivisen valuuttaposition osalta. Rahavirran suojauksen ehdot täyttävien johdannaisinstrumenttien, Takoman riskienhallintapolitiikan mukaan valuuttatermiinien, tehokkaan osuuden käyvän arvon muutos kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja esitetään oman pääoman suojausrahastossa (sisältyy erään Muut rahastot). Suojausinstrumentista omaan pääomaan kertyneet voitot ja tappiot siirretään tulosvaikutteisiksi

silloin, kun suojattu erä vaikuttaa voittoon tai tappioon. Ennakoitua valuuttamääräistä myyntiä suojaavien johdannaisten voitot ja tappiot kirjataan myynnin oikaisuiksi myynnin toteutuessa. Suojausinstrumentin voiton tai tappion tehon osuus merkitään liiketoiminnan muihin tuottoihin tai kuluihin.

Kun rahavirran suojaukseksi hankittu suojausinstrumentti eräännytyy tai se myydään tai kun suojauslaskennan soveltamisedellytykset eivät enää täyty, suojausinstrumentista kertynyt voitto tai tappio jää omaan pääomaan siihen asti, kunnes ennakoitu liiketoimi toteutuu. Kuitenkin, jos ennakoitun suojatun liiketoimen ei enää odoteta toteutuvan, omaan pääomaan kertynyt voitto tai tappio kirjataan välittömästi tulosvaikutteisesti.

Muut suojausinstrumentit, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa. Konserni ei sovelleta suojauslaskentaa koronvaihtosopimuksiin. Tällöin suojausinstrumentin käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelman rahoituseriin.

Suojausinstrumenttien käyvät arvot on esitetty liitetiedossa 24 Rahoitusriskien hallinta ja liitetiedossa 25 Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot. Suojausrahaston muutokset on esitetty liitetiedossa 20 Omaa pääomaa koskevat liitetiedot kohdassa Muut rahastot.

OMAT OSAKKEET

Konsernilla ei ole hallussaan omia osakkeita.

OMA PÄÄOMA

Ulkona olevat kantaosakkeet esitetään osakepääomana. Menot, jotka liittyvät omien oman pääoman ehtoisten instrumenttien liikkeellelaskuun tai hankintaan, esitetään oman pääoman vähennyseränä.

OSINGONJAKO

Hallituksen yhtiökokoukselle ehdottama osinko kirjataan velaksi, kun yhtiökokous on päättänyt osingon määrään.

KESKEISET KIRJANPIDOLLISET ARVIOT JA HARKINTAAN PERUSTUVAT RATKAISUT

IFRS -käytännön mukaista konsernitilinpäätöstä laadittaessa johto joutuu tekemään tulevaisuutta koskevia arvioita ja oletuksia parhaan käsityksensä mukaan. Lopputulemat voivat kuitenkin poiketa tehdyistä arvioista ja oletuksista.

Tilinpäätöksen laadinnan yhteydessä tehdyt arviot pohjautuvat johdon parhaaseen näkemykseen raportointikauden päättämispäivänä. Arvioiden taustalla ovat aiemmat kokemukset sekä tulevaisuutta koskevat, raportointikauden päättämishetkellä todennäköisimpinä pidetyt oletukset, jotka liittyvät muun muassa konsernin taloudellisen toimintaympäristön odotettuun kehitykseen myynnin ja kustannustason kannalta. Konsernissa seurataan arvioiden ja oletusten toteutumista sekä näiden taustalla olevien tekijöiden muutoksia säännöllisesti käyttämällä useita, sekä sisäisiä että ulkoisia tietolähteitä. Mahdolliset arvioiden ja oletusten muutokset merkitään kirjanpitoon sillä tilikaudella, jonka aikana arviota tai oletusta korjataan, ja kaikilla tämän jälkeisillä tilikausilla.

Ne keskeiset tulevaisuutta koskevat oletukset ja sellaiset raportointikauden päättämispäivän arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät, jotka aiheuttavat merkittävän riskin konsernin varojen ja velkojen kirjanpitoarvojen muuttumisesta olennaisesti seuraavan tilikauden aikana, on esitetty alla. Konsernin johto on katsonut näiden tilinpäätöksen osa-alueiden olevan keskeisimmät, sillä niitä koskevat laadintaperiaatteet ovat konsernin näkökulmasta monimutkaisimmat ja niiden soveltaminen edellyttää eniten merkittävien arvioiden ja oletusten käyttämistä esimerkiksi omaisuuserien arvostamisessa. Lisäksi näillä tilinpäätöksen osa-alueilla käytettyjen oletusten ja arvioiden mahdollisten muutosten vaikutukset on arvioitu olevan suurimmat.

1) Arviot tulevasta liiketoiminnan kehityksestä ja muut arvonalentumistestaukseen liittyvät kysymykset

Konsernissa testataan liikearvo tarvittaessa tai vähintään vuosittain mahdollisen arvonalentumisen varalta. Viitteitä arvonalentumisesta arvioidaan jokaisena raportointiajanhetkenä. Arvonalentumistappio kirjataan, jos omaisuuserän kirjanpitoarvo ylittää siitä kerrytettävissä olevan rahamäärän. Rahavirtaa tuottavien yksiköiden (CGU) kerrytettävissä olevat rahamäärät perustuvat johdon arvioon mm. tulevaisuuden myynneistä, hinnoista ja tuotantokustannuksista sekä diskonttorokosta. Näiden laskelmien laatiminen edellyttää arvioiden käyttämistä.

Konsernin taseessa oleva liikearvo on testattu ja testin perusteella liikearvoon ei tehty arvonalennusta. Lisätietoja kerrytettävissä olevan rahamäärän herkkyydestä käytettyjen oletusten muutoksille on annettu liitetietojen kohdassa 14 Aineettomat hyödykkeet; Liikearvon arvonalentumistestaus.

2) Laskennalliset verosaamiset

Laskennallinen verosaaminen on esitetty siihen määrään asti kuin on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan käyttää. Konserni on kirjannut kaikki verotuksellisiin tappioihin liittyvät laskennalliset verosaamiset pois konsernitaseesta 31.10.2013, koska toiminnan jatkuvuuteen liittyi epävarmuutta.

3) Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden arvonalentuminen

Konsernin noudattamien tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden mukaan aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden kirjanpitoarvoja tarkastellaan mahdollisen arvonalentumisen varalta aina silloin, kun olosuhteet antavat viitteitä mahdollisesta arvonalentumisesta. Mahdollisen arvonalentumistappion määrä on omaisuuserän kirjanpitoarvon ja sen kerrytettävissä olevan rahamäärän välinen erotus. Kerrytettävissä oleva rahamäärä on omaisuuserän käypä arvo vähennettynä myynnistä aiheutuvilla menoilla tai käyttöarvo sen mukaan, kumpi niistä on suurempi. Kerrytettävissä olevat rahamäärät perustuvat johdon arvioon mm. tulevaisuuden myynneistä, hinnoista ja tuotantokustannuksista sekä diskonttorokosta. Näiden laskelmien laatiminen edellyttää arvioiden käyttämistä.

Konserni luokitteli Hervannan Koneistus Oy:n ja Takoma Systems Oy:n aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet myytävänä oleviksi 31.7.2013 ja lopetti poistot omaisuuseristä luokitteluhetkellä. Kyseiset aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet esitettiin konsernitaseessa kirjanpitoarvoonsa tai käypään arvoon vähennettynä

myynnistä aiheutuville menoilla sen mukaan, kumpi näistä oli pienempi. Käypien arvojen määrittäminen edellyttää arvioiden käyttämistä. Konsernilla ei ole myytävänä olevia omaisuuseriä 31.10.2015.

4) Takoma Gears Oy:n konsolidointi konsernitilinpäätökseen

Takoma Oyj omistaa Takoma Gears Oy:n koko osakekannan. Takoma Gears Oy on yrityssaneerauksessa ja yhtiön yrityssaneerausohjelma vahvistettiin Pirkanmaan käräjäoikeuden toimesta 30.9.2014. Takoma Oyj:n johto on arvioinut yrityssaneerauksen vaikutusta Takoma Oyj:n IFRS 10 standardissa määriteltyyn määräysvaltaan Takoma Gears Oy:ssä. Saneerausohjelman ehdossa ei ole rajoitettu Takoma Oyj:n oikeutta käyttää osakkeittensa tuomaa äänivaltaa Takoma Gears Oy:ssä ja Takoma Oyj pystyy käyttämään määräysvaltaansa yhtiössä sekä ohjaamaan Takoma Gears Oy:n merkityksellisiä toimintoja. Saneerausvelkojille annetut oikeudet ovat suojaavia ja rajoittavat saneerausohjelman aikaista voitonjakokykyä. Takoma Oyj:n johto katsoo, että Takoma Oyj:llä on IFRS 10 standardissa määritelty määräysvalta Takoma Gears Oy:ssä ja Takoma Gears Oy on yhdistelty Takoma Oyj:n konsernitilinpäätökseen.

Myöhemmin sovellettavat uudet ja uudistetut standardit ja tulkinnat

IASB on julkistanut seuraavat uudet tai uudistetut standardit ja tulkinnat, joita konserni ei vielä ole soveltanut.

- IFRS-standardeihin tehdyt vuosittaiset parannukset 2014 aiheuttavat muutoksia seuraaviin standardeihin: IFRS 5, IFRS 7, IAS 19, IAS 34 (voimaan 1.1.2016 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla)
- Tilinpäätöksen esittäminen - muutokset IAS 1:een (voimaan 1.1.2016 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutoksella selkeytetään useita asioita, mm. olennaisuuden huomioimista tietojen esittämisessä, liitetietojen, eriteltyiden ja välisummien esittämistä.
- Sijoitusyhteisöt - muutokset IFRS 10:een, IFRS 12:een ja IAS 28:ään (voimaan 1.1.2016 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Mikäli yhteisö määritellään standardin määritelmän mukaiseksi sijoitusyhteisöksi ja se arvostaa kaikki tytäryrityksensä käypään arvoon, sen ei tarvitse esittää konsernitilinpäätöstä.
- Yhteisestä toiminnosta hankittavan osuuden kirjanpito-käsittelyä koskeva muutos IFRS 11:een ”Yhteisjärjestelyt” (sovellettava 1.1.2016 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla)
- Poistoja koskeva muutos IAS 16:een ”Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet” ja IAS 38:aan ”Aineettomat hyödykkeet” (sovellettava 1.1.2016 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla)
- Tuottavia kasveja koskeva muutos IAS 16:een ”Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet ja IAS 41:een ”Maatalous” (sovellettava 1.1.2016 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla)

- Sijoittajan ja sen osakkuus- tai yhteisyrityksen välisiä omaisuuserien myyntejä tai niiden antamista panoksena koskeva muutos IFRS 10:een ja IAS 28:aan (sovellettava 1.1.2016 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla, voimaantuloa ehdotettu siirrettäväksi)
- Pääomaosuusmenetelmää koskeva muutos IAS 27:ään ”Erillistilinpäätös” (sovellettava 1.1.2016 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla)
- IFRS 15 Revenue from contracts with customers (Myyntituotot asiakassopimuksista) (sovellettava 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla)
- IFRS 9 ”Rahoitusinstrumentit” (sovellettava 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla, aikaisempi soveltaminen sallittu)
- IFRS-standardeihin tehdyt parannukset (Annual Improvements to IFRSs 2012 - 2014, syyskuu 2014, voimaan 1.1.2016).

1. TOIMINTASEGMENTIT

Takomalla on yksi liiketoimintasegmentti. Toimintasegmentin luvut ovat yhtenevät konsernin lukujen kanssa. Toimintasegmenttijako perustuu konsernin sisäiseen päätöksentekojärjestykseen, organisaatorakenteeseen ja on yhdenmukainen hallitukselle toimitettavan taloudellisen raportoinnin kanssa. Ylimmäksi operatiiviseksi päätöksentekijäksi, joka vastaa resurssien kohdistamisesta toimintasegmentille ja sen tuloksen arvioinnista, konsernissa katsotaan emoyhtiön hallitus. Segmenttiraportoinnissa noudatetaan konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteita.

Saneerauksen jälkeen Takoman liiketoiminta muodostuu Takoma Gearsin hammastettuja komponentteja valmistavasta tehtaasta Parkanossa.

2015	Liikevaihto ulkoisilta asiakkailta	Pitkäaikaiset varat*
Suomi	10 519 962	4 884 383
Muu Eurooppa	1 348 102	
Aasia	1 283 761	
Muut maat	29 913	
Konserni yhteensä	13 181 738	4 884 383
2014	Liikevaihto ulkoisilta asiakkailta	Pitkäaikaiset varat*
Suomi	10 958 366	5 463 844
Muu Eurooppa	2 227 882	
Aasia	2 044 259	
Muut maat	108 948	
Konserni yhteensä	15 339 455	5 463 844

* Konsernin muut pitkäaikaiset varat kuin laskennalliset verosaamiset ja muut pitkäaikaiset saamiset

MAANTIETEELLISET TIEDOT

Takoma toimii neljällä maantieteellisellä alueella: Suomi, muu Eurooppa, Aasia sekä muut maat.

Maantieteellisten alueiden liikevaihto esitetään asiakkaiden sijainnin mukaan ja niiden varat esitetään varojen sijainnin mukaan.

TIEDOT TÄRKEIMMISTÄ ASIAKKAISTA

Konsernin tuotot neljältä suurimmalta asiakkaalta olivat noin 11,78 milj. euroa tilikaudella 2015 (12,15 milj. euroa tilikaudella 2014), mikä oli 89 % (79 %) koko konsernin liikevaihdosta.

Konsernin tuottojen jakauma eri asiakasryhmien kesken tilikaudella oli:

	2015	2014
Laivanrakennus- ja offshoreteollisuus	11 923 937	12 547 369
Nosto- ja kuljetinlaittevalmistajat	0	0
Energia- ja prosessiteollisuuden laitevalmistajat	706 594	1 989 118
Muut	551 207	802 968

2. MYYTÄVÄNÄ OLEVAT PITKÄAIKAISET OMAISUUSERÄT JA LOPETETUT TOIMINNOT

Myytäväinä olevat omaisuuserät

Konsernilla ei tilinpäätöshetkellä eikä vertailuvuonna ole myytävissä olevia pitkäaikaisia omaisuuseriä

Lopetetut toiminnot

Lopetettujen toimintojen tuotot ja kulut ovat syntyneet lopetettuihin toimintoihin liittyvien omaisuuserien myynneistä, alaskirjauksista sekä konkurssipesistä saaduista jako-osuuksista.

tuhatta euroa	2015	2014
Lopetettujen toimintojen tulos		
Tuotot	250	901
Kulut	0	-1 735
Tulos ennen veroja	250	-834
Verot	0	-2
Tulos verojen jälkeen	250	-836
Lopetettujen toimintojen rahavirrat		
Liiketoiminnan rahavirrat	250	-591
Investointien rahavirrat	0	478
Rahoituksen rahavirrat	0	107
Rahavirrat yhteensä	250	-6

3. LIIKEVAIHTO

	2015	2014
Tuotot tavaroiden myynnistä	13 181 738	15 276 928
Tuotot palveluista	0	62 527
Yhteensä	13 181 738	15 339 455

4. LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT

	2015	2014
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myyntivoitot	0	130 869
Julkiset avustukset	7 108	14 452
Vakuutuskorvaukset	21 142	0
Vuokratuotot	22 180	13 238
Muut tuottoerät	66 699	115 729
Yhteensä	117 129	274 288

5. MATERIAALIT JA PALVELUT

	2015	2014
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	5 778 891	6 099 884
Varastojen muutos	84 069	-16 673
Ulkopuoliset palvelut	1 315 747	1 525 367
Yhteensä	7 178 706	7 608 578

6. LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT

	2015	2014
Vuokratulot	383 231	467 002
Ulkopuoliset palvelut	289 406	404 645
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myyntitappiot	3 000	33 086
Muut kuluerät	1 757 680	1 817 042
Yhteensä	2 433 317	2 721 775
Tilintarkastajan palkkiot		
Tilintarkastus	41 296	45 780
Muut palvelut	48 799	28 850
Yhteensä	90 095	74 629

7. POISTOT JA ARVONALENTUMISET

Poistot hyödykeryhmittäin:	2015	2014
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	14 797	30 262
Asiakkuudet	0	62 188
Yhteensä	14 797	92 450
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet		
Rakennukset ja rakennelmat	0	53 453
Koneet ja kalusto	630 882	720 611
Muut aineelliset hyödykkeet	3 271	3 271
Yhteensä	634 153	777 335
Arvonalentumiset hyödykeryhmittäin		
Aineettomat oikeudet	0	49 173
Koneet ja kalusto	0	27 991
Yhteensä	0	77 164
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	648 950	946 949

8. TYÖSUHDE-ETUUKSISTA AIHEUTUVAT KULUT

	2015	2014
Palkat ja palkkiot	3 500 099	4 018 680
Eläkekulut - maksupohjaiset järjestelyt	629 438	693 376
Muut henkilösivukulut	169 806	175 017
Yhteensä	4 299 343	4 887 073
Tiedot lähipiiriin luettavan johdon työsuhte-etuuksista esitetään liitetiedoissa kohdassa 29, Lähipiiritapahtumat.		
Konsernin henkilökunta keskimäärin tilikaudella:		
Toimihenkilöitä	22	24
Työntekijöitä	69	67
Yhteensä	91	91

Henkilökuntaan on laskettu kuuluvaksi Takoma Oyj:n ja Takoma Gears Oy:n henkilöstö.

9. RAHOITUSTUOTOT

	2015	2014
Osinkotuotot myytävissä olevista rahoitusvaroista	328	320
Korkotuotot	248	8 700
Muut rahoitustuotot	0	213 599
Yhteensä	576	222 620

10. RAHOITUSKULUT

	2015	2014
Tulosvaikutteisesti kirjatut erät		
Korkokulut	141 392	192 417
Korkokulut konserniyrityksille	87 637	79 720
Muut rahoituskulut	21 579	300 673
Yhteensä	250 607	572 810

Muut laajan tuloksen erät

Rahoitusinstrumentteihin liittyvät muihin laajan tuloksen eriin kirjatut erät ovat seuraavat:

	2015	2014
Rahavirran suojaukset verojen jälkeen	0	2 016

11. TULOVEROT

	2015	2014
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero	0	-2 538
Edellisten tilikausien verot	-1 036	-250 000
Laskennalliset verot	0	60 707
Yhteensä	-1 036	-191 830
Muihin laajan tuloksen eriin liittyvät verot		
Rahavirran suojaukset		
Verojen jälkeen	0	2 016
Verokulun ja konsernin kotimaan 20,0 %:n verokannalla laskettujen verojen välinen täsmäytyslaskelma:		
	2015	2014
Tulos ennen veroja	-929 740	-715 654
Verot laskettuna Suomen verokannalla	185 948	143 131
Kirjaamattomat laskennalliset vero- saamiset verotuksellisesta tappioista	-183 798	-197 253
Laskennallinen vero	0	60 707
Verot aikaisemmilta tilikausilta	-1 036	-250 000
Tappiot ja väliaikaiset erot ilman veroaikautusta	0	0
Muu ero	0	14 332
Vero verovapaista tuotoista	66	44 876
Vero vähennyskelvottomista kuluista	-2 216	-7 624
Vero vähennyskelvottomista kuluista	-7 624	-7 624
Verot tuloslaskelmassa	-1 036	-191 830

12. OSAKEKOHTAINEN TULOS

Laimennettu ja laimentamaton osakekohtainen tulos		
	2015	2014
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden voitto, euroa	-680 776	-1 741 215
Ulkona olevien osakkeiden painotettu keskimääräinen lukumäärä, kpl	15 664 266	15 664 266
Osakekohtainen tulos, (euroa/osake)	-0,043	-0,111

13. AINEELLISET KÄYTTÖMAISUUSHYÖDYKKEET

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden muutokset tilikaudella 2015

	Rakennukset	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Keskeneräiset investoinnit	Yhteensä
Hankintameno 1.11.2014	0	5 597 399	28 211	0	5 625 610
Lopetettujen liiketoimintojen osuus	0	0	0	0	0
Lisäykset	0	53 363	0	0	53 363
Vähennykset				0	
Siirrot erien välillä	0	0	0	0	0
Hankintameno 31.10.2015	0	5 650 762	28 211	0	5 678 973
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.11.2014	0	-2 733 547	-23 850	0	-2 757 397
Lopetettujen liiketoimintojen osuus	0	0	0		0
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	0	0	0	0	0
Tilikauden poisto	0	-630 882	-3 271	0	-634 153
Arvonalentuminen	0	0	0	0	0
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.10.2015	0	-3 364 429	-27 121	0	-3 391 550
Kirjanpitoarvo 1.11.2014	0	2 863 852	4 362	0	2 868 214
Kirjanpitoarvo 31.10.2015	0	2 286 333	1 090	0	2 287 423

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden muutokset tilikaudella 2014

	Rakennukset	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Keskeneräiset investoinnit	Yhteensä
Hankintameno 1.11.2013	4 095 500	10 744 326	76 032	123 701	15 039 559
Lopetettujen liiketoimintojen osuus	-4 095 500	-5 320 862	-47 821	0	-9 464 183
Lisäykset	0	24 706	0	25 528	50 234
Vähennykset					
Siirrot erien välillä	0	149 229	0	-149 229	0
Hankintameno 31.10.2014	0	5 597 399	28 211	0	5 625 610
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.11.2013	-566 024	-6 865 533	-59 276	0	-7 490 833
Lopetettujen liiketoimintojen osuus	18 030	1 502 103	38 697		1 558 830
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	601 447	3 378 485	0	0	3 979 932
Yritysten myynnin vaikutus					0
Tilikauden poisto	-53 453	-720 611	-3 271	0	-777 335
Arvonalentuminen	0	-27 991	0	0	-27 991
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.10.2014	0	-2 733 547	-23 850	0	-2 757 397
Kirjanpitoarvo 1.11.2013	3 529 476	3 926 958	16 756	123 701	7 596 891
Kirjanpitoarvo 31.10.2014	0	2 863 852	4 362	0	2 868 214

Rahoitusleasingisopimukset

Aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin sisältyy rahoitusleasingisopimuksilla hankittua omaisuutta seuraavasti:

31/10/2015	Rakennukset	Koneet ja kalusto
Hankintameno		
Kertyneet poistot		
Vähennykset		
Kirjanpitoarvo	0	0

31/10/2014	Rakennukset	Koneet ja kalusto
Hankintameno	3 206 325	378 000
Kertyneet poistot	-351 959	-378 000
Vähennykset	-2 854 366	
Kirjanpitoarvo	0	0

14. AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

Aineettomien hyödykkeiden muutokset tilikaudella 2015

	Aineettomat oikeudet	Liikearvo	Asiakas-sopimukset	Keskeneräiset investoinnit	Yhteensä
Hankintameno 1.11.2014	244 117	7 538 429	1 333 971	0	9 116 517
Lopetettujen liiketoimintojen osuus	0				0
Lisäykset	19 126	0		0	19 126
Vähennykset					0
Siirrot erien välillä	0	0		0	0
Hankintameno 31.10.2015	263 243	7 538 429	1 333 971	0	9 135 643
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.11.2014	-218 559	-5 000 000	-1 333 971	0	-6 552 529
Lopetettujen liiketoimintojen osuus					0
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot					0
Tilikauden poisto	-14 797	0	0	0	-14 797
Arvonalentuminen	0	0	0	0	0
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.10.2015	-233 355	-5 000 000	-1 333 971	0	-6 567 326
Kirjanpitoarvo 1.11.2014	25 558	2 538 429	0	0	2 563 988
Kirjanpitoarvo 31.10.2015	29 888	2 538 429	0	0	2 568 317

Aineettomien hyödykkeiden muutokset tilikaudella 2014

	Aineettomat oikeudet	Liikearvo	Asiakas-sopimukset	Keskeneräiset investoinnit	Yhteensä
Hankintameno 1.11.2013	631 512	7 538 429	1 333 971	0	9 503 912
Lopetettujen liiketoimintojen osuus	-387 395				-387 395
Lisäykset	0	0		0	0
Vähennykset					0
Siirrot erien välillä	0	0		0	0
Hankintameno 31.10.2014	244 117	7 538 429	1 333 971	0	9 116 517
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.11.2013	-173 577	-5 000 000	-1 271 783	0	-6 445 360
Lopetettujen liiketoimintojen osuus	34 454				34 454
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot					0
Tilikauden poisto	-30 262	0	-62 188	0	-92 450
Arvonalentuminen	-49 173	0	0	0	-49 173
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.10.2014	-218 559	-5 000 000	-1 333 971	0	-6 552 529
Kirjanpitoarvo 1.11.2013	170 274	2 538 429	62 188	0	2 770 890
Kirjanpitoarvo 31.10.2014	25 558	2 538 429	0	0	2 563 988

Aineettomiin hyödykkeisiin sisältyy rahoitusleasingisopimuksilla hankittua omaisuutta seuraavasti:

31/10/2015	Aineettomat oikeudet
Hankintameno	
Kertyneet poistot	
Kirjanpitoarvo	0

31/10/2014	Aineettomat oikeudet
Hankintameno	48 165
Lopetetut liiketoiminnot	-48 165
Kirjanpitoarvo	0

LIIEKARVON ARVONALENTUMISTESTAUS

Liikearvolle suoritetaan tarvittaessa, kuitenkin vähintään vuosittain, IAS 36:n mukaiset käyttöarvolaskelmiin perustuvat arvonalentumistestit. Arvonalentumistestaus tehdään tarvittaessa silloin, kun on todettu viitteitä arvonalentumisesta. Arvonalentumistappio kirjataan, mikäli rahavirtaa tuottavalle yksikölle (CGU) kohdistettujen nettovarojen (sis. liikearvon) kirjanpitoarvo on korkeampi kuin CGU:n kerrytettävissä oleva rahamäärä. CGU:n kerrytettävissä oleva rahamäärä määritetään nykyarvomenetelmällä (DCF-menetelmä).

Konsernilla on yksi rahavirtaa tuottava yksikkö (CGU).

Arvonalentumistestauksessa arviot vuoden 2016 rahavirroista perustuvat Takoman hallituksen hyväksymään tilikauden 2016 budjettiin. Rahavirta-arviot vuosille 2017- 2018 perustuvat toimintasegmentin johdon näkemyksiin liiketoiminnan kasvusta ja kannattavuudesta. Pitkän aikavälin kasvuna on käytetty 2,0 % p.a. vuosittaista kasvua, mikä ei ylitä kyseisen toimialan pitkän aikavälin toteutunutta inflaatiokorjattua kasvua. CGU:n pääomarakenne kuvaa toimialan keskimääräistä pääomarakennetta. Tulevista rahavirroista tehtyjen arvioiden lisäksi tärkein käyttöarvolaskelmissa käytetty oletamus on keskimääräisestä pääoman kustannuksesta (WACC) tehty oletukset. WACC:ia käytetään tulevien rahavirtojen diskottoamiseen. WACC:n parametrit ovat teknologiateollisuuden keskimääräinen oman pääoman ja velkojen suhdeluku, oman pääoman beta, CGU:n oman pääoman kustannus sekä korollisen vieraan pääoman kustannus. Pääoman kustannuksen määrittämiseksi tarvitaan arviot riskitömiä korkojen tasosta sekä riskilisan tasosta toimintasegmentin toimialalla.

Omaisuserien arvonalentumistestaus on suoritettu 30.9.2015 tilanteesta. Konsernin asiakassegmenttien markkinanäkymien,

kansainvälisen talouden ja korkojen muutokset heijastuvat kasvu- ja kannattavuusennusteisiin sekä niihin liittyvään riskiin ja tuottovaatimukseen. Ennusteiden kannattavuustasot perustuvat johdon laatiin ja hallituksen hyväksymiin budjettiin 2016 sekä ennusteisiin 2017-2018. Kannattavuuden parantamiseksi on johdettu laatinut myös toimenpidesuunnitelman, jonka toteutumista hallitus seuraa kuukausittain.

Ennusteet ja käytetyt oletukset on laadittu arvonalentumistestien toteuttamista varten. Ennusteita ja muita oletuksia tarkastetaan jatkuvasti ja ne voivat muuttua. Yhtiön on arvioitava jokaisena raportointipäivänä, onko mitään viitteitä siitä, että jonkin omaisuserän arvo saattaa olla alentunut. Jos tällaisia viitteitä esiintyy, yhtiön on arvioitava omaisuserästä kerrytettävissä oleva rahamäärä.

HERKKYYSANALYYSI

Ennustetun liikevoittomarginaalin lasku

Keskeisin epävarmuustekijä arvonalentumistestijä tehdessä liittyy johdon olettamukseen liiketoiminnan kannattavuudesta. Kannattavuuteen vaikuttaa puolestaan liiketoiminnan arvioitu kasvu ja arvioidun liikevoittomarginaalin toteutuminen. Ennustetun liikevoittomarginaalin alentuminen yhdellä prosenttiyksiköllä jättäisi vielä 1,3 milj. euron marginaalin liikearvoon. Vastaava analyysi tilikauden 2014 lopussa osoitti vastaavalla oletuksella osoitti 0,8 milj. euron marginaalia.

Diskonttokoron (WACC ennen veroja) nousu

Laskelmissa käytetyllä diskonttauskorolla on keskeinen merkitys kerrytettävissä olevan rahamäärän määrittämisessä. Laskelmat osoittavat, että diskonttokorko ennen veroja kestää 4,0 prosenttiyksikön nousun ennen kuin kerrytettävissä oleva rahamäärä vastaa nettovarojen kirjanpitoarvoa. Vastaava analyysi tilikauden 2014 lopussa osoitti, että diskonttokorko ennen veroja olisi kestänyt 3,4 prosenttiyksikön nousun.

15. MUUT RAHOITUSVARAT

	2015	2014
Myytävissä olevat rahoitusvarat	28 643	31 643
Noteeraamattomat osakesijoitukset		
Yhteensä	28 643	31 643
Myytävissä olevat rahoitusvarat		
Tilikauden alussa	31 643	31 643
Vähennykset	-3 000	
Tilikauden lopussa	28 643	31 643

Kaikki myytävissä olevat rahoitusvarat ovat pitkäaikaisia. Noteeraamattomat osakkeet on, mikäli käypää markkinahintaa ei ole ollut saatavissa, arvostettu alkuperäiseen hankintamenuun.

16. LASKENNALLISET VEROT

Laskennallisten verojen muutokset tilikaudella 2015	31/10/2014	Kirjattu tuloslaskelmaan	31/10/2015
Laskennalliset verosaamiset			
Varaukset	0	0	0
Tappioista	0	0	0
Muut erät	0	0	0
Yhteensä	0	0	0
Laskennalliset verovelat			
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden arvostaminen käypään arvoon liiketoimintojen yhdistämisessä	0	0	0
Kertyneet poistoerot	21 444	0	21 444
Myytävissä olevien rahoitusvarojen arvostaminen käypään arvoon	0	0	0
Muut erät	0	0	0
Yhteensä	21 444	0	21 444
Laskennallisten verojen muutokset tilikaudella 2014	31/10/2013	Kirjattu tuloslaskelmaan	31/10/2014
Laskennalliset verosaamiset			
Varaukset	3 685	-3 685	0
Tappioista	0	0	0
Muut erät	55 465	-55 465	0
Yhteensä	59 150	-59 150	0
Laskennalliset verovelat			
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden arvostaminen käypään arvoon liiketoimintojen yhdistämisessä	16 169	-16 169	0
Kertyneet poistoerot	147 939	-126 496	21 444
Myytävissä olevien rahoitusvarojen arvostaminen käypään arvoon	0	0	0
Muut erät	43 077	-43 077	0
Yhteensä	207 185	-185 741	21 444

17. VAIHTO-OMAISSUUS

	2015	2014
Aineet ja tarvikkeet	550 315	634 384
Keskeneräiset tuotteet	2 740 422	2 158 681
Ennakkomaksut	128 776	476 155
Yhteensä	3 419 514	3 269 220

18. MYYNTISAAMISET JA MUUT SAAMISET

	2015	2014
Myyntisaamiset	1 491 556	4 084 459
Lainasaamiset	44 999	44 999
Muut siirtosaamiset	178 428	45 741
Muut saamiset	157 677	138 791
Yhteensä	1 872 660	4 313 990

Saamisten tasearvot vastaavat niiden käypää arvoa, eikä niihin liity merkittäviä luottoriskikeskittyviä lukuunottamatta konsernin keskittyntä asiakaskuntaa. Konserni ei ole kirjannut tilikaudella ulkoisista myyntisaamisista pysyviä arvonalentumistappioita.

Konserni on tilikauden aikana myynyt myyntisaamia rahoitusyhtiöille. Myyntien saamisten verollinen kirjanpitoarvo on ollut 7 580 tuhatta euroa. Myynnin seurauksena konsernille on tilikaudella muodostunut 13 tuhannen euron rahoituskulu. Konserni ei esitä kyseisiä myyjä saamia taseessaan, koska kaikki olennaiset riskit ja edut, kuten luottotappioriski, ovat siirtyneet rahoitusyhtiöille.

Lisäksi konsernissa on käytössä factoring-järjestely, jonka mukaisesti konserni on siirtänyt sovitut myyntisaamiset factoring-yhtiölle käteisvaroja vastaan. Maksujen myöhästymiseen liittyvä riski ja luottoriski ovat kuitenkin jääneet konsernille. Sen vuoksi ulkopuolisille siirretyt varat on edelleen merkitty kokonaisuudessaan konsernin taseeseen. Factoringsopimuksen mukaisesti maksettava määrä esitetään vakuudellisena lainana.

	2015	2014
Factoring-järjestelyyn liittyvät kirjanpitoarvot tilinpäätöshetkellä		
Factoring-sopimuksen perusteella rahoitusyhtiölle siirretyt saamiset	293 756	3 201 918
Vakuudellinen laina (katso myös liitetieto 24, 25 ja 28)	87 611	2 109 544

Muut siirtosaamiset ovat olennaisilta osiltaan vakuutusmaksujen ja asiakaslaskutuksen ennakoita. Muut saamiset ovat tavarantoimittajille maksettuja ennakoita. Saamisten käyvät arvot on esitetty liitetiedossa 25. Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot.

Myyntisaamisten ikäjakauma	2015	2014
Erääntymättömät	1 409 348	4 044 235
Erääntyneet		
alle 30 päivää	76 508	17 389
31-90 päivää	0	9 164
91-180 päivää	5 700	13 671
Yli 180 päivää	0	0
Yhteensä	1 491 556	4 084 459

Lyhytaikaiset saamiset jakautuvat valuuttoittain seuraavasti:	2015	2014
EUR	1 872 660	4 313 990
USD	0	0
Yhteensä	1 872 660	4 313 990

Tasearvot vastaavat parhaiten sitä rahamäärää, joka on luottoriskin enimmäismäärä.

19. RAHAVARAT

	2015	2014
Käteinen raha ja pankkitilit	518 945	546 073
Yhteensä	518 945	546 073

Rahavirtalaskelman rahavarat vastaavat taseen rahavaroja. Rahavaroihin ei liity merkittäviä luottoriskikeskittyviä.

20. OMA PÄÄOMA

Yhtiöjärjestyksen mukaan Takoma Oyj:n vähimmäisosakepääoma on 600.000 euroa ja enimmäisosakepääoma on 60.000.000 euroa, joissa rajoissa osakepääomaa voidaan korottaa tai alentaa yhtiöjärjестystä muuttamatta. Takoma Oyj:llä on yksi osakelaji ja osakkeen nimellisarvo on 0,06 euroa per osake. Kaikki liikkeeseen lasketut osakkeet on maksettu täysimääräisesti. Yhtiöllä on yksi osakesarja, jonka osakkeiden äänioikeus on yksi ääni per osake.

SIJOITETUN VAPAA OMAN PÄÄÖMAN RAHASTO

Sijoitetun vapaan pääoman rahasto (SVOP) sisältää muut oman pääoman luonteiset sijoitukset ja osakkeiden merkintähinnan siltä osin, kun sitä ei nimenomaisen päätöksen mukaisesti merkitä osakepääomaan. Osakeantehiin liittyvät välittömät nettomenot vähennetään sijoitetun vapaan oman pääoman rahastosta.

MUUT RAHASTOT

Muut rahastot -erä käsittää suojausrahaston, joka sisältää rahavirran suojausena käytettävien valuuttatermiinien kertyneet käypien arvojen muutosten tehokkaat osuudet.

OSINGOT

Tilinpäätöspäivän jälkeen hallitus on ehdottanut, että osinkoa ei 31.10.2015 päättyneeltä tilikaudelta jaeta.

VALTUUTUS OSAKEANNISTA JA ERITYISTEN OIKEUKSIEN ANTAMISESTA

Takoman hallituksella olleet, yhtiökokouksen 29.1.2013 antamat valtuutukset omien osakkeiden hankkimisesta sekä valtuutus päättää osakeannista ja erityisten oikeuksien antamisesta on päättynyt.

	Osakkeiden lukumäärä	Osakepääoma eur	Ylikurssirahasto eur	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto eur	Muut rahastot eur	Yhteensä eur
Rahavirran suojaukset					20 907	20 907
Muuntoero					622	622
31/10/2013	15 664 266	939 856	421 849	4 902 967	2 638	6 267 310
Rahavirran suojaukset					-2 016	-2 016
Muuntoero					-325	-325
31/10/2014	15 664 266	939 856	421 849	4 902 967	296	6 264 968
Rahavirran suojaukset					0	0
Muuntoero					-961	-961
31/10/2015	15 664 266	939 856	421 849	4 902 967	-665	6 264 007

21. VARAUKSET

	Takuuvaraukset		Takuuvaraukset
31/10/14	151 495	31/10/13	716 313
Varausten lisäykset tilikaudella	78 756	Varausten lisäykset tilikaudella	61 927
Käytetyt varaukset	-41 740	Käytetyt varaukset	-32 647
Lopetettujen liiketoimintojen varaukset		Lopetettujen liiketoimintojen varaukset	-594 098
31/10/15	188 511	31/10/14	151 495

TAKUUVARAUS

Konserni antaa tietyille tuotteilleen 1-3 vuoden takuun. Takuun aikana tuotteissa havaitut viat korjataan konsernin kustannuksella tai asiakkaalle annetaan vastaava uusi tuote. Takuuvaraus kirjataan todennäköisten takuukustannusten arvon perusteella. Takuuvaraukset odotetaan käytettävän seuraavan kolmen vuoden aikana, painottuen kuitenkin ensimmäiseen 12 kuukauteen.

22. RAHOITUSVELAT

Lyhytaikaiset jaksotettuun hankintamenoan arvostetut rahoitusvelat

	2015	2014
Factoring-velka	87 611	2 109 544
Yhteensä	87 611	2 109 544

Velkojen käyvät arvot on esitetty liitetiedossa 25.
Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot.

Konsernin kaikki rahoitusvelat ovat vaihtuvakorkoisia.
Konsernin lainoista on 0 (0) % suojattu koronvaihtosopimuksella.
Konsernin keskimääräinen painotettu korkoprosentti on 4,89 (4,40) %.
Konsernin vaihtuvakorkoisten velkojen määrät ja niiden sopimusten mukaiset uudelleenhinnoittelujaksot ovat seuraavat:

(euroa)	2015	2014
1 vko	87 611	2 109 544
1 kk		
3 kk		
6 kk	2 331 447	2 637 802
12 kk		
Yhteensä	2 419 058	4 747 346

Konsernin kaikki rahoitusvelat ovat euromääräisiä.

23. PÄÄOMALAINAT, OSTOVELAT JA MUUT VELAT

	2015	2014
Pääomalaina Panostaja Oyj:lle	1 425 235	1 305 235
Pääomalainat yhteensä	1 425 235	1 305 235

Pääomalaina on vakuudeton ja koroton ja se voidaan maksaa pois ainoastaan, jos saneerausohjelman kaikki muut velvoitteet on maksettu pois. Laina erääntyy 30.6.2022. Mikäli yli 50 % velallisen osakekannasta vaihtaa omistajaa tai velallinen myy liiketoimintaansa harjoittavat tytäryhtiönsä, erääntyvät velan pääoma ja ennen 9.12.2013 ketyneet korot maksettavaksi seitsemä (7) päivän kuluessa edellä mainitusta omistusmuutoksesta.

Pitkäaikaiset jaksotettuun hankintamenoan arvostettavat rahoitusvelat

	2015	2014
Saneerausvelat vakuudelliset	1 466 508	1 737 948
Saneerausvelat vakuudettomat	2 290 810	2 660 875
Saneerausvelat konserni	504 838	597 322
Pitkäaikaiset ostovelat ja muut velat yhteensä	4 262 156	4 996 146

Lyhytaikaiset jaksotettuun hankintamenoan arvostettavat rahoitusvelat

	2015	2014
Ostovelat	640 924	605 985
Ostovelat konserni	14 694	11 149
Emoyhtiön laina korollinen	967 273	1 164 397
Saneerausvelka konserniyhtiölle	92 484	73 987
Saadut ennakot	964 373	216 476
Siirtovelat	1 200 056	1 207 423
Muut velat	283 039	504 509
Saneerausvelat vakuudelliset	267 617	228 543
Saneerausvelat vakuudettomat	402 548	438 127

Siirtovelkojen olennaisimmat erät muodostuvat henkilöstökulujen jaksotuksista. Ostovelat ja muut velat ovat kaikki euromääräisiä.

	2015	2014
Lyhytaikaiset ostovelat ja muut velat yhteensä	4 833 008	4 450 596
Pääomalaina, ostovelat ja muut velat yhteensä	10 520 399	10 751 977
Velat yhteensä liitetieto 16, 21, 22, 23	10 817 965	13 034 460

RAHOITUSRISKIEN HALLINTA

Konsernin rahoitusriskit muodostuvat **luotto- ja vastapuoliriskistä, valuuttariskistä, korkoriskistä ja maksuvalmiusriskistä**. Luotto- ja vastapuoliriski muodostuu asiakkailta tulevista myyntisaamisten maksuista ja asiakaskunnan keskittymisestä sekä vastapuoliksi hyväksyttävistä yhteistyöpankeista. Kansainvälisen liiketoiminnan luonteen mukaisesti yhtiö altistuu valuuttakurssivaihteluista johtuvalle transaktioriskille lähinnä vientitoimintansa johdosta. Konsernilla ei ole merkittäviä sijoituksia ulkomaisiin yhtiöihin, joten se ei altistu translaatoriskille. Korkotason muutosten vaikutukset korollisten velkojen ja saatavien arvoon aiheuttavat korkoriskin. Rahoitusriskejä hallitaan hallituksessa hyväksytyjen toimintaperiaatteiden mukaisesti ja haitallisilta vaikutuksilta tulokseen pyritään suojautumaan.

Saneerausmenettelyn ja -ohjelman alettua konserniin jäljelle jääneiden yhtiöiden rahoitus on eriytetty siten, että niiden vastuut on rajattu kumppaakin yhtiön erikseen. Menettelyllä pyritään varmistamaan velkojen yrittäjäneerouslain mukaiset oikeudet erillisyyhtiöissä. Käytännössä yritysten rahoitukseen liittyviä järjestelyjä tekee ja rahoittajasuhteita hoitaa emoyhtiön toimitusjohtaja. Konsernin toimitusjohtaja vastaa yhdessä liiketoimintajohdon kanssa riskien tunnistamisesta ja tekee tarvittavat toimenpiteet riskeiltä suojautumiseen johdannaisinstrumentein.

LUOTTO- JA VASTAPUOLIRISKI

Kaupalliseen toimintaan liittyvät luottoriskit ovat ensisijaisesti konsernin myyntiorganisaation vastuulla. Konsernin toimintatapana on todeta asiakkaiden luottokelpoisuus. Uusien asiakkaiden kohdalla luottoriskiä pienennetään myös käyttämällä ennakkomaksuja.

Konsernilla on merkittävimpien asiakkaidensa kanssa pitkään jatkuneet vaikiintuneet liikesuhteet eikä myyntisaamisista ole aikaisemmin aiheutunut merkittäviä luottotappiota. Osaltaan luottotappioiden riskiä pienentää se, että asiakkuudet muodostuvat pääosin vakavaraisista suurista pörssiyrityksistä.

Konsernin luottoriskiä alentaa myös järjestely, jossa myyntisaamisista myydään rahoitusyhtiölle ja siirron yhteydessä kaikki olennaiset riskit ja edut, kuten luottotappioriski, ovat siirtyneet rahoitusyhtiölle. (katso liitetieto 18)

Konsernin asiakaskunta keskittyy yhteen merkittävään asiakastoimialaan: Offshore- ja laivanrakennusteollisuuteen. Konsernin neljä suurinta asiakasta vastaavat 89 (79) % konsernin liikevaihdosta. Myyntisaamisten ikäjakauma on esitetty liitetiedossa 19. Myyntisaamiset ja muut saamiset.

Strategiansa mukaisesti Takoma pyrkii mm. myyntiä kehittämällä ja uusien asiakkaiden avulla siihen, että konsernin myynti jakautuisi laajemmalle ja pienentäisi konsernin nykyistä riippuvuutta yksittäisistä asiakkuuksista.

VALUUTTARISKI

Konserni altistuu transaktioriskille, joka syntyy sen vienti- ja tuontitoimintoista syntyvistä rahavirroista. Konserni ei altistu merkittäville translaatoriskille tilinpäätöshetkellä.

Konsernin valuuttariski aiheutuu lähinnä euron ja Yhdysvaltain dollarin välisestä kurssivaihtelusta, vaikka merkittävä osa konsernin osto- ja myyntisopimuksista tehdään euroissa. Raaka-aineostoihin liittyvää valuuttariskiä on pyritty hallitsemaan sopimusjärjestelyin, joissa mahdollinen raaka-aineen hinnannousu valuuttakurssimuutosten johdosta kanavoitetaan asiakkaalle. Tarjouksissa valuuttakurssin haitalliselta vaikutukselta on suojaututtu pääsääntöisesti valuuttaklausulein.

Yhtiöllä ei ollut valuuttamääräisiä saatavia eikä valuuttasuojauksia tilikauden lopussa.

Tilikausien lopussa muihin laajan tuloksen eriin kirjattujen ja oman pääoman suojausrahastossa (Muut rahastot) esitettyjen valuuttatermiinien arvonmuutosten kokonaismäärä on esitetty liitetiedossa 25. Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot.

KORKORISKI

Konsernin tulot sekä operatiiviset kassavirrat ovat pääosiltaan riippumattomia markkinakorkojen vaihtelusta. Konsernin korkoriski muodostuu pääosin lainanotosta, koska konsernin rahoitusvelat sisältävät sekä vaihtuvaa kiinteäkorkoisia velkoja. Tilikauden lopussa veloista vaihtuvakorkoisia oli 2 419 tuhatta euroa (4 747 tuhatta euroa) ja kiinteäkorkoisia 5 076 tuhatta euroa (5 001 tuhatta euroa). Kiinteäkorkoiset velat sisältävät 2 693 tuhannen euron korottomat saneerausvelat sekä 1 425 tuhannen euron korottoman pääomallainan että 957 tuhatta euroa kiinteäkorkoisia lainoja.

Tilinpäätöshetkellä 31.10.2015 konsernin lainasalkun painotettu keskimääräinen korko on 4,89 % (4,40 %). Konsernilla ei ole koronvaihtosopimuksia 31.10.2015.

Mikäli korkoriskiä aiheutuu tulevaisuudessa tarvittavan lisärahoituksen johdosta, riskiä pyritään hallitsemaan mitoittamalla vieraan rahoituksen tarve oikein suhteessa vallitsevaan ja ennakoitavissa olevaan korkotasoon.

Korkoriskiä analysoidaan arvioitu mahdollinen yhden prosenttiyksikön korkomuutos tilinpäätöshetkellä. Vaikutus tuloslaskelmaan (tulokseen verojen jälkeen) laskettuna tilinpäätöshetken 31.10.2015 (31.10.2014) korollisista nettoveloista:

+100 perusyksikön muutos markkinakoroissa - 24 (-38) tuhatta euroa
- 100 perusyksikön muutos markkinakoroissa + 24 (+38) tuhatta euroa

MAKSUVALMIUSRISKI

Konsernissa arvioidaan ja seurataan jatkuvasti liiketoiminnan edellyttämän rahoituksen määrää, jotta konsernilla olisi tarpeeksi likvidejä varoja toiminnan rahoittamiseksi ja erääntyvien lainojen takaisinmaksuun. Hallitukselle raportoidaan kuukausittain Takoman toiminnallinen kehitys ja hallitus tarkastelee kokouksissaan toiminnan kehitystä sekä sen edellyttämää rahoitusta. Saneerausohjelman perustana ovat olleet tietyt kannattavuuteen ja rahoitukseen liittyvät oletukset, joita päivitetään kuukausittain sekä mikäli olosuhteissa tapahtuu olennaisia muutoksia.

Takoma Oyj:n ja Takoma Gears Oy:n saneerausmenettelyt alkoivat 17.1.2014 ja saneerausohjelmat vahvistettiin 30.9.2014 Pirkanmaan käräjäoikeudessa. Saneerausohjelmassa saneerausvelkojen takaisinmaksuaikataulua pidennettiin ja velkarakennetta kevennettiin. Takoma Gears Oy:n saneerausvelkojen takaisinmaksuaikaa pidennettiin noin 0,5 vuodesta noin 6,5 vuoteen päättyen 31.3.2021. Takoma Gears Oy:n velkoja ei leikattu lainkaan. Takoma Oyj:n saneerausvelkoja leikattiin 35 % ja ohjelman pituudeksi tuli noin 7,5 vuotta päättyen 30.6.2022. Lisäksi Takoma Oyj:n suurin omistaja Panostaja Oyj konvertoi 1 305 tuhannen euron saatavansa korottomaksi pääomallainaksi.

Saneerausohjelman vahvistamisen jälkeen konsernilla ei ole rahoitusvelkoja, joihin liittyisi kovenanteja.

Tilikauden lopussa rahavarat olivat yhteensä 0,5 (0,5) milj. euroa. Konserni on sopinut 3,0 milj. euron factoring-rahoituksesta, josta on tilinpäätöshetkellä käytössä 0,1 milj. euroa. Factoringrahoituksen lisäksi konserni on tilikauden aikana myynyt myyntisaamisiaan, mikä on osaltaan parantanut konsernin maksuvalmiutta.

Johto tiedostaa, että yrityksellä on edelleen tietty epävarmuus rahoitussensa varmistamiseksi, mikä liittyy mm. asiakkaiden sekä tavarantoimittajien käyttäytymiseen ja siten toiminnan kannattavuuteen. Toiminnasta tehdyillä oletuksilla, alla esitetyillä kannattavuuden parantamiseksi ja rahoituksen riittävyyden varmistamiseksi tehdyillä toimenpiteillä sekä hyväksytyyn saneerausohjelman lyhennysohjelma toteuttamalla, Takomalla on johdon arvion mukaan riittävät edellytykset turvata toiminnan rahoitus seuraavaksi 12 kuukaudeksi.

Takoman saneerausmenettelyn alettua tavarantoimittajien vaatimukset ennakkomaksuista vaikuttavat edelleen käyttöpääoman tarpeeseen. Mikäli asiakkaiden tai tavarantoimittajien käyttäytymisessä tapahtuu olennaisia negatiivisia muutoksia, on konkurssiriski edelleen olemassa.

Lähtilevyydessä Takoman toiminnalliset ja rahoitusriskit liittyvät hyväksytyyn yritysaneerausohjelman lyhennysohjelman toteuttamiseen ja Takoman kykyyn hankkia riittävä rahoitus rahoittaakseen käyttöpääomatarpeensa sekä toiminnan kehittämiseen tarvittavat investoinnit. Emoyhtiön saneerausohjelman toteuttaminen edellyttää Takoma Gears Oy:n kykyä maksaa saneerausohjelman puitteissa määritellyt hallintoveloitukset.

PÄÄOMAN HALLINTA

Konsernin pääoman hallinnan tavoitteena on varmistaa liiketoiminnan normaalit toimintaedellytykset sekä saneerausohjelman toteuttaminen. Konsernin oma pääoma oli tilikauden lopussa -0,13 (0,56) milj. euroa.

Tilikauden lopussa konsernin omavaraisuusaste oli -1,3 (4,1) %. Nettovelkaa laskettaessa pääomallinaa ei ole otettu velkoihin, koska se on saneerausohjelman mukaisesti korotonta.

Seuraava taulukko kuvaa sopimuksiin perustuvaa maturiteettianalyysiä. Luvut ovat diskonttaamattomia ja ne sisältävät sekä korkomaksut että pääoman takaisinmaksut.

Maturiteettianalyysi	tasearvo	rahavirta	alle 1 vuosi	1-2 vuotta	2-5 vuotta	yli 5 vuotta
31/10/2015						
Pääomallina	1 425 235	1 425 235				1 425 235
Factoring-velka	87 611	87 611	87 611			
Saneerausvelat korolliset	2 331 447	2 533 668	432 002	941 164	1 160 502	0
Saneerausvelat korottomat	2 693 358	2 693 358	406 949	937 707	1 267 387	81 316
Rahoitusvelat yhteensä	6 537 651	6 739 872	926 562	1 878 871	2 427 889	1 506 551
Ostovelat ja muut velat	3 103 086	3 103 086	3 103 086			
Yhteensä	9 640 737	9 842 958	4 029 648	1 878 871	2 427 889	1 506 551
Maturiteettianalyysi	tasearvo	rahavirta	alle 1 vuosi	1-2 vuotta	2-5 vuotta	yli 5 vuotta
31/10/2014						
Pääomallina	1 305 235	1 305 235				1 305 235
Factoring-velka	2 109 544	2 109 544	2 109 544			
Saneerausvelat korolliset	2 637 802	2 906 055	372 387	874 482	1 493 112	166 075
Saneerausvelat korottomat	3 099 002	3 099 002	449 818	838 662	1 567 502	243 019
Rahoitusvelat yhteensä	9 151 583	9 419 836	2 931 749	1 713 144	3 060 614	1 714 329
Ostovelat ja muut velat	2 545 541	2 545 541	2 545 541			
Yhteensä	11 697 124	11 965 378	5 477 290	1 713 144	3 060 614	1 714 329

Nettovelkaantumisasteet olivat seuraavat:

	2015	2014
Saneerausvelat korollinen	1 734 125	1 966 492
Korolliset rahoitusvelat	87 611	2 109 544
Velat saman konsernin yrityksille	1 564 595	1 835 707
Lyhytaikaiset korolliset saamiset	-44 999	-44 999
Rahavarat	-518 945	-546 073
Nettovelat	2 822 387	5 320 671
Oma pääoma yhteensä	-122 462	558 667
Nettovelkaantumisaste (gearing)	n/a	952,4 %

25. RAHOITUSVAROJEN JA -VELKOJEN KÄYVÄT ARVOT

Taulukossa on esitetty rahoitusvarojen ja -velkojen erän käyvät arvot ja kirjanpitoarvot, jotka vastaavat konsernitaseen arvoja. Konsernin käyttämät käyvän arvon määrittämisperiaatteet kaikista rahoitusinstrumenteista on kuvattu alla.

Rahoitusvarat	Liitetieto	Kirjanpitoarvo 2015	Käypä arvo 2015	Kirjanpitoarvo 2014	Käypä arvo 2014
Muut rahoitusvarat	15	28 643	28 643	31 643	31 643
Myyntisaamiset ja muut saamiset	18	1 649 233	1 649 233	4 223 250	4 223 250
Rahavarat	19	518 945	518 945	546 073	546 073
Rahoitusvelat					
Factoring-velka	22	87 611	87 611	2 109 544	2 109 544
Saneerausvelat	23	4 427 483	4 239 181	5 065 494	4 419 682
Saneerausvelat konserniyrityksille	23	597 322	532 797	671 310	592 157
Ostovelat ja muut velat	23	938 657	938 657	1 121 642	1 121 642
Emoyhtiön laina	23	837 910	837 910	637 910	637 910

OSAKESIJOITUKSET

Myytavissä olevat muut rahoitusvarat koostuvat kotimaisista noteeraamattomista osakkeista. Noteeraamattomat osakesijoitukset on arvostettu hankintamenoon, koska niiden arvostaminen käypään arvoon arvostusmenetelmiä käyttäen ei ole ollut mahdollista. Sijoitusten käypä arvo ei ole ollut määritettävissä luotettavasti ja arvio vaihtelee merkittävästi tai vaihteluvälille sijoittuvien erilaisten arvioiden toennäköisyydet eivät ole kohtuullisesti määritettävissä ja käytettävissä käyvän arvon arvioimiseen. Noteeraamattomille osakkeille ei ole toimivia markkinoita.

JOHDANNAISET

Valuuttatermiinien käyvät arvot määritetään käyttämällä tilikauden päätymispäivän markkinahintoja vastaavan pituisille sopimuksille. Koronvaihtosopimuksen käypä arvo on määritetty tulevien kassavirtojen nykyarvoon perustuvalla menetelmällä. Käyvät arvot vastaavat niitä hintoja, jotka konserni joutuisi maksamaan tai saisi, jos se purkaisi johdannaisso-
pimuksen.

PANKKILAINAT JA SHEKKITILILUOTTO

Velkojen käyvät arvot pohjautuvat diskontattuihin rahavirtoihin. Diskonttokorkona on käytetty korkoa, jolla konserni saisi vastaavaa lainaa ulkopuolelta tilinpäätöshetkellä. Kokonaiskorko muodostuu riskittömästä markkinakorosta, johon on lisätty yrityskohtainen, maturiteetin mukainen riskipremio 0,4-8,00 % p.a. Pankkilainojen käyvän arvon määrittämiseen käytetyt diskonttauskorot ovat keskimäärin 3,5 % (3,6 %).

RAHOITUSLEASINGVELAT

Käypä arvo on arvioitu diskonttaamalla vastaiset rahavirrat korolla, joka vastaa vastaavien vuokrasopimusten/lunastussopimusten korkoa.

MYYNTISAAMISET JA MUUT SAAMISET

Muiden kuin johdannaisso-
pimuksiin perustuvien saamisten alkuperäinen kirjapitoarvo vastaa niiden käypää arvoa, koska diskonttauksen vaikutus ei ole olennainen saamisten maturiteetti huomioon ottaen.

OSTOVELAT JA MUUT VELAT

Ostovelkojen ja muiden velkojen alkuperäinen kirjapitoarvo vastaa niiden käypää arvoa, koska diskonttauksen vaikutus ei ole olennainen velkojen maturiteetti huomioon ottaen.

KÄYVÄN ARVON HIERARKIA KÄYPÄÄN ARVOON ARVOSTETUISTA RAHOITUSVAROISTA JA -VELOISTA

Konserni on 1.11.2009 alkaen soveltanut IFRS 7:n muutosta, joka koskee käypään arvoon arvostettavia rahoitusinstrumentteja. Uusien vaatimusten mukaan käyvät arvot esitetään seuraavien käyvän arvon määrittämiseen perustuvien hierarkiatasojen mukaisesti:

- Hierarkian tason 1 käyvät arvot perustuvat täysin samanlaisten omaisuuserien tai velkojen noteerattuihin hintoihin toimivilla markkinoilla.
- Tason 2 käyvät arvot perustuvat muihin syöttötietoihin kuin tason 1 sisältyviin noteerattuihin hintoihin, mutta kuitenkin tietoihin, jotka kyseiselle omaisuuserälle tai velalle on todettavissa joko suoraan tai epäsuorasti.
- Tason 3 käyvät arvot perustuvat hankintahintaan, koska niihen käypää arvoa ei voida luotettavasti määrittää.

Seuraavassa taulukossa esitetään tasolle 3 kuuluvien instrumenttien muutokset 1.11.2014-31.10.2015.

	Muut rahoitusvarat			
Alkusaldo	31 643			
Ostot	0			
Tulosvaikutteisesti kirjatut voitot ja tappiot	-3 000			
Loppusaldo	28 643			
2015				
	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Varat				
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat				
- Kaupankäyntijohdannaiset				
Suojaukseen käytettävät johdannaiset				
Muut rahoitusvarat				
Oman pääoman ehtoiset arvopaperit			28 643	28 643
Varat yhteensä			28 643	28 643
Velat				
Valuuttatermiinit suojauslaskennassa	0			0
Koronvaihtosopimukset	0			0
Velat yhteensä	0			0

Seuraavassa taulukossa esitetään tasolle 3 kuuluvien instrumenttien muutokset 1.11.2013-31.10.2014.

	Muut rahoitusvarat			
Alkusaldo	31 643			
Ostot	0			
Tulosvaikutteisesti kirjatut voitot ja tappiot	0			
Loppusaldo	31 643			
2014				
	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Varat				
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat				
- Kaupankäyntijohdannaiset				
Suojaukseen käytettävät johdannaiset				
Muut rahoitusvarat				
Oman pääoman ehtoiset arvopaperit			31 643	31 643
Varat yhteensä			31 643	31 643
Velat				
Valuuttatermiinit suojauslaskennassa	0			0
Koronvaihtosopimukset	0			0
Velat yhteensä	0			0

26. LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTOJEN OIKAISUT

Liiketoimet, joihin ei liity maksutapahtumaa	2015	2014
Poistot	648 950	869 785
Arvon alentumiset	0	77 164
Myyntivoitot ja -tappiot	3 000	-97 783
Muut maksutapahtumattomat liiketoimet	0	264 242
Yhteensä	651 950	1 113 408

27. MUUT VUOKRASOPIMUKSET

Konserni on pääsääntöisesti vuokrannut käyttämänsä tuotanto- ja toimistotilat.

Ei purettavissa olevien muiden vuokrasopimusten perusteella maksettavat vähimmäisvuokrat:

Konserni vuokralle ottajana	2015	2014
Yhden vuoden kuluessa	307 956	297 725
Vuotta pitemmän ajan ja enintään viiden vuoden kuluttua	359 282	644 256
Yli viiden vuoden kuluttua	0	0
Yhteensä	667 238	941 981

Vuokrasopimusten pituudet on muutamasta kuukaudesta kuuteen vuotta. Normaalisti niihin sisältyy mahdollisuus jatkaa sopimusta alkuperäisen päättymispäivän jälkeen. Sopimukset ovat sidottuja elinkustannusindeksiin.

Tuloslaskelmaan sisältyy muiden vuokrasopimusten perusteella suoritettuja vuokramenoja 383 (1573) tuhatta euroa. Konserni on kirjannut käyttämättömien tilojen vuokravastuut tulokseen ja taseen varauksiin. Vuokramenojen kasvu aiheutuu pääosin lopetettujen yksiköiden vuokravarauksesta.

Konserni on antanut vuokraamansa tarpeettomat toimisto- ja verstaattilat vuokralle. Vuokrasopimus on voimassa toistaiseksi 12 kuukauden irtisanomisaikalla. Ei purettavissa olevan muun vuokrasopimuksen perusteella saatavat vähimmäisvuokrat:

Konserni vuokralle antajana	2015	2014
Yhden vuoden kuluessa	14 494	14 494
Vuotta pitemmän ajan ja enintään viiden vuoden kuluttua	0	0
Yli viiden vuoden kuluttua	0	0
Yhteensä	14 494	14 494

28. EHDOLLISET VELAT JA HANKINTASITOUKSET

Vakuudet	2015	2014
Omasta puolesta annetut vakuudet		
Yrityskiinnitykset	8 000 000	8 000 000
Takaukset	30 000	30 000
Takaisinostositoumukset	0	0
Pantit	0	0
Pantatut tytäryhtiöosakkeet	4 831 642	4 848 642
Factoring-velan vakuutena olevien saamisten kirjanpitoarvo	293 756	3 201 918

RIITA-ASIAKSI JA OIKEUDENKÄYNNIT

Takoma Oyj:llä on yksi oikeuden käynti. Yhtiön edustajan Keski-Euroopassa toiminut yritys on esittänyt vaatimuksen menetettyjen provisioiden ja kulujen osalta, kun Takoma-konserni hakeutui saneerausmenettelyyn, mikä on vaikeuttanut Deca Setin pääsyä myyntitavoitteisiin. Vaatimus on noin 240 tuhatta euroa. Takoman näkemyksen mukaan vaatimus on perusteeton eikä Takomalle tulisi sopimukseen perustuen tulla korvausvelvoitteita kuin korkeintaan vähäisten todellisten kulujen osalta, joten yhtiö on varautunut vahingonkorvauksiin 17 tuhannen euron määrästä.

Takoma Oyj on vastaanottanut tilikauden päättymisen jälkeen Verohallinnolta selvityspyynnön liittyen mahdolliseen arvonnalisäveron maksuun-

panoon. Selvityspyynnö on liittyy vuosien 2012 ja 2013 kuluveloituksiin. Verohallinto ei ole kuitenkaan selvityspyynnössään esittänyt maksuunpantavaa euromäärää. Yhtiö pitää Verohallinnon esitystä perusteettomana ja tulee antamaan vastineen asiassa.

MUUT VUOKRASOPIMUKSET

Konsernin muista vuokrasopimuksista johtuvat vuokravastuut on esitetty liitetiedossa 27. Muut vuokrasopimukset.

29. LÄHIPIIRITAPAHTUMAT

Takoma-konsernin lähipiiriin kuuluvat emo Panostaja Oyj tytäryrityksiin sekä Takoman tytäryritykset. Lähipiiriin luetaan myös hallitus ja konsernin muu johto perheenjäsenineen.

Konsernin emo- ja tytäryrityssuhteet ovat seuraavat

	Kotimaa	Kotipaikka	Konsernin omistusosuus
Takoma Oyj	Suomi	Tampere	
Takoma Gears Oy	Suomi	Tampere	100%
Takoma Norge AS	Norja	Sonde	100%

Lähipiirin kanssa toteutuivat seuraavat liiketapahtumat: Tilikausilla 2014 ja 2015 ei ollut lähipiiritapahtumia.

Johdon työsuhte-etuudet

Palkat ja palkkiot	2015	2014
Toimitusjohtaja Ilkka Miettinen 28.2.2015 saakka	51 724	76 170
Toimitusjohtaja Ari Virtanen 14.2.2014 saakka	0	189 080
Toimitusjohtaja Lasse Mannola 1.3.2015-11.8.2015	77 773	0
Toimitusjohtaja Jari Lilja 3.8.2015 lähtien	36 880	0
Toimitusjohtajan suoriteperusteinen työnantajan		
lakisääteinen eläkemeno	31 612	49 071
Lisäeläketurvan suoriteperusteinen meno (14.2.2014 asti)	0	8 000
Yhteensä	31 612	57 071
Hallituksen jäsenet		
Thomas Rönholm	0	4 500
Esa Pyöriä	18 000	18 000
Harri Launonen	4 500	18 000
Harri Kumpu	18 000	18 000
Muu Johto	0	124 930
Muun johdon suoriteperusteinen työnantajan lakisääteinen eläkemeno	0	0

Yhtiöön tai sen kanssa samassa konsernissa olevaan yhtiöön työ- tai palvelusuhteessa olevalle hallituksen jäsenelle ei makseta palkkiota.

30. TILIKAUDEN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

Tilikauden jälkeiset tapahtumat on esitetty toimintakertomuksessa.

EMOYHTIÖN

tuloslaskelma (FAS)

	Liite	1.11.2014-31.10.2015	1.11.2013-31.10.2014
Liikevaihto		220 642	916 666
Liiketoiminnan muut tuotot	1.1.	21 142	235 064
Materiaalit ja palvelut		0	869
Henkilöstökulut	1.2.	108 522	728 203
Poistot ja arvonalentumiset	1.3.	4 066	238 150
Liiketoiminnan muut kulut	1.4.	325 890	1 858 545
Liikevoitto		-196 694	-1 674 037
Rahoitustuotot ja -kulut	1.5.	-37 433	-63 894
Voitto ennen satunnaisia eriä		-234 127	-1 737 931
Satunnaiset erät			
Muut satunnaiset tuotot ja kulut	1.6.	250 000	421 110
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		15 873	-1 316 821
Tilinpäätössiirrot	1.7.	0	603 834
Tuloverot		0	0
Tilikauden voitto		15 873	-712 987

Sijoitusten arvonalennus esitetty rahoitustuotot ja -kulut erässä, luottotappiot liiketoiminnan muissa kuluissa.

EMOYHTIÖN

tase (FAS)

	Liite	31/10/2015	31/10/2014
Vastaavaa			
Pysyvät vastaavat	2.1.		
Aineettomat hyödykkeet		3 621	7 687
Sijoitukset			
Osuudet saman konsernin yrityksissä		4 831 642	4 848 642
Muut sijoitukset		28 643	31 643
Pysyvät vastaavat yhteensä		4 863 906	4 887 972
Vaihtuvat vastaavat			
Lyhytaikaiset saamiset	2.2.	166 410	134 907
Rahat ja pankkisaamiset		36 348	36 777
Vaihtuvat vastaavat yhteensä		202 758	171 684
Vastaavaa yhteensä		5 066 664	5 059 656
Vastattavaa			
Oma pääoma	2.3.		
Osakepääoma		939 856	939 856
Ylikurssirahasto		370 033	370 033
Vararahasto		51 816	51 816
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		4 969 207	4 969 207
Edellisten tilikausien voitto		-4 291 846	- 3 578 859
Tilikauden voitto		15 873	-712 987
Oma pääoma yhteensä		2 054 938	2 039 066
Vieras pääoma			
Laskennallinen verovelka			
Pitkäaikainen vieras pääoma	2.4.	2 119 924	2 049 508
Lyhytaikainen vieras pääoma	2.5.	891 802	971 083
Vieras pääoma yhteensä		3 011 726	3 020 591
Vastattavaa yhteensä		5 066 664	5 059 656

EMOYHTIÖN

rahavirtalaskelma (FAS)

	1.11.2014-31.10.2015	1.11.2013-31.10.2014
Liiketoiminnan rahavirrat		
Tilikauden voitto	15 873	-712 987
Oikaisut:		
Suunnitelman mukaiset poistot	4 066	160 986
Alaskirjaukset	0	77 164
Satunnaiset tuotot ja kulut	-250 000	-421 110
Rahoitustuotot	0	22 378
Rahoitustuotot ja -kulut	37 433	41 516
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	0	-224 060
Käyttöomaisuuden myyntitappiot	3 000	33 086
Muut oikaisut	0	-603 834
Käyttöpääoman muutokset:		
Lyhytaikaisten liikesaamisten muutos	32 228	549 185
Lyhytaikaisten velkojen muutos	-157 805	-156 790
Maksetut korot ja maksut	-3 378	0
Saadut korot	5 870	0
Maksetut verot	0	0
Liiketoiminnan rahavirta	-312 713	-1 234 466
Investointien rahavirta		
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	0	1 171 000
Tytäryritysten myynnin luovutustulot	17 000	0
Pitkäaikaisten konsernilainasaamisten muutos	-64 525	0
Saadut osingot	328	320
Investointien rahavirta	-47 197	1 171 320
Rahoituksen rahavirta		
Lyhytaikaisten lainasaamisten muutos	250 000	-250 000
Lyhytaikaisten lainojen nostot	149 884	168 037
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut	-123 969	
Pitkäaikaisten lainojen nostot	0	100 000
Pitkäaikaisten lainojen muutos	83 567	0
Rahoituksen rahavirta	359 482	18 037
Rahavarojen muutos	-428	-45 109
Rahavarat tilikauden alussa	36 777	81 886
Rahavarat tilikauden lopussa	36 348	36 777

EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖKSEN

laadintaperiaatteet

Takoma on suomalaisen konepajakonsernin emoyhtiö. Yhtiö on tunnettu aikaisemmin toiminimellä Suomen Helasto Oyj. Toimintamen ja toimialan muutos Takoma Oyj:ksi on rekisteröity kaupparekisteriin 1.11.2007. Yhtiöllä on yksi osake-sarja ja sen osakkeet ovat julkisen kaupankäynnin kohteena NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä kaupankäyntitunnuksella ”TAM1V”. Takoman suurin osakkeenomistaja on Panostaja Oyj, kotipaikka Tampere. Takoma -konserni kuuluu Panostaja -konserniin.

Jäljennös Takoman konsernitilinpäätöksestä on saatavissa Internet-osoitteesta www.takoma.fi tai Takoma Oyj:n pääkonttorista osoitteesta c/o Takoma Gears Oy, Vanhantalontie 3, 39700 Parkano. Jäljennös Panostajan konsernitilinpäätöksestä on saatavissa Internet-osoitteesta www.panostaja.fi tai Panostaja Oyj:n pääkonttorista osoitteesta Kalevantie 2, 33100 Tampere.

TOIMINNAN JATKUVUUS

Tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuden oletusta noudattaen. Johto tiedostaa, että yrityksellä on edelleen tietty epävarmuus rahoituksensa varmistamiseksi, mikä liittyy mm. asiakkaiden sekä tavarantoimittajien käyttäytymiseen ja siten toiminnan kannattavuuteen. Toiminnasta tehdyillä oletuksilla, alla esiteillä kannattavuuden parantamiseksi ja rahoituksen riittävyyden varmistamiseksi tehdyillä toimenpiteillä sekä hyväksytyin saneerausohjelman lyhennysohjelma toteuttamalla, Takomalla on johdon arvion mukaan riittävät edellytykset turvata toiminnan rahoitus seuraavaksi 12 kuukaudeksi.

Pirkanmaan käräjäoikeus hyväksyi Takoma Oyj:n sekä Takoma Gears Oy:n yrityssaneerausohjelmat 30.9.2014. Saneerausohjelmassa Takoma Gears Oy:n saneerausvelkoja ei leikattu lainkaan, koska saneerausohjelmaehdotuksessa esitettiin perustellusti, että Takoma Gears Oy pystyy maksamaan kaikki saneerausvelkansa sekä toiminnan kehittämiseen tarvittavat investoinnit tulorahoituksellaan sekä osin uusia luottoja nostamalla konerahoitustarpeisiin. Takoma Oyj:n saneerausvelkoja leikattiin 35 % ja sen saneerausvelkojen hoito perustuu etupainoisesti konkurssiin asetettujen tytäryhtiöiden konkurssipesien jako-osuuksista tai muusta rahoituksesta.

Takoman saneerausmenettelyn alettua tavarantoimittajien vaatimukset ennakomaksuista vaikuttavat edelleen käyttöpääoman tarpeeseen. Mikäli asiakkaiden tai tavarantoimittajien käyttäytymisessä tapahtuu olennaisia negatiivisia muutoksia, on konkurssiriski edelleen olemassa.

Lähtötilaisuudessa Takoman toiminnalliset ja rahoitusriskit liittyvät tilauskannan käyttöpääomatarpeen rahoittamiseen sekä toimituskyvyn ylläpitämiseen. Emoyhtiön saneerausohjelman toteuttaminen edellyttää Takoma Gears Oy:n kykyä maksaa saneerausohjelmassa määritellyt hallintoveloitukset.

Yllä mainittuihin syihin perustuen, toiminnan jatkuvuuden osalta on olemassa epävarmuustekijöitä, jotka saattavat aiheuttaa sen ettei yhtiö pysty maksamaan saneerausohjelman mukaisia velvoitteita. Tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuden oletusta noudattaen. Tämä edellyttää, että molemmat yhtiöt kykenevät suoriutumaan saneerausohjelman velvoitteistaan.

Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Liikevaihto

Yhtiön liikevaihto käsittää sekä konsernin sisäisiä että ulkoisia hallintopalvelutuottoja sekä vertailuvuonna toimitila- ja konevuokratuottoja.

Pysyvien vastaavien arvostus

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu tasapoistoina aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden taloudellisen pitoajan perusteella.

Poistoajat ovat:

Raskaat koneet	10 vuotta
Rakennukset ja rakennelmat	25 vuotta
Kevyet koneet, laitteet ja kalusto	5 vuotta
Atk-laitteet	3-5 vuotta
Atk-ohjelmat	5 vuotta

Lunastussopimukset

Tilinpäätöksessä on kirjattu omaisuudeksi ja velaksi sitoviin lunastussopimukseen perustuen teollisuustiloja, joiden omistusoikeus siirtyy vasta lunastuserien maksun jälkeen. Sopimuksia ei voida vuokra-aikana siirtää kolmannelle ilman myyjän suostumusta.

Liitetietojen vertailutietojen vastuissa esitetään pysyviin vastaviin sisältyvä rakennuksen arvo, joka ei vielä ole siirtynyt teidän omistukseen.

Eläkkeet

Yhtiön henkilökunnan eläketurva on hoidettu ulkopuolisissa eläkevuokatusyhtiöissä.

Edellisen tilikauden vertailukelpoisuus

Tilikauden ja edellisen tilikauden luvut ovat vertailukelpoisia keskenään.

Ulkomaanrahan määraisten erien muuntaminen

Ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat on muutettu Suomen rahan määräisiksi tilinpäätöspäivän kurssiin.

TULOSLASKEMAN

liitetiedot, emoyhtiö

1.1. LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT

	2015	2014
Käyttöomaisuuden myyntituotot	0	224 060
Muut	21 142	11 004
Yhteensä	21 142	235 064

1.2. HENKILÖSTÖKULUT

	2015	2014
Palkat ja palkkiot	97 664	623 600
Eläkekulut	10 791	82 606
Muut henkilösivukulut	67	21 998
Yhteensä	108 522	728 203
Johdon palkat ja palkkiot		
Toimitusjohtaja ja hallituksen jäsenet *	97 664	324 372
* Vuosi 2014 sisältää toimitusjohtajan irtisanomisajan palkan ja irtisanomiskorvauksen		
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana	1	6

1.3. POISTOT JA ARVONALENNUKSET

	2015	2014
Poistot aineettomista oikeuksista	4 066	21 509
Poistot rakennuksista ja rakennelmista	0	53 453
Poistot koneista ja kalustosta	0	86 024
Arvonalentumiset	0	77 164
Yhteensä	4 066	238 150

1.4. LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT

	2015	2014
Vuokrat	11 617	100 747
Ulkopuoliset palvelut	200 703	319 102
Markkinointi- ja matkakulut	2 608	248 577
Myynnin luottotappiot **	0	237 582
Lainasaamisten luottotappio ***	0	70 000
Tampereen Laatakoneistuksen käytössä olleista toimitiloista aiheutunut tappio ****	0	609 699
Muut kuluerät	110 961	272 839
Yhteensä	325 890	1 858 545
) Myynnin luottotappiot ovat kokonaisuudessaan tytäryhtiösaamisten alaskirjauksia. *) Tilikauden 2014 luottotappio on tytäryhtiölainan luottotappio. ****) Kirjaus perustuu Takoma Oyj:n ja Akaan kaupungin väliseen kiinteistön vuokrasopimuksen purkuun. Pitkäaikaisen lunastusehdon sisältäneen sopimuksen perusteella Takoma Oyj:n taseen kirjatut sopimuksen purkuhetkellä olleet tase-erät (kiinteistön poistamaton osuus n. 2.822 tuhatta euroa sekä tähän liittynyt rahoitus n. 2,200) on poistettu taseesta ja niiden netto eli transaktion tappio on esitetty liiketoiminnan muissa kuluissa.		
Tilintarkastajan palkkiot		
Tilintarkastus	13 031	37 299
Muut palvelut	15 253	19 671
Yhteensä	28 284	56 971

1.5. RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT

	2015	2014
Osinkotuotot		
Saman konsernin yrityksiltä		
Muilta	328	320
Osinkotuotot yhteensä	328	320
Muut korko- ja rahoitustuotot		
Saman konsernin yrityksiltä	4 828	13 797
Muilta	248	8 260
Muut korko- ja rahoitustuotot yhteensä	5 076	22 058
Korko- ja muut rahoitustuotot yhteensä	5 404	22 378
Korkokulut ja muut rahoituskulut		
Saman konsernin yrityksille	31 536	56 723
Muille	11 301	17 690
Arvonalennus pysyvistä vastaavista	0	11 858
Korkokulut yhteensä	42 837	86 271
Korko- ja muut rahoituskulut yhteensä	42 837	86 271
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-37 433	-63 894

1.6. SATUNNAISET ERÄT

	2015	2014
Satunnaiset kulut/konserniavustus	0	-125 876
Satunnaiset tuotot/saneeraus	250 000	546 986
Yhteensä	250 000	421 110

1.7. TILINPÄÄTÖSSIIRROT

	2015	2014
Suunnitelman mukaisten ja verotuksessa tehtyjen poistojen erotus	0	603 834

TASEEN

liitetiedot, emoyhtiö

2.1. PYSYVÄT VASTAAVAT

Aineettomat hyödykkeet	Aineettomat oikeudet	Ennakkomaksut	Yhteensä
Hankintameno 1.11.2014	232 085	0	232 085
Lisäykset	0		0
Vähennykset	0		0
Siirrot erien välillä	0		0
Hankintameno 31.10.2015	232 085	0	232 085
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.11.2014	-224 398	0	-224 398
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	0		0
Tilikauden poisto	-4 066		-4 066
Arvonalennukset	0		0
Kertyneet poistot 31.10.2015	-228 464	0	-228 464
Kirjanpitoarvo 31.10.2015	3 621	0	3 621
Kirjanpitoarvo 31.10.2014	7 687	0	7 687
Sijoitukset	Osakkeet konserniyritykset	Muut	Yhteensä
Kirjanpitoarvo 1.11.2014	4 848 642	31 643	4 880 285
Lisäykset			0
Vähennykset	-17 000		-17 000
Arvonalennus	0	-3 000	-3 000
Siirrot erien välillä			
Kirjanpitoarvo 31.10.2015	4 831 642	28 643	4 860 285
Kirjanpitoarvo 31.10.2014	4 848 642	31 643	4 880 285
Konserniyritykset	Kotipaikka	Konsernin omistusosuus %	Emoyhtiön omistusosuus %
Takoma Gears Oy	Tampere	100	100
Takoma Norge AS	Sonde	100	100

2.2. LYHYTAIKAISET SAAMISET

	2015	2014
Saamiset muilta yrityksiltä		
Myyntisaamiset	0	6 200
Lainasaamiset	44 999	44 999
Muut saamiset	20 961	6 269
Siirtosaamiset	3 141	1 500
Yhteensä	69 101	58 968
Saamiset samaan konserniin kuuluvilta yrityksiltä		
Myyntisaamiset	32 785	66 651
Muut saamiset	64 525	
Korkosaamiset	0	794
Siirtosaamiset	0	8 494
Yhteensä	97 310	75 940
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	166 410	134 907

2.3. OMA PÄÄOMA

	2015	2014
Osakepääoma 1.11.	939 856	939 856
Osakepääoma 31.10.	939 856	939 856
Vararahasto 1.11.	51 816	51 816
Vararahasto 31.10.	51 816	51 816
Ylikurssirahasto 1.11.	370 033	370 033
Ylikurssirahasto 31.10.	370 033	370 033
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 1.11	4 969 207	4 969 207
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 31.10	4 969 207	4 969 207
Voitto edellisiltä tilikausilta 1.11.	-4 291 846	-4 133 859
Konserniavustusten peräytys	0	-194 000
Konserniyhtiöiden palveluveloitukset	0	749 000
Voitto edellisiltä tilikausilta 31.10.	-4 291 846	-3 578 859
Tilikauden tulos	15 873	-712 987
Oma pääoma yhteensä	2 054 938	2 039 066
Laskelma voitonjakokelpoisista varoista 31.10.		
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	4 969 207	4 969 207
Voitto edellisiltä tilikausilta	-4 291 846	-3 578 859
Tilikauden tulos	15 873	-712 987
Yhteensä	693 233	677 361

2.4. PITKÄAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA

	2015	2014
Pääomalaina	1 425 235	1 305 235
Saneerausvelka konserniyrityksille	131 604	168 038
Muut pitkäaikaiset velat konserniyrityksille	270 000	270 000
Saneerausvelka vakuudellinen	29 706	37 930
Saneerausvelka vakuudeton	263 378	268 305
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	2 119 924	2 049 508

PÄÄOMALAINAN EHDOT

Pääomlaina on vakuudeton ja 9.12.2013 alkaen koroton ja se voidaan maksaa pois ainostaan, jos saneerausohjelman kaikki muut velvoitteet on maksettu pois. Laina eräännyy 30.6.2022. Mikäli yli 50 % velallisen osakekannasta vaihtaa omistajaa tai velallinen myy liiketoimintaansa harjoittavat tytäryhtiönsä, eräännyvät velan pääoma ja ennen 9.12.2013 ketyneet korot maksettavaksi seitsemä (7) päivän kuluessa edellä mainitusta omistusmuutoksesta.

2.5. LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA

	2015	2014
Ostovelat	84 471	77 075
Saneerausvelka vakuudellinen	4 401	17 970
Saneerausvelka vakuudeton	31 131	128 379
Muut velat	8 350	77 591
Siirtovelat	150 180	240 059
Yhteensä	278 533	541 074
Velat samaan konserniin kuuluville yrityksille		
Ostovelat	10 401	8 561
Korkovelat	126 473	94 937
Konsernilainat	429 911	219 911
Saneerausvelat	19 497	79 613
Siirtovelat	26 986	26 986
Yhteensä	613 268	430 009
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	891 802	971 083
Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät muodostuvat henkilöstökuluista.		
Vakuudet ja vastuusitoumukset		
Annetut vakuudet		
Pantatut talletukset	0	0
Pantatut tytäryhtiöosakkeet	4 831 642	4 848 642
Vuokra- ja leasingvastuista maksettavat määrät		
Leasingvastuut		
eräännyy vuoden kuluessa	0	11 476
eräännyy yli vuoden kuluessa	0	0

Yhtiö toimii Takoma Gears Oy:n toimitilassa.

TOIMINTAKERTOMUKSEN JA TILINPÄÄTÖKSEN päiväys ja allekirjoitukset

TAMPEREELLA 9. PÄIVÄNÄ JOULUKUUTA 2015

Tapio Tommila
Hallituksen puheenjohtaja

Esa Pyöriä

Simo Mustila

Harri Kumpu

Jari Lilja
Toimitusjohtaja

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Tampereella 11. päivänä joulukuuta 2015

PricewaterhouseCoopers Oy
KHT-yhteisö

Markku Launis
KHT

Lauri Kallaskari
KHT

Tilintarkastuskertomus

TAKOMA OYJ:N (YRITYSSANEERAUKSESSA) YHTIÖKOKOUKSELLE

Olemme tilintarkastaneet Takoma Oyj:n kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.11.2014-31.10.2015. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

HALLITUKSEN JA TOIMITUSJOHTAJAN VASTUU

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja siitä, että konsernitilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti. Hallitus vastaa kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä ja toimitusjohtaja siitä, että kirjanpito on lainmukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty.

TILINTARKASTAJAN VELVOLLISUUDET

Velvollisuutenamme on antaa suorittamamme tilintarkastuksen perusteella lausunto tilinpäätöksestä, konsernitilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Tilintarkastuslaki edellyttää, että noudatamme ammattieettisiä periaatteita. Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää, että suunnittelemme ja suoritamme tilintarkastuksen hankkiaksemme kohtuullisen varmuuden siitä, onko tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa olennaista virheellisyttä, ja siitä, ovatko emoyhtiön hallituksen jäsenet tai toimitusjohtaja syyllistyneet tekoon tai laiminlyöntiin, josta saattaa seurata vahingonkorvausvelvollisuus yhtiötä kohtaan, taikka rikkoneet osakeyhtiölakia tai yhtiöjärjestystä.

Tilintarkastukseen kuuluu toimenpiteitä tilintarkastusevidenssin hankkimiseksi tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen sisältyvistä luvuista ja niissä esitettävistä muista tiedoista. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan harkintaan, johon kuuluu väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riskien arvioiminen. Näitä riskejä arvioidessaan tilintarkastaja ottaa huomioon sisäisen valvonnan, joka on yhtiössä merkityksellistä oikeat ja riittävät tiedot antavan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisen kannalta. Tilintarkastaja arvioi sisäistä valvontaa pystyäkseen suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta ei siinä tarkoituksessa, että hän antaisi lausunnon yhtiön sisäisen valvonnan tehokkuudesta. Tilintarkastukseen kuuluu myös sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuuden, toimivan johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden kohtuullisuuden sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleisen esittämistavan arvioiminen.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuva tilintarkastusevidenssiä.

LAUSUNTO KONSERNITILINPÄÄTÖKSESTÄ

Lausuntonamme esitämme, että konsernitilinpäätös antaa EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista.

LAUSUNTO TILINPÄÄTÖKSESTÄ JA TOIMINTAKERTOMUKSESTA

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

Tampereella 11. päivänä joulukuuta 2015

PricewaterhouseCoopers Oy
KHT-yhteisö

Markku Launis
KHT

Lauri Kallaskari
KHT

OSAKKEET

ja osakkeen omistajat

Suurimmat osakkeenomistajat 31.12.2015			
		Osakkeita	Osuus osakkeista ja äänistä, %
1	Panostaja Oyj	9 876 899	63,05
2	Korhonen Kimmo Rauno Iisak	1 039 072	6,63
3	Treindex Oy	865 389	5,52
4	4Capes Oy	400 000	2,55
5	Virtanen Ari Tapani	312 463	1,99
6	Heikkilä Aimo Timo Juhani	205 045	1,31
7	Sjöblom Katri Pauliina	137 384	0,88
8	Koskelainen Timo Juhani	125 000	0,80
9	Keskinäinen Vakuutusyhtiö Fennia	110 700	0,71
10	Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Etera	75 000	0,48
10 suurinta yhteensä		131 469 52	83,92
Muut		7 65 722	16,80
Yhteensä		139 126 74	100,00

Osakeomistuksen jakautuminen 30.10.2015				
Osakkeita / osakkeenomistaja	Omistajien lkm	Osuus omistajista	Osakkeita	Osuus osakkeista ja äänistä
	kpl	%	kpl	%
1–100	173	15,083	10 146	0,065
101–1 000	605	52,746	282 685	1,805
1 001–10 000	303	26,417	995 415	6,355
10 001–100 000	58	5,057	1 431 333	9,138
100 001–	8	0,697	12 934 568	82,574
Yhteensä	1 147	100,00%	15 654 147	99,935
joista hallintarekisteröityjä	4		14 129	0,090
Yhteistilillä			10 119	0,065
Liikkeeseenlaskettu määrä			15 664 266	100,00

Omistajaryhmät 30.10.2015	Omistajia	Hallintarekisteröityjä	Osuus omistajista, %	Osakkeita	Osuus osakkeista, %
Yritykset yhteensä	43		3,749	1 461 704	9,331
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset yhteensä	6	9 882	0,523	10 023 299	63,988
Julkisyhteisöt yhteensä	1		0,087	75 000	0,479
Kotitaloudet yhteensä	1 089		94,943	4 055 557	25,891
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt yhteensä	2		0,174	1028	0,007
Ulkomaat yhteensä	6	4 247	0,523	23 430	0,150
Yhteistilillä				10 119	0,065
Yhteensä	1 147	14 129	100,00	15 664 266	100,00

TAKOMA OYJ

Vanhantalontie 3, 39700 Parkano | www.takoma.fi | sales@takoma.fi | keskus: 020 1847 500